

Revistă de cultură

No. 4 (6) / 2022

Contrast literar

Cristina DELEANU

Valul 6 - Războiul

sau

Dansul nebun al
informațiilor

Când și când se mai amintește de strania infecție pandemică. Aceasta încă își mai face loc printre oameni. Vaccinați (mai ales) sau nu. Vaccinul, ah, vaccinul... Dar faptele din lume trebuie să ia o altă întorsătură. Mai dură, de-a dreptul crâncenă și sângeroasă. De ce să oprim distrugerea planetei cu tot cu viețuitoarele existente, când dansul nebun, cu vârtejul lui prăfos, mătură și dislocă tot. Carne, pietre, iarbă... Peste puterea de înțelegere a unui om normal geniul răului își face de cap – sau capete, ca la un veritabil balaur – călcând sub șenilele ce îi slujesc drept labe, strivind totul în goana lui după hrană: focul. Oare focul pe care Prometeu l-a furat din ceruri ca să ajute oamenii pe pământ, sacrificându-și pe vecie ficatul, să fie cel care este menit să ardă totul? Chipurile, să purifice totul?

Bine! Am înțeles, pe parcursul vieții, că mai niciodată omenirea, în ansamblul ei, n-a stat cuminte. Precum unii copii care se joacă o vreme cu vreun prieten de aceeași vârstă și, din te miri ce ambiție, se supără, vor să-și dovedească superioritatea, forța, și încep să-și arunce cuburile unul în capul celuilalt. Ce poți realiza cu adevărat dintr-o asemenea atitudine? Văd că nici oamenii mari – în sensul de maturi, că mari în alt sens eu nu-i pot numi – se joacă la fel. Fără logica de a gândi la ceea ce pot provoca după ce aruncă bombe-cuburi... Dar știu cu precizie, maleficul din ființa lor știe că joaca nu e bună pentru ceilalți, și știu că vor da drumul urii, fricii, panicii și exodului. Toate, pentru că le place să se joace cu globul pământesc: să-l monteze, să-l demonteze, să-i dea un

șut. Cât geniu a demonstrat Chaplin în al său „Dictator”, nu? Și dacă, din prea mult dezmaț jucăuș, nu vor mai putea, ei, cei tari, să remonteze globul așa cum a fost? Peste ce, peste cine își vor dovedi faima învingătorilor? Peste cei bolnavi și infectați, peste cei răniți și morți, peste mormanele de ruine? Peste roboți? Asta înseamnă că ei nu sunt oameni vii. Sunt tot balauri! Afectați – la rândul lor – de boli grave.

Întrebări la care nimeni nu poate răspunde! Deși toți ne întrebăm. DE CE?

Dar și balaurul moare cu toate cele multe capete ale sale, chiar dacă mai lasă câte un ou sinistru căzut într-o groapă de obuz...

Eu, care am avut șansa să scap din cel de-al Doilea Război Mondial – în timpul căruia m-am născut, de altfel – sper să apuc, în zilele noastre umbrite de evenimente nemaîntâlnite, un moment crucial când – cu mintea liberă și neviciată de dezastrele din jur – s-ar putea lumina cerul în urma calmării ambiției generalizate de a domina cu orice preț. Toți pe ceilalți toți!... Și aștept o Yaltă, sau o Maltă, sau o Altă cetate care să vrea să-și sape numele în eternitatea unei alte istorii – prin limpezirea vrerilor... Vrerilor de bine și de frumos și de normal, vreau să zic...

De ce n-am eu puterea la fel de mare precum cei care ne-au inoculat frica, spaima bolii a morții prin metode PSI, o putere de pătrundere, de influență către a naște în mintea și sufletul tuturor altă stare emoțională decât cea neagră. Cea care face rău. Omul nu mai este în stare să rezoneze la bine? La liniște și la echilibru? Vorba lui Brecht: „Atâtea relatări, atâtea întrebări”... ■

poetul invitat

Liviu Ioan STOICIU

Calm și dulce

La o răscruce a sufletului. Calm, de la o vârstă.

Calm
și dulce... Stâni peste tot, stânci ici și colo,
mânji de jur împrejur, mingi –
una, două, trei... Ce e cu voi? Înghămați, în
pantă, la
căruțul cu cărți. Încotro? Nu sunt cărți,
pentru noi sunt lemne: trebuie să facem focul.

Să mâncăm
ceva. Să ne întărim. Lasă
că le e frig. Pe căldura asta? Uite ce e.
Îmbătați de miros de tei,

mă bateți cu degetele în cap, recunoașteți: sunt
prezent.

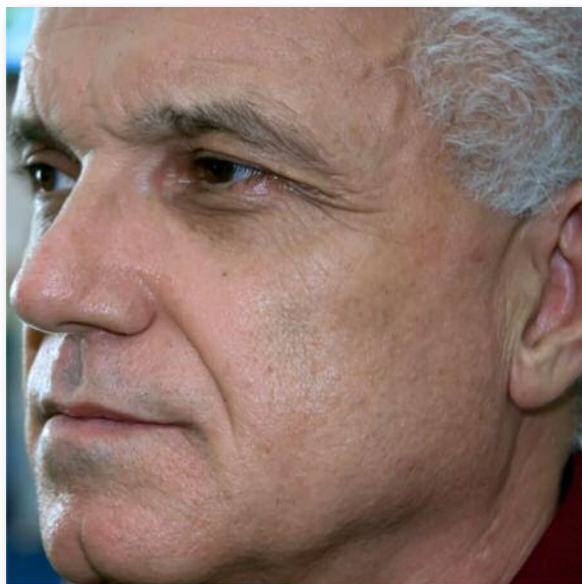
Mai sunt: cu meticulozitate și la
timpul potrivit. Îmi puneți întrebări despre
rezolvarea
greutăților... Sunt atât de obosit! Sufăr

ca un câine, retras. În
singurătate, nu. „Ce cauză poate să aibă
tristețea?”

Pentru niște lucruri de nimic, vreau să
mă arunc în Dunăre. Mă ameninț iar. Îmi ascult
zvâcnirile
speriate ale inimii și mă cert – dacă aș fi mai
plin de enervare, nu
calm și dulce, altfel ar sta lucrurile.

Ajuns nicăieri

Ce a mai rămas necompromis? Aflat cum e
pururea în
neodihnă. Să lase naibii rătăcirea! Că
i se închid în nas ocaziile de a se mai reabilita în
fața
propriilor ochi. Fiindcă, altfel,
nimeni nu mai are nevoie de el – ce a avut de

spus, a spus,
„adio, și un praz verde”, cum aude. A pierdut
șirul
ghinioanelor, nu știe ce mai caută pe aici. E
conștient că se repetă la nesfârșit și
asta îl căpiază, cui îi folosește? Pune în
continuare
întrebări la care, însă, nu se mai
obosește să răspundă. Ce o fi, o fi! A făcut pași
înapoi,
s-a dat la o parte, s-a lăsat călcat în picioare –
și? Unde a ajuns? Nicăieri. E chinuit și în vis în
ultimul
hal. Singura bucurie e că se trezește din somn
și uită. Ar putea să-și piardă în orice
clipă mințile. Atât i-a mai rămas? Își e propriul
pericol...
Îi miroase a mucegăit. Își astupă urechile cu
mâinile: abia așteaptă să se verse iar căldarea
din spatele
ochilor, să se mai echilibreze...

Stă imobil și mut pe o bancă, pe faleză, la
Galați,
urmărește valurile vremii. Pe când pleca ziua
spre seară.
Simte căpetenii prezente pe aici, ce
vor? Își imaginează că vor să-l ducă la biserică
să
i se citească.

Eugen CRISTEA

Jurnal (4)

Pe vremea directoratului Maestrului Radu Beligan jucam seară de seară la cele trei săli ale Naționalului de atunci (Mare, Amfiteatru și Atelier), plus cocheta Sală 99, iar sâmbăta, matineu (ora 15) și seara (ora 19). Duminica, aproape fără excepție, două matinee (ora 10 și 15) și seara, ora 19. Cu alte cuvinte, foc continuu...Nu-i mai puțin adevărat că și tentațiile erau foarte puține, dacă nu chiar inexistente. Cu toate acestea, a te afla pe scenă în compania adevăraților titani ai Teatrului compensa din plin lipsa „distracției” atât de ridicată în slăvi azi pe toate canalele tv posibile și imposibile... Ați remarcat ce înseamnă – mai nou – „distracția” la români? Potol din plin, băutură cât cuprinde, vacanțe din care – din păcate – nu pricep mai nimic – foto cu miile, selfie cu sutele de mii, ca să CE? Să-ți etalezi așa-zisa bogăție? Să demonstrezi – chipurile – cât de tare ai reușit în viață? Ați remarcat cât de triste, absente și nepăsătoare sunt miresele cu rochii de mii de euro, atunci când se prefac că „ne simtem bine” (sic!) și pocnesc din degetele îngreunate de kile de aur, total aritmic față de muzica asurzitoare din jur? Doamne, ce etalare de prost gust, câtă vulgaritate gratuită, ce paradă ridicolă a unor costume desprinse

parcă dintr-un Halloween dâmbovițean? Cum să-i culturalizezi pe ăștia? Sau măcar să-i înveți un piculeț de bune maniere! Cum să-i aduci într-o sală de teatru? Eventual, ca rupători de bilete la intrare, ba nu, că nici asta nu mai e la modă, totul e „digitalizat”... Arăți telefonul care costă cât o garsonieră și gata, ai intrat...

Remarcați că totul e – chipurile – digitalizat (cu toate că mai nimic nu funcționează cum ar trebui, vezi recentul recensământ al lui pește) și, desigur, hiperbolizat! Orice nuntă e, neapărat, „nunta anului”, orice divorț e „divorțul anului”, orice botez, ați ghicit...

Dar „VALOAREA ANULUI” când o fi??? În sensul de a fi promovată în EXACT același procent cu nunțile...

1972 I.A.T.C.

1972-1976, poate cei mai frumoși ani ai tinereții ca student. Pe atunci, I.A.T.C.-ul își avea sediul exact deasupra Teatrului „Bulandra”, Sala Izvor. O clădire plină de vibrații benefice. Vibrații care, vreme de patru ani, ni s-au impregnat tuturor în suflete. Profesori extraordinari, maestri excepționali. Ziua profesori, seara actori pe scena „Bulandrei”. Pe atunci, ce-ți puteai dori mai mult de la viață? Am văzut faimosul „D,ale carnavalului” în regia lui Lucian Pintilie de peste 60 de ori, „Leonce și Lena”, regia Liviu Ciulei, de 50 de ori. Și atâtea alte spectacole care chiar au făcut istorie. Spectacole pe care le țin minte și în ziua de azi, până în cele mai mici amănunte. De ce oare? O, da, știu, mi-ați putea reproșa că devin patetic, că mă refugiez în trecut, că sunt nostalgic, bla-bla-bla. Cred cu tărie că unele lucruri ce țin de o istorie nescrisă a unor aspecte poate mai puțin cunoscute ale Marelui Teatru Românesc trebuie așternute pe hârtie. Mă rog, pe computer. Mă rog, pe tastatură... Profesoara mea a fost inegalabila Eugenia Popovici (Artist al Poporului), cum era pe atunci, adică atunci când artiștii erau respectați profund și distinși cu asemenea titluri. Mai erau titlurile de Artist Emerit sau Laureat al Pre-

miului de Stat. Cine mai știe lucrurile astea astăzi? Mai nimeni... Ți se răspunde pe loc: ce mai contează? Contează ziua de azi. Clipa. Clipa pe care s-o umplem cu băătură, cu bâțâiala din cap la festivaluri în care muzica sună precum niște alarme de mașini, și atât... Sau, că tot e în trend, să tragem la venă, să intrăm în rând cu „progresul”...

Dar să nu mă enervez inutil și să revin. Pe Doamna Eugenia Popovici o văzusem în multe spectacole de neuitat. Amintesc, în treacăt, celebra „Să nu-ți faci prăvălie cu scară” de Eugen Barbu, în regia Doamnei Sanda Manu (regizoarea cu care, peste ani, aveam să colaborez la Național, în „D’ale carnavalului” (unde eram prost, recunosc) și în „Cheile orașului Breda” de Ș. Berceanu, unde eram așa și așa. Nu cred că Eugenia Popovici poate fi uitată vreodată pentru felul în care rostea „Tatăl Nostru” în „Moartea unui artist” de Horia Lovinescu. Sau în „Apus de soare”. Pe lângă imensul talent doamna Popovici a fost și un pedagog de mare clasă. Mi-o amintesc în lungile, dar fascinantele ore de actorie, cât de stăpână se dovedea a fi în limbajul scenic, în analize de filigran ale

celor mai mici amănunte ale textelor dramatice. Devenind – fără să vreau – din nou patetic, pot spune că a fost ca o mamă pentru întreaga echipă a clasei noastre. Intuiția sa o făcea să ne dea adevărate lecții de viață, de multe ori „citind” parcă în viitor, ca într-un adevărat horoscop artistic peste ani. De pildă, încă din anul II, când eram într-o ușoară panică legată de viitoarele roluri pe scenă, mi-a spus, asemeni unei prezicătoare: „Dumneata, pe măsură ce vei îmbătrâni, vei juca din ce în ce mai mult!”. Și exact așa a fost. Stă mărturie C.V.-ul meu, asemeni unei statistici cantitative și – iertat să fiu – calitative...

2022 iulie

Citesc cu stupeoare că o cronică năreasă declară ritos: „la să mai terminăm cu sintagma asta depășită total: SCÂNDURA SFÂNTĂ A SCENEI!!!”.

Donșoară, pentru cei pe care îi evoc în rândurile mele, chiar așa era! Sfântă! Uite de-aia au rămas în istoria Teatrului!!!

Comentariile vă aparțin...

Mircea Florin ȘANDRU

Toate se schimbă

Toate se schimbă, se macerează, amestecate
iau forme noi,
Vântul cără nisip, îl așază peste orașe, croiește
Estuare și dune. Straturi moarte, straturi vii,
Femelele nasc pui, turme; masculii
Se însângerează unii pe alții. Din sămânța
mirositoare
Se înalță vietăți, împânzesc câmpul,
Oceanul și cerul. Carne și pene, oase și ochi,
Care devorează lumina, care pipăie prada,
O lume organică plutind pe apă, lipindu-se de
pământ,
Înfingându-și gheara în stâncă. Clipa arde,
Își lasă cenușa ei orbitoare, se primenește,
Din putreziciune crește lotusul uriaș, forța lui
Se simte o mie de leghe. Cu tandrețea ei
Lupoaica întâmpină dimineața, lingând puilul,
Pământul scoate aburi, gâlgâie de ape freatice,
De rădăcini, de metale. Inima bate abia auzită,
Împinge sângele, ține moartea la depărtare,
Apoi se oprește; cade în gol, în abisul
Negru și rece.

Soarele negru

Soarele se spărgea în fragmente de lavă
tăioasă,
Zdrobit de vid, de marile forțe contrare,
Se întunecase definitiv și era frig la tine în casă,
Toate stelele și planetele căzuseră în mare.
Zidurile și pietrele începuseră să se spulbere,
Scrâșneau toate lucrurile în casa ta,
Fierul, arama, argintul se făcuseră pulbere,
Materia stătea chircită în sinea ei și urla.
Nu te mai zăream în întunericul înghețat,
Nici măcar trupul tău nu mai adia lângă ușă,
O să murim! O să murim! am strigat
Și te căutam ca un orb prin cenușă.
Dar deodată s-a întâmplat ceva miraculos,

Ai aprins o torță pe brațul tău stâng,
Ave, femeie! am spus, tu ești Iisus Cristos
Și m-am lăsat în genunchi, și am început să plâng...

Am prieteni puțini

Am prieteni puțini, sunt un singuratic, și ea îmi
spune
Că e un semn rău, că trăiesc departe de lume,
În copilărie mi se spunea „Lupul”.
Stăteam pe malul râului și aruncam pietricele,
Citeam enorm, cântam în closetul școlii,
Noaptea, sub imensul arțar, ascultam
Fojgăiala insectelor. Câte un tânăr murea
Acoperit de avalanșă, la munte.
Bărbații îi puneau brazi la mormânt și îi cântau
La pomană pălinca făcea în cană mărgelă.
Era ca la nuntă, dar eu, în colțul mesei,
Încrâncenat,
Îi priveam cu ochi sticloși și îmi doream
Să nu le mai văd fețele tâmpo.
Apoi la oraș, când beau bere și râgâiau,
Și erau fericiți și își apropiu de fața mea
degetele lor unsuroase,
Privindu-mă ca pe un animal ciudat,
Pe când eu trăiam o stare de scârbă.
Și azi umblu de unul singur noaptea pe străzi,

Poate că am ceva sălbatic în priviri și mă
apropii cu teamă de oameni.
Am prieteni puțini și ea îmi amintește:
În copilărie ți se spunea „Lupul”.

Dumnezeu vine și pleacă

Trecut prin atâtea încercări, mințit, părăsit, trădat,
La un pas de moarte, iată-mă singur,
Doar eu, casa pustie și palpăirea lui Dumnezeu
Înăuntrul coastelor mele. Dacă mă gândesc bine
Domnul e cel mai important; restul e pleavă.
Dar Dumnezeu vine și pleacă,
E chemat de oameni feluriți, în locuri felurite,
Merge să ducă mângâiere. Iar eu Îi strig:
Doamne nu mă părăsi! E seară și e frig,
S-a întunecat și eu sunt aproape bătrân
Nu cred să mai rezist multă vreme!
Iar El îmi spune: de ce te plângi puțin-
credinciosule?
Nu plec, sunt întotdeauna cu tine.
E îndeajuns să deschizi fereastra,
Eu sunt acolo, în dunga aceea aurie.

Buzele mele au șoptit

Când mă așteptam mai puțin, lumina a venit
din haosul nopții,
A început să curgă spre mine, foton cu foton,
Căutându-mi fața. Eram livid și gol,
Întunericul intrase în mine, moartea intrase în
mine
Și nimic din alcătuirea mea nu mai palpăia.
Stăteam întins pe spate și priveam cerul,
Dar cerul dispăruse și pământul dispăruse
dedesubt,
Și nici marea nu mai foșnea; totul era încremenire,
Eram piatră, eram pământ, eram mormânt,
Eram forma pietrificată a unui animal dispărut,
eram siliciu.
Logosul pierise, mișcarea pierise; nici praful
stelar nu mai adia,
Un hău negru era împrejur,
Iar Dumnezeu plecase parcă într-o lume de
demult.
Dar deodată lumina a venit din pântecul nopții,
S-a prelins pe fața mea, m-a cutremurat

Și ochii mei au început să plângă, să se bucure
și să plângă
Și buzele mele au șoptit: De ce, Doamne,
Ți-ai adus aminte de mine?
Eu, care am luat în deșert numele Tău,
Care mi-am înălțat chip cioplit,
Și am fost sluga clipei trecătoare.
Ridică-te! mi-a spus, ridică-te! mi-a spus,
Amintește-ți cuvintele tale și scrie.

Amazonia luminată

Locuiesc în apropierea morții și ea râde,
Stă pe un balansoar și înghite crabi, și înghite vite.
E atât de frumoasă. Am atins-o cândva,
Era să trec râul prin vad, dar ea mi-a spus:
Nu! Stai aici, nu ai aflat încă destule,
Ești totuși inocent, mai învață, mai trăiește.
De atunci stau pe mal și privesc dincolo,
Spre grădina fumegândă, spre Amazonia
luminată.
Vino tu, Maică, cea pururi curată și îndură-te,
Ia-mă în brațe și mă trece adormit
Acolo unde nu există nici durere, nici întristare,
nici suspin
Un copac alb și sterp se înalță pe promontoriu,
Va face fructe într-o zi. Atunci voi pleca
Și nu veți mai auzi nimic despre mine.

Prietenul meu

Prietenul meu a venit aseară la mine,
Abia mai respira. Ce ai? I-am întrebat,
Ce e cu starea asta îngrozitoare?
S-a așezat încet pe podea, cu fața lui
dumnezeiască,
Nu se mai ținea pe picioare.
Ce s-a întâmplat? I-am întrebat, ce s-a
întâmplat?
Nu părea să mă mai cunoască.
Privea dincolo de mine și atât,
I-am atins cămașa, era udă de sânge,
Avea o rană strălucitoare la gât.
Nu plânge! i-am spus dintr-odată, nu plânge!
Deși nu plângea. Privea dincolo de fereastră,
Era înspăimântător de frumos,
Dar nu mai avea nimic sub cămașă,

Nimic din penajul lui fabulos.
Doar două cioturi însângerate,
Doar două răni din care sângele şiroia.
Unde-ţi sunt aripile? I-am întrebat
Unde-ţi sunt aripile? am urlat.

Pe câmpul carbonizat

Pe câmpul carbonizat nu mai era nicio urmă de viaţă,
Chiar şi copacii se prefăcuseră în cenuşă,
Nici măcar dâra unui drum nu mai adia,
Iar spre cer nu mai exista nicio uşă.

Stăteam chircit pe câmpul de zgură şi fum,
Nu se mai vedeau nici planete, nici stele
Ce ai făcut, Doamne? De ce m-ai părăsit?
Unde sunt iarba, frunzele, florile mele?

Dar nicio voce nu venea din eter,
Niciun semn nu venea, din nicio parte
Am început să strig şi am început să plâng,
Şi am început să mă pregătesc de moarte.

Când deodată cineva s-a apropiat
Şi mi-a şters lacrimile, şi m-a mângâiat pe faţă:
Era o femeie necunoscută şi îmi şoptea
Că a înverzit câmpul şi că era dimineaţă.

Singur în faţa mării

Parcă marea se varsă în cer, e atât de întunecată,
Parcă însăşi vocea mea pe această faleză pustie
Ar fi şuietul mării. Cuvinte aruncate în valuri
Şi în văzduh, ca dintr-o pâlnie vorbitoare,
Ca dintr-un laringe de piatră
Nu le aude nimeni şi nici nu le înţelege,
Sorbite de apă, de vânt, ca de o pungă,
Ca de propriul lor sens. Strig
Singur în faţa mării, şi în faţa mea
Eu îmi strig mie.
Privesc ţărâmul pe sute de kilometri distanţă:
Din loc în loc oameni singuri
Care nu mă aud. Marea
Loveşte digurile, faleza, vapoarele. Şi strig, şi strig,
O muzică uriaşă se rostogoleşte spre mine.

Iubire târzie

Iubire târzie, floare de octombrie –
Cais înflorit în apropierea iernii –
Cu frică te privesc, pentru că nu ştiu dacă eşti
Aducătoare de noroc sau de suferinţă.
Ce spuneţi voi, petale mici de piele catifelată
Răsărite în vântul rece?
Va fi iarna lungă?
Se vor mănă în primăvară cireşele?
Grâul va fi puţin şi plin de neghină?
De fapt, nimic din toate acestea nu vreau să ştiu,
Îmi e îndeajuns horbota voastră alburie.
De aceea vă voi duce în odaia mea
Şi vă voi ruga în genunchi în fiecare dimineaţă
Să rămâneţi la fel de albe, de proaspete şi de pure.

Acum ştiu că există

Orb se târăşte râul pe patul lui de argilă, de piatră,
Orb şi sumbru curge fluviul spre marea plină de trilobiţi,
Orb şi rece e spaţiul dintre cuvinte şi doar un înger al Domnului
Se arată din când în când. Oarbe sunt toate aceste lucruri
Care stau în formele lor şi ar vrea să strige, şi ar vrea să vorbească,
Orb e drumul pe care merg şi nu ştiu niciodată când voi sosi,
Oarbe sunt ferestrele casei părăsite unde voi poposi la noapte,
Oarbe sunt zilele care trec fără sens, ca nişte cârţiţe în burta lupului,
Ca un pian în pântelele balenei. Oarbă e ziua în care m-am născut
Dintr-o mamă tristă. Dacă aş putea m-aş întoarce înapoi,
Ca râul către izvoare, silit de flux
Şi aş fi o simplă aşchie de siliciu. Orb am fost eu
Căci te-am căutat douăzeci de ani şi nu te-am găsit,
Deşi erai la câteva străzi distanţă. Acum ştiu că există,
Acum strig numele tău spre toate zările.

Așteaptă-mă că o să vin și o să-ți bat la fereastră,
Așteaptă-mă că o să-ți cânt și o să-ți aduc daruri. Așteaptă-mă în patul rece
Căci acum văd și vreau să-ți mângâi coapsa.
Așteaptă-mă,
Eu sunt iubitul tău neștiut. Eu sunt inelul găsit în iarbă,
La lumina lanternei.

Învață-mă din nou jocurile dragostei

Însingurat, hirsut, ascuns în propria-mi carapace
Nu mai știu dulceața trupului de femeie,
Lasă-mă să te țin în brațe, lasă-mă să simt
Mirosul tău îmbătător, să te mângâi pe creștet,
Lasă-mi simțul tactil să-ți descopere încet
Pielea gâtului și a coapsei. O, tu ești
Cea mai frumoasă de pe Pământ,
Tu luminezi cale de o mie de leghe,
Precum penajul de aur al unei păsări de munte,
Precum chiparosul în iarba spelbă, când se lasă înserarea,
Precum globul de cristal plutind pe apă,
Trupul tău e harfa pe care au cântat zeii.
O, Adonai, Adonai, pe femeia aceasta ai făcut-o pentru mine,
Ea e perechea mea și ai trimis-o într-un târziu
Să mă trezească din somn, să mă scoată din moarte,
Să-mi spele ochii. Bine ai venit femeie, îți spun,
Învață-mă din nou jocurile dragostei, căci le-am uitat.

Cântec pentru Ana

Nu mai e mult și voi trece dincolo,
În rămuriș va rămâne doar umbra, un clopot înstelat
În care am stat cu Ana nopți și zile. Dulce era gustul ei,
Sălbatic era trupul ei, adânci erau ochii ei, ochii ei negri.
Când se lăsa seara, când draperiile erau trase, când focuri mici
Pâlpâiau în șemineu, îi desenam flori pe piele.

Parcă toate mă dor. Aud și acum forfota sângelui,
Cântecul ploii, coapsele ei frecându-se sub cearceaf,
Un sunet împurpurat strălucind în carnea ei
Și în carnea mea; o muzică venind de dedesubt, un plânset venind
De deasupra. Un buchet de forsiția, un arbust de ceai, o rodie,
Un coș cu nuci, un tort aniversar, fusta ei roșie
Uitată pe scrin, albeața trupului ei, perle în cutii negre, de piatră.
Toate acestea trăiesc, sunt săpate în foc, Cortexul meu fumegă; din cenușa lui un heruvim albastru zboară spre cer,
Apa nopții se prelinge în picuri mici; o, eram tânăr, o, eram tânăr.
Dar acum nu mai e mult și voi trece dincolo; ființa se va despărți de ființă,
În rămuriș va rămâne doar umbra, un clopot înstelat,
În care am stat cu Ana nopți și zile.

Câmpii la lăsarea serii

Câmpii la lăsarea serii, peste care trenuri aleargă,
Șosele spălate de ploaie pe care aleargă automobile cenușii,
Poduri peste ape tulburi, conducte de țiței și de gaz metan,
Linii electrice peste lanuri de cartofi, peste hectare de grâne,
Internetul prin care vocea ta vine de la mare distanță,
Prin sateliți, prin stratosferă, prin ceață.
Te-aș ține în căușul palmei, iar cu cealaltă te-aș mângâia,
Într-un leagăn de ierburi mirositoare te-aș ține toată ziua
Și ți-aș cânta să adormi. Un cort de raze aș înălța pentru tine
Lângă lacul de munte. Dacă te-aș pierde, aș merge mii de leghe,
Aș întreba din om în om și până la urmă te-aș găsi.
Căci eu am fost născut să te întâlnesc,

Eu am fost făcut să strig numele tău în toate
zările,
Să îl afle mulțimile. Pentru că tu ești floarea de
tamarin,
Tu ești vânticelul de aprilie care adie dimineața,
Tu ești soarele de amiază care mângâie șirul de
chiparoși,
Tu ești marea în crepuscul, când toate
țărmurile se auresc,
Tu ești aburul nopții care îmbracă lucrurile. Tu
ești minunea,
Tu ești flacăra, tu ești dogoarea, tu ești sângele,
Aleluia, tu ești cea mai frumoasă!

Așa cum ești

Așa cum ești, tăcută și blândă,
Cu ochii tăi mari în care mă pierd,
Ca într-o câmpie verde și foșnitoare.
Așa cum ești, tăcută și friguroasă,
Stând la fereastră și privindu-mă
Cum mă îndepărtez, cum dispar în apele zilei.
Așa cum ești, acum și pururea
Cea mai frumoasă. Printre mașinării,
În magma acestui veac,
În strălucirea pleoapelor mele.
Așa cum ești, tăcută și singură,
Doar vocea ta o aud, ca de pe munte
Și ca de dincolo de tăcere.
În furia curentului, în cataractă exist,
În vidul torențial care arde fierul și piatra
Eu doar pe tine te am
Și doar pe tine te știu,
Așa cum ești, tăcută și luminoasă.
Bonsai
Sufletul meu în fața ta e un copac mic,
E un bonsai pe care îl poți aprinde cu bricheta,
Aprinde-l, aprinde-l, să lumineze în noaptea de
cuart,
Să se vadă până departe. Atât mai sunt din tot
ce am fost,
Acest arbore strivit într-o cutie. Nu îl părăsi, nu
îl uita,
Odinioară îl țineai pe fereastră și el îți lumina
noptile friguroase,
Cu ochii lui fosforescenți, care te priveau în
tăcere.

Bonsai, bonsai, sufletul meu te caută și acum în
cumplita depărtare,
Cu micul far te caută pe țărmul mării sau pe
poteca de munte,
Unde ești, unde ești? Eram arborele tău și îți
țineam de cald,
Îți povesteam amintiri din Țara-Soarelui-Răsare
Și îți scriam pe boabe de orez povestea
mikado-ului,
Care-și lăsa bonsaiul fetelor lui, zestre pentru
trei sute de ani.
Sunt bonsaiul tău; nu îl arunca, nu îl uita în
cămara părăsită,
El e atât de mic și orice adiere de vânt îl pune
în pericol,
Mai bine lasă-l moștenire fetei tale
Sau pur și simplu dă-i foc cu bricheta; măcar
flacăra, măcar mireasmă
Să-ți rămână din mine. Apoi unge-te cu cenușa
lui, amestecată cu lacrimi,
Bonsai, bonsai; sufletul meu plânge după tine.
O fiară desăvârșită
I-am scris o mie de poeme, zece mii
De scrisori; i-am spus că e o felină desăvârșită,
Cu părul ei auriu și picioarele de doi metri
lungime,
Am stat în genunchi în fața ei, am pus-o să
guste
Din inima mea tăiată în bucăți, adusă pe tipsie,
I-am dat să bea apă din țeasta mea, cu gust de
nucă de cocos,
I-am dăruit sufletul meu cel mai ascuns, din
cămara cea mai îndepărtată,
I-am săpat numele pe zidul de piatră,
Mi-am făcut din ea chip cioplit și i-am adus
jertfe
Părăsind credința strămoșească,
Am rânjit în fața păsării Arheopterix
Și în fața crucifixului, și mi-am făcut din ea altar
Unde mă rugam noaptea. I-am întins covor
roșu,
Umbră de catifea, noapte de ambră,
I-am vorbit în toate limbile Pământului,
M-am smerit, m-am umilit, m-am tăvălit prin
smoală și cenușă,
Dar ea m-a privit în tăcere cu ochi fișți,
N-a făcut niciun semn și s-a pierdut în mulțime.

Luminița AMARIEI

Semne tăcute

Tremuri și taci...

Peste puțin timp va veni trenul
se va așterne liniștea
vom ajunge la noi...

Sigur că te gândesc!

Mă crezi în stare să fug
dar m-ai văzut rămânând ori de câte ori
ai plecat

Nu așteptam niciodată
întoarcerea ta
mereu potrivită cu sfârșitul

Nu ai fost când am plâns
nu ai fost când am fost speriată
când nu mai eram nici măcar eu...

Nu ai fost niciodată atunci când...

Dar mereu cu fericirea ai venit

Mă cunoști destul de bine
încât
să mă poți iubi fără
să-ți pese de restul acestor civilizații
care ne cheamă
la ei
pe care mereu îi respingem
sfidând până și strigătul zeilor

Eu, tu, un cal alb și o nesfârșită lume de verde...

Auzim amândoi zborul pescărușilor
munții care se înalță din mare

Nu este sentimentalism această forță din care
se înalță

copaci, corole de flăcări, țipete înecate
apoi o lumină
care se aseamănă unei ferestre

Este pură și simplă întâmplarea
care ne unește
poate, chiar și împotriva noastră...

Stare XXVIII

Eu nu am vrut mai mult decât puțin
din liniștea
acestui negru card ce crește-n noi

Să-ți cer apoi să pleci
să gust din lumină,
să mă îmbete întunericul

Eu nu am căutat să fiu altcineva! -

Am mângâiat o viață crucea ta...

Culeg cioburi din trecut

nu-mi amintesc de ce-ți eram frumoasă,
am adormit furând din începutul
pe care toți, hulindu-l, l-au ucis

Privesc și-acum oamenii cum tăcerea
le-a transformat sufletele
în namile cu grija zilelor ce mereu
vor mai veni

Nici azi nu vreau mai mult decât ce am vrut -

Puținul pare veșnic
enorma zare din care se mai rup
săgeți de foc
ne ninge lipsa-n depărtarea
fără aripi,
neîncetat

Atunci, la ce sfârșit ne cheamă marea
când nici oceane nu sunt, nici piscurile vii
pe care să ne cânte ciocârlii

Cu ciocurile lor de aur negru corbii
se hrănesc din mila ce le-o aruncă orbii
iar pruncii cu ochi de rouă se nasc din mâl
dospit

- La ce se-nchină moartea ?

La cel care-a trăit!

În loc de răspuns

Am primit toate scrisorile tale
dimineața
cu ochii închiși mergeam să deschid
cutia de lemn în care se zbăteau cuvintele

Un ritual al plângerii îmi ești! -

Toate rugămințile, blestemele, minciunile,
trădările, chemările, uitările, iertările
amestecate așteptând

să ajungă în palmele care odată
ți-au ținut de urât,

căroră ai vrut să le aparții

Am primit toate răvașele
toate semnele, toate rugăciunile,
toate tăcerile ce mi-au ucis ființa,
am zgâriat pereții până am dat de
cuiile înroșite de ani, de pământ, de amintirile
odăilor în care noi doi am trăit cândva,
pe care noi le-am clădit,
în care noi ne-am zidit

Hainele tale, mirosul tău, fotografii și sticle de
lemn -

lubeai chemarea luminii...

Oh! Urmele pașilor tăi
pe podeaua proaspăt ceruită,
au rămas acolo...

Cu unghiile am vrut să le îndepărtez
să le distrug, făcându-le să pară o greșeală

Nimic n-am reușit după tine...

Toate scrisorile primite de la tine,
toate nopțile nedormite

O stivă de strigăte lacrimi și dureri -

Multe tristeți mi-ai trimis,
pe toate le-am primit

Le privesc ca pe o casă părăsită
cu umbre care se plimbă printre uși,
cu vise și amintiri împăienjenite...

Mă încearcă o nebănuită mâhnire
la gândul că niciodată nu le voi deschide

Dar

La ce bun să-ți răspund
când tu trăiești numai din ce nu-ți scriu?

Bogdan-Alexandru HAGIU PRIN OCHII ȘARPELUI

Capitolul 5. Tabloul votiv

- Hai, Maria, hai odată! Dacă așa a zis taică-tu, așa facem!

- Pentru?!

- Pentru că așa a zis taică-tu!

- Și dacă eu nu vreau?! Nu-ți dai seama că ăsta e un pretext ca să mă vadă scopitul ăla de pictor? Cum l-a convins pe tata? De fapt, nu el... acel misterios jupân tunar...

- Și nu ești curioasă să-l vezi?

- Ei, da...da' ce?! nu pot să-l văd decât acolo?

- Dar acolo vine cu țiiitoarea lui, zice că-i o femeie cum nu s-a mai văzut.

Maria își aranjă în oglindă zulfii blonzi.

- Zice el...Ascultă, Ileano, toată povestea asta e cusută cu ață albă. Și asta e puțin spus. Auzi, cică nu poate să stea decât noaptea asta în cetate! Da' ce-i asta, prințesă?!

- Cică e o nobilă poloneză.

- Poloneză? E blondă, așa ca mine?!

- Nu știu, ai să vezi!

- Și ce să caute ăștia într-un așa-zis tablou de familie? Vai, dacă ar mai trăi săraca măicuța...

- Maria, ți-am spus că vrea să-l facă pe taică-tu în spatele lui Vodă, doar el a ctitorit de fapt biserica. Și în spatele lui taică-tu vrea să te picteze pe tine. Nu e chiar un tablou de familie.

- Și ăștia?!

- Pe el vrea să-l facă un soldat roman, iar pe ea Maria Magdalena.

- Așa, deci!...Îmbracă-mă! Piantă-mă! Auzi, Maria Magdalena! E blondă?

Începu să se joace cu un lanț de mărgele roșii, apoi cu un lanț de mărgele albastre.

- Să-l văd și eu pe acest proaspăt uns căpitan de tunari! Și zici că i-a dat lui Vasile al tău un pumn în cap de l-a trimis pe altă lume?!

- Da, vai, săracu'! Și acum se vaită! Hai, nu te

mai maimuțări atâta, să mă duc mai repede la el, să văd ce face...Săracu' de el!

- Ce săracu' de el?!

- Ai putea să fii mai...Vine și el, să vă păzească!

Fata începu să-și pudreze obraji cu roșu, chiar dacă mai bine i-ar fi stat culoarea naturală, ca fildeşul. Dintr-o dată se opri și se uită ținută la pân-tecele Ilenei.

- Auzi, Ileano? Vasile al tău mai poate, nu?

- Și încă cum! În fiecare noapte...

- Dar ție nu-ți mai vine sorocul, așa-i?

- Ba, ca să...

- Hai, nu te ascunde!

- Nu.

- Și cum e?

- Dacă ți-aș spune că niciodată nu a fost mai bine, m-ai crede?

- Nu.

Ileana începu să îi perie părul cu atâta putere, că fata țipă.

- Hai, nu te răzbuna acum! Pune-mi bentița neagră! Și de ce, mă rog, nu mergem mai de vreme? De ce abia când se întunecă?

- Atunci are timp căpitanul Șandru, atunci vine doamna lui cu trăsura...

- Atunci l-au îmbrobodit pe tata! Lasă că încap ei pe mâna mea! Măine îi vezi la butuci! Pe toți!

- Vasile are poruncă să vă aducă pe toți înapoi înainte de miezul nopții și să închidă biserica.

Maria se întoarce pe jumătate, ca să-și vadă dacă mai bine. Ca întotdeauna, ca pe oricine altcineva în afară de ea, oglinda nu o arăta decât ca pe o umbră de fum.

- Vasile...! Ia spune, Ileano, tu de ce nu te-ai măritat? De ce nu te-a luat un creștin, așa, cu cununie?

- Pentru că nu am vrut eu! Nu am vrut eu, pe niciunul din animalele nesimțite care se jurau că mă iubesc, dar de fapt nu-i interesa decât patul! Sau, când mai îmbătrâneau, voiau copii, urmași, și de mine nu le păsa nici cât de-o ceapă degerată!

- Și Vasile...?

- Cum să-ți spun...Nu vreau să mor singură. Și nici el.

- Atât de groaznică e viața, Ileano?

- Încă și mai și! Măcar noi ne-am mâncat mălaiul, și eu, și Vasile. Dar alții...

- Care alții? Mă număr cumva printre ei?

- Ca să-ți spun drept, fata mamei, dacă nu te schimbi, și nu prea văd cum...

- Pun să te biciuiască, Ileano!

Acum fruntea îi era mai roșie decât pudra de pe obraji.

- Vestitul maestru Ioan, el nu are cum să-și trăiască viața, nu eu. Hai să mergem! Cheamă-ți și moșneagul, și haidem! Sau, stai! Scoate-mi rochia asta și adu-o pe cea verde! Cea cu broderii argintii!

De două ori a trebuit să vină vizitiul să bată la ușă, și să le roage să se grăbească, că boierul Neagu așteaptă în trăsura. Au întârziat atât de mult, încât Șandru cu drăgaica lui erau deja în biserică. Ioan aprinsese niște felinare mari, ce coborau pe lanțuri din cerul bisericii.

- Mai lucrez uneori pe înserate, sau chiar și noaptea. Sunt felinare cu ulei, nu afumă. Măcar să nu se înnegrească pictura de la început.

- Mă cheamă Lilka. Răposatul meu soț a fost omorât de cazaci. Pe mine m-au luat în robie, și dacă nu era Șandru...

- Mai termină! Și nu mai stâlci vorbe! Poți să i duci pe bărbații ăștia, dar nu pe o femeie. Nu

mă interesează cine ești! Dar e ceva ciudat cu tine, măi femeie! De ce ai ochii atât de strălucitori? Ai cumva febră? Și pe tine chiar nu te-a văzut soarele niciodată? De ce-ți ascunzi mâinile?

- Las-o în pace, Maria.

- Ascultă domniță, chiar dacă ești fata spătarului...

- Ce? Ce-ai spus?! Pui să mă biciuiască cumva?! Măi...nu, nu-ți spun ce meriți, că e sfânta biserică. Dar să nu mai scoți o vorbă! Nu știu de ce te-a făcut tata căpitan, dar...

- Nici n-ai să știi, Maria. Există secrete pe care...

- Pe care am să le aflu în cel mult două zile, tată. Stai fără grijă. N-ai învățat că cel mai greu le este oamenilor să-și țină gurile zăvorâte?

În acest timp drăgaica se apropiase de fresce și ochii săi mari, cu iriși aproape incolori, zăboveau asupra sfinților martiri, asupra patimilor lui Hristos, măsurau participanții la Cina cea de Taină...

- Dar ce faci acolo, femeie? Să nu zici că te pricepi?

- Ba da, puțin...Te rog, maestre Ioan, coboară felinarul aici. Și aici...

- Ei, ca să vezi! Și ce vrei, Ioane, să fie asta? Maria Magdalena? Poate i se potrivește, numai să se și pocăiască. Pe mine răposata mea mamă m-a învățat tot timpul să nu las să se apropie de mine niciun nenorocit de bărbat.

Șandru se uită la ea și dădu imperceptibil din cap. Nu spuse însă nimic, deși îi veni greu să se stăpânească.

- Gata, hai să ne grăbim! Îți plac picturile, Lilka? Crezi că sunt bine făcute?

- Da, spătare, la lumina asta slabă nu le găsesc niciun cusur!

- Și tu, Șandrule, te-ai uitat bine?

- Da, eu abia așa pot vedea ce doresc să văd.

Maria deschise gura să spună ceva, dar tatăl său i-o luă înainte:

- Atunci să ne așezăm. Ioan a zis că ne pictează în mărime naturală. Unde, Ioane, aici? Neiei măsurile?

Pictorul începu grăbit să facă niște semne cu cărbunele pe peretele încă nepictat din pronaos, în fața căruia stăteau boierul Neagu cu fiica sa.

- Dacă nu te superi, domniță Maria, poți să stai puțin mai aproape de zid? Ești aproape la fel de înaltă ca...

Cu o strâmbătură (involuntară?) a gurii, Maria se conformă. Dar atunci când pictorul se aplecă și-i prinse între două degete un fald al rochiei, se ghemui și își acoperi cu palma glezna albă, deși aceasta abia de se zărea de sub tiv. Fața i se înroși ca focul.

- Ce...ce faci, ticălosule?! M-ai chemat aici ca să...? Tată, pune-l în lanțuri! Acum! Vasile!

- Nu..., nu...

- Ce nu, măi nepricopsitul?! Vasile!

Oșteanul cel vârstnic veni în fugă. El și Ileana nu fuseseră solicitați ca modele și preferaseră să aștepte afară.

- Iertare, domniță Maria, iertare! Nu am vrut decât să-ți așez mai bine această preafrumoasă rochie! Iartă-ți robul prea-plecat! Dacă...

- Măi scopitul! Numai unul ca tine poate să profite de orice ocazie ca să pipăie femeile, să se uite la părțile lor rușinoase...Știi ce prevede legea noastră, a Moldovei, pentru așa ceva? Să-ți se taie mădularul, măi! Ce-i drept, numai dacă ți s-a...

- Maria, e sfânta biserică!

- ...dar uitându-mă la nădragii tăi, văd că nu. Probabil că nici nu ai. Așa că scapi de pedeapsa care ți se cuvine, ca prin urechile acului! Dar eu nu mai stau aici. N-ai decât să mă pictezi din memorie. De fapt, așa fac adevărații pictori, nu ca tine! Și dacă vrei să știi, mă pricep și la pictură, nu numai la muzică. În mod sigur mai bine ca tine, numai că femeilor nu le este îngăduit acest meșteșug. Lasă, că vine și vremea noastră! Uite, vrei să-ți spun ce ai greșit? Nu aici, sau mai bine zis nu numai aici, ci în exterior, pe zidul de la nord, unde ai vrut să faci asediul Constantinopolului. Te-ai lăudat că numai așa se vor păzi toți creștinii de turci, că se vor uni pe viitor, că...Mă rog, poate că e așa! Dar ce culori ai folosit! Chiar crezi că griurile armurilor pot împăca albastrul mantiilor și verdele turbanelor? Ce să mai zic de desen! Ești stângaci cumva?! Toate jgheaburile alea prin care se scurge sângele din capetele tăiate ale creștinilor taie orice armonie, se împotrivesc legilor perspectivei. Ca să nu mai zic că sângele ăla e mai degrabă albastru decât roșu!

Tu ai auzit de Michelangelo? Știi ce reguli a făcut el pentru pictură?

- Desigur, domniță Maria, dar aici este alt stil, și...

- Și ești un nimic! Vom aduce pe altcineva să termine. Bisericile celelalte, din Moldova noastră, sunt atât de bine pictate, iar tu ai vrut să le copiezi, dar nu ai reușit. Nu trebuia să te tocmească tata pe tine, ci pe un pictor mai bătrân și mai talentat. Gata, eu plec! Mai rămâi aici, tată?

- Ei, nu, nu mai e nevoie...Hai să mergem. Ai putea să nu mai fi atât de aprigă, Maria, și să fii mai cuviincioasă în sfânta biserică!

Îl măsură cu privirea pe Ioan, abia ținându-și râsul.

- Nu că ai fi procedat inspirat, Ioane! Dar te iert de data asta.

- Oricum, capul răutăților este acest tunar, mai zise Maria îndreptându-se în grabă spre ieșire.

Drăgaica o urmări cu privirea.

- Am fost la nașterea ei, îi șopti la ureche lui Șandru. Fetele au hotărât să-i tulbure mintea. Și ei, și pictorului ăstuia. S-au născut în aceeași zi. Și iecele s-au jucat, după obiceiul lor. El nu se vede pe sine în oglindă, ea se vede numai pe ea! Am să mă îngrijesc de soarta ei și de-acum încolo, după cum mi-a vorbit.

- Și când te gândești că eu l-am învățat pe nenorocit să facă așa...Am nevoie de el, mi-l vreau prieten. Acum, ce să fac, să-i spun că nu va avea în veci ce să facă cu ființa asta? În niciun caz, mi-l voi întoarce împotriva. Adevărul e că nu trebuia să fac asta, nu știu ce m-a apucat...

- Ce ticălos ești, iubitule!

- Dar tu...

- Corespunzătoare ție!

- Ai văzut ceva?

- Nu. Totul pare în ordine. Dar ți-am spus că la lumina flăcărilor nici măcar păsările nu pot vedea bine culorile neștiute omului. Ar trebui lumina soarelui, iar eu nu pot sta la ea decât în anumite zile din an.

- Care?

- Nu-ți spun...Sunt zile când noi ne putem preschimba în păsări. Dar nu azi.

- Și cum sunt culorile astea?

- Tu ai putea explica unui orb din naștere?

- Nu, ce-i drept...

- O pasăre poate vedea la fel ca oamenii un măr roșu, dar măceșele le vede într-o culoare neștiută omului.

- Da, mi-ai spus. Diferența e în coajă. Și de asta am nevoie de Ioan, să-mi spună ce roșu a fost făcut din coajă de măceșe și care din coajă de mere.

Îl pufni râsul.

- Și de mine...

- Și de tine...

- Ce tot sușotiți acolo? Întrebă Vasile, dar abia când îi văzu că se îndreaptă spre arcada de la ieșire. Haideți, că s-a stricat...

- Ioane, ce să-ți spun....ne vedem mâine.

- Duceți-vă sănătoși! Mulțumesc, Șandrule, pentru ajutor!

- Dacă...dar Șandru nu încheie ce voise să spună. Îl salută din cap pe pictor și o ajută pe drăgaică să se urce în trăsura cu care veniseră. Cea a spătarului plecase demult. O luaseră și pe Ileana cu ei, așa că acum Vasile își făcea de lucru pe lângă cai.

- Pe mâine, atunci, Vasile! Pregătește-te de drum!

- Acum spune-mi tot, Ileană, vezi că sunt supărată foc! o înghionti Maria pe doică, în trăsura lor.

- Nu știe nici ea mare lucru, las' c-am să-ți povestesc eu tot, fata tatii!

Capitolul 6. Cetatea Albă

De pe zidul crenelat, căpitanul de arbaletieri Vasile privea valurile care se spărgeau la picioarele contrafortului uriaș. Acum Cetatea Albă era iar a moldovenilor, dar nu se știa pentru cât timp. Pericolul turcesc bătea la ușă, și nici muscalii nu se lăsau mai prejos. Străduțele pavate cu granit mișunau de oșteni cu sânețe în mâini. Chiar și acum unul dintre ei îl privea chiorâș. Dar Vasile văzuse prea multe la viața lui ca să mai fie impresionat de un mucos ca ăsta. Se vedea în ochii lui, pe fața lui, că nu ucisese niciodată. Poate nici nu dăduse cu pumnul. Dacă avea să-i vorbească, să-l întrebe de sănătate...Eeh!...Un damf de vin i se urcă din stomac și dădu din mână a lehamite.

Flăcăul se uită și mai urât la el, dar când Vasile își îndreptă statura se întoarse cu spatele. Nu știe ce-i cu el, săracu'! I-a părut mult timp rău că nu are copii, dar asta până când și-a dat seama ce nenorocire ar fi fost dacă ar fi avut un fiu ca amărâțul ăsta, de exemplu. Sau o fiică ca Maria. Atât de mult insistase la tată-su, că a trebuit să o ia cu ei. Cu tot cu Ileana, și asta era cel mai rău. Măcar o săptămână sau două să nu mai fi fost nevoit să se prefacă. Dar asta-i viața! Ar fi vrut să meargă și el la lupanarul din cetate, așa cum au făcut Ioan și Șandru. Dar Șandru s-a întors chiar din poartă. De ce oare?! ăsta nu pare că n-ar avea boafe...Și atunci? Răbdare, Vasile, răbdare, că se lămuresc toate...Dar, totuși, era convins că nici până în ceasul morții nu va ști cum de l-a lămurit Maria pe tată-su. Nici Ileana nu știa. Cică au stat închiși în iatac vreo două ceasuri, și spătarul a ieșit palid ca moartea. A bâiguit ceva, că Maria știe italiana de la profesorul ei de muzică, că le va putea fi de folos la o adică...Prostii! Au trebuit să jure în fața icoanei, și el și Ileana, că vor avea grijă de ea, că o vor apăra cu prețul vieții...Prostii! De cine?! De ăștia doi? Mai bine s-ar apăra el, spătarul, de nebunie! Se teme de diavol, dar însăși povestea asta a culorilor e lucrătura lui, a necuratului. Cum să fie culori care nu se pot vedea dar care îmbolnăvesc?!

- Știi ce mâncăm diseară, Vasile? Cartofi fierți, cu miez de nucă prăjit, cu usturoi...

- Pui și niște vin...?

- Pun, pun, bineînțeles! Dacă ai ști ce piață bogată au ăștia...Roșii de alea mari, ardei...Fac și un borș! De pește! Uite ce crap am luat! Aveau și pești de mare, da' ăia nu-s buni!

- Da' nu mâncăm la han?

- N-am încredere în nespălata aia! Da' ce făceai aici?

- Mă uitam și eu la mare...Mă gândeam ce viață aș fi avut dacă aș fi fost matelot, să văd alte țărâhuri, să ajung în insule pline de vară...

- Și cu femeii cu patru țâțe, ai? Să-ți ajungă... Vasile râse.

- Unde-ai lăsat fata?

- Aici, colea, într-o prăvălie grecească. Știi doar că nu se mai satură...

- Vezi să n-o pierdem.

- N-o pierdem, uite-o că vine acuma, n-ar mai ține-o pământul de viperă! Dar mai bine zi tu ce-au făcut băieții.

- Ce să facă...am fost cu ei pe chei, am întrebat când a venit ultima corabie care a adus vopsele, de unde, ce negustori au cumpărat, dacă mai are vreunul...Până la urmă am dat de urma unui muscal care mai are niște cutii de tablă pline cu roșu și alte culori. Dar Șandru a zis că el vine pe înserat să se uite la ele, că este timp, că acum e obosit de drum...Apoi a spus că el poate vedea doar la lumina lumânării culorile cele fermecate! Tu ai încredere în omul ăsta, Ileano? Eu zic că-i nebun! O fi având el braț de fier, nu zic, dar...Și, parcă n-ar fi fost suficient, s-au dus la lupanar.

- Și tu...?

- Eu nu!

- Pe verificate?! Vezi, poate nu ești la înălțime noaptea asta!

- Nu așa mă prinzi tu pe mine, Ileano.

- Dar cum?!

- Ce faceți? Vă certați?

- Nu, fata mamei, nu, domniță, cum să ne certăm? La vârsta noastră oamenii capătă înțelepciune.

- Ați găsit vopselele? De unde sunt? Dar unde-s vițeii ăia?

Rânjetul lui Vasile se lărgi.

- Ne întâlnim cu toții la masă și vorbim mai multe. Ioan e la lupanar, vezi, ai grijă cu cine vorbești de acum încolo, domniță...iar Șandru a zis că se plimbă prin port, că nu vrea să obosească pe nimeni cu vorba lui fără să fie neapărată nevoie...

- Ciudați mai sunt ăștia...A tunat și i-a adunat! Și cum?! Ioan la lupanar și Șandru nu? Dar ce face?! Ei, pasămite îi e credincios contesei lui poloneze...Cum zicea c-o cheamă? Mincinoasa! Și n-am putut să scot de la tata, dacă nu cumva ea poate să vadă culorile alea, nu Șandru! Prea avea ochi ciudați, ați văzut? Unor oameni înnebuniți de frică poți să le spui orice, că te cred, nu mai judecă cu capul lor. Și cu cât încurcă minciunile mai tare...

- Uite-! Vreți să-l vedeți? Uitați-l acolo!

Și Vasile le arată cu degetul, peste parapetul larg cât să încapă patru arcași, nu unul, silueta bărbatului, mai mică decât un șoarece din cauza

depărtării. Era pe chei, stătea de vorbă cu doi turci, unul cu turban roșu iar celălalt cu turban verde. Aproape de ei, galioane burtoase, cu balcoane largi sculptate după diferite modele la castelul de la prova și cu pânze albe ca și zidurile cetății își deșertau mărfurile. Peste tot mișunau marinari de toate națiile, hamali, negustori, hoți și cerșetori, târfe și proscriși.

- Ai ochi buni, Vasile, e o minune că l-ai zărit! Dar ce face oare acolo? Cine or fi turcii ăia?

- Probabil strânge informații despre navele care aduc mărfuri. La taraba muscalului nu am aflat mare lucru. O dată a zis că vopselele sunt de la venețieni, a doua oară că ar fi de la genovezi.

- Și tu de ce nu ești cu el? De fapt, e greșeala mea, eu am zis să ne despărțim. Asta fiindcă nu-l suport pe...Nu-i suport pe amândoi! Să vă fie clar, nu Șandru comandă, ci eu!

Seara erau strânși cu toții în jurul celei mai mari mese a hanului. Vasile preferase să mănânce borșul de pește pregătit de Ileana la bucătărie, dar Șandru și Ioan se ospătau dintr-o friptură gătită de hangită. Șandru nu băuse decât un pahar de vin negru, în timp ce pictorul era la al patrulea și nu dădea semne că intenționează să se oprească.

- Dar ce faci, zugravule?! Chiar te crezi bărbat de acum? Ia, mai bine povestește-ne și nouă cum a fost acolo, poate învățăm lucruri noi...

Maria nu comandase decât o plăcintă sărată de care abia se atinsese și o carafă cu apă.

- Ăăăă...ăăă...lucruri de astea nu se discută nici măcar în fața unei servitoare, d-apoi a unei domnițe. Și apoi...dar mai bine să vă spun altceva! Și apoi, poate nici nu am fost acolo! Nu trebuie să-l crezi pe mitocanul ăsta de Vasile, domniță Maria. Are el ce are cu mine de mult! Mai bine să depună Șandru mărturie. Am fost eu acolo, Șandrule?

- Nu, nu ai fost. Ce voiai să ne spui?

- Ăăăă...da! Bine ați făcut că m-ați luat cu voi. Eu știu mai mult decât cum se pregătesc culorile.

- Dar nu ai terminat biserica! Vaaai! Măcar rochia mi-ai pictat-o? Mai știi ce culoare avea?

- Verde. Verde! Eu nu uit nimic, niciodată, despre tine, domniță Maria. Dar verdele nu face

parte din prefacerea lumii. Ai spus, tunarule, că ei vor să ucidă lumea cu verde, roșu și violet. Cine sunt acești ei?

- Nu știi, nu știe nimeni.

- Dar nu e adevărat. Vor să facă lumea întâi neagră, apoi albă, apoi toate lucrurile se vor vedea în galben, iar în final roșul, flăcările, vor cuprinde totul și lumea va muri.

- Ia uite, măi, ce cărți citește ăsta! Eu ți-am spus de multe ori, Ioane, că...

- Taci, Vasile! vorbi Ileana pentru prima dată în seara aceea. Lasă-l...spune, băiatul mamei!

- Sunt niște învățați...în Genova...

- Mai știi și eu ceva, Ioane. E vorba de *Magna Opus*, nu? Păi, și acolo, nu zice și de *cauda pavonis*? Și în coada păunului, pe ce stau ochii? Nu cumva pe verde sau pe violet? Nu așa sunt pe-nele? Ce-i drept este un vinețiu mai deschis... Poate îl scot din piatra aia de mare...

Maria îl privea pe Șandru cu gura căscată.

- Ia uite-l, că vorbește! Te credeam mut. Ba chiar ești om citit! Și cum se vede păunul în oglindă? În ce culori? Hai, că trebuie să știi, doar poți să vezi ca păsările! Sau cel puțin așa mi-a zis tata.

- Las' că-ți spun eu, Maria! E vorba de roata vieții, roata norocului, cea pe care stau cei care prefac metalele. Iar păunul este într-o picătură de cleștar topit...

- Ah! Taci, nepricopsitul, eu l-am întrebat pe Șandru. Ești beat, ți se împleticește limba-n gură!

- Am să vă povestesc altădată, la toți. Știe ceva maestrul Ioan...Acum am să vă rog să mă iertați, dar vreau să fac o plimbare în port.

- Acum, pe întuneric? Da, s-a înserat deja, se apropie toamna. Spune drept, unde te duci?

- Nu e cuviincios să-ți spun asta, domniță Maria. Dar eu chiar am chef să merg la lupanarul ăla unde ziceți că a fost Ioan. Vii cu mine, pictore? Sau ți-ajunge?

- Nnnnnu...

- Bine, atunci.

Se îndreptă spre ușa hanului cu pași legănați, de parcă s-ar fi molipsit de la marinarii cu care stătuse de vorbă în acea zi.

- Urmărește-l! îi zise Maria lui Vasile, în șoaptă, trăgând cu ochiul la pictor, care mai avea

puțin și îi cădea capul pe masă.

Căpitanul de arbaletieri se duse întâi la geamul murdar. Abia când l-a văzut pe Șandru dispărând după colțul străzii ieși și el. Dar mare îi fu uimirea când îl zări la douăzeci de pași, ținut de braț de o femeie îmbrăcată în negru. De unde ieșise? Erau doar ziduri oarbe. Dar poate-l așteptase, târfa. Poate aveau întâlnire. S-au îndreptat spre prăvălia muscalului. Au bătut o grămadă la ușă, dar până la urmă acesta le-a deschis. Vasile îi vedea acum pe unul din geamurile murdare. Rusul, chel și fără dinți, le aduse în față cutiile cu vopsele și un felinar puternic. Femeia își aplecă fața asupra prafului verde, dar în clipa următoare și-o întoarse spre el. Vasile încremeni sub ținta ochilor de culoarea ploii ai polonezei. Nu-și urni picioarele decât atunci când Șandru fugi spre ușă. Îl ajunse din câteva salturi, îl trânti și-i propti jungherul în gât.

- Ascultă-mă bine. Nu ai văzut nimic. Și nu vei asculta la ușa mea, nici noaptea asta și nici în altele. Nici tu, nici baba ta. Asta dacă vreți să mai trăiți.

Așa au făcut de atunci încolo, amândoi. În seara aceea l-au cărat pe pictor în odaia lui, apoi s-au așezat în pat, nu înainte de a-și spune rugăciunile. Dar Maria a rămas îmbrăcată în camera ei și a așteptat cu răbdare până când a auzit pașii tunarului pe scara scârțâitoare. Auzi, cică i-a pierdut urma... A aprins pe rând cele trei lumânări din sfeșnicul de lut smălțuit și a mai așteptat încă puțin până a auzit ușa de alături închizându-se. Înainte de a ieși s-a mai uitat o dată în oglindă. Lilka o îmbrățișase, fața ei o vedea la fel de clar ca și pe a sa. Ochii de gheață verde, fruntea înaltă, părul lung...Doar trupul îi era de ceață, așa cum îi vedea ea pe toți în luciul unei oglinzi. Mai ales mâinile nu i le putea vedea, aproape deloc. Nu putea face nicio mișcare, nu putea scoate niciun sunet. Lilka îi smulse sfeșnicul din mână și o trânti pe pat. Apoi îi puse pe piept un strop uriaș de cristal, în care se zbăteau un păun și o păuniță. Păunul își înfoia coada, care era când verde aprins, când de un vinețiu stins. Doar ochii roșiatici din vârful penelor păreau că o privesc pe rând. „Nu te vei băga între mine și iubitul meu, fetițo! Dacă mai scoți vreo vorbă cu venin, ți se vor usca mâinile și picioarele!”

Paula BÂRSAN

Baobab

Aveam nevoie de umbra ta
Si te-am găsit
Să-mi adap în putere setea prea mare de
adevăr,
Să-mi sprijin fruntea de o speranță
În pauza repetată a neliniștii mele,
Zdrențuită, tocată aș spune.

Ce frumos mă învălui,
Mă cuprinzi să respir în adâncă răcoare,
Cu energie vibrantă mă-ncarci cu a ta sevă,
Să curgă viață prin circuitele mele,
Sinapse ale dorului
Rămâi emisie atomului meu,
Ionizat în iubire.

Cucerit

Vital, eliberator, ecvestru,
Tabloul eroic
Al simțurilor tale bărbat
Întors cuceritor
Din a ta cruciadă.
Înfiorător sarcasm biruit,
De zeităte de gând aplecat,
Îngenunchiat, la căpătâiul
Iubirii.

Fără răspuns

Nu mă-ntreba de ce
A sosit clipa,
Când arunc privirea flămândă de noi
Pe maidanul zărilor, în depărtare,
Să mă adun pe mine din tine
Pe tine din noi,
Să topim acest delir
În contururile calde ale zărilor,
Să curgă prin noi,
În gări și halte, să poposească

Ale noastre tinere suflete, să se reîntrupeze
În beatitudine, agale visări,
Cu tichet la fiecare plecare,
Furișaji de privirea controlorului
Ce vămuiește și perforează
Cu sete de viață ale noastre
tinere rătăciri.

Abis

Armonia privirii captate,
Topea rapsodia-n ecou,
Ca apoi să te scuturi de stele,
Valsând cărare cu ele,
Emoții flexate, apoi urcate
În inima mea.

Jurământ

Te iubesc ca o mare flămândă,
Ca o evadată secundă
Din clepsidra indigo
A marelui demiurg.

Te iubesc
Ca o întrebare la care
Aflu răspunsul pagodei,
Primitoare în aspirare,
Vindecătoare.

Te iubesc ca pe o ceață
deasă și mofturoasă,
Ce mă obligă să fiu răbdătoare.
Te iubesc cu al meu anotimp
Serpentină încinsă de al tău ocean,
Sub soarele zeu.

Veșnicie

Nu am să-ți dau
din ce nu pot nici eu
Desluși.
Dar am să-ți iau
Cât să te poți trezi
Cu dorul de mine
În orice zori de zi.
Și peste vremuri,
Iubirea mea te va rosti.

Ezoteric

Lasă-mă să te deslușesc
Să-ți ating zborul pornirii,
Mângâind mentalul lucirii
Ochilor tăi, senini uneori,
Înfierbântați, alteori.
Gonit freamă, zorit,
Pe un petic de cer ascuțit,
Șah cu miraje, mutări delirante,
Păcate nevisate,
Fată morgana
Peste priviri furate,
Pe glezne fine în noapte.

Torid

Sahariană atingere,
Frenetic gând,
Printre dune risipite, suflate
În pletele-mi lungi,
Acum albăstrite,
Făurite-n a ta lascivitate de noapte.
Și-am să te curg în bumbac de răcoare,
Peste pielea-ți mată, înfierbântată.

Și-am să te sorb într-o oază furată,
Găsită izvor peste
surâsul tău sprijinit
pe un ochi răscolit.

Prețuire

Animus și Anima,
Doi gânditori imaginari,
În peștera vieții se întâlniră
Într-o noapte adâncă.

Pletele-mi arse de dor,
Magie de negru color,
Sărutul tău,
Lună pentru mine atunci.

Azi, soare rotund,
Prometeu în visul meu.

Neputință

Voluptatea cerșea egoist
Simțuri gonite,
Vibrații fortissimo,
Cu fiecare candoare
Peste idealul chemării.

Ce faci când scânteia dispare?
Neștiind s-o înalți ca splendoare
Spre universuri deschise,
Agățând-o în stea
Tu o cobori în infern?

Alegere

Chemarea respiră dincolo
De visare fuge
La mare
Pasărea ta călătoare.
O rândunică se ridică,
În rătăcitor condor
Sus pe culmile reci
Ale solitudinii abisale.

Cristian Ovidiu DINICĂ Liber

Motto: Fii bun până la moarte

Moartea lui Gligor, zis Nebunul, a fost privită cu indiferență.

De la nunta fiicei sale, nimeni nu mai auzise de el. Atunci, urcat pe casa cu acoperiș de țiglă, amenința că va sări, că el are aripi, iar pentru a le dovedi își îndoaia brațele și le flutura. Aripile le vedea doar el și tot el vedea zborul. Striga și arunca cu țiglă spre meseni:

– Luați și mâncați, vă dau casa pe bucăți, dar pe fiica mea nu am să v-o dau, ea este lumina ochilor mei!

Ginerele pe care-l strângea cămașa prea albă, dar cu guler moale, era vădit stânjenit. Lumea privea spectacolul inedit, interesată de circ, cunoșteau cu toții frica lui Gligor de înălțimi.

Pompierii l-au coborât și l-au dus la spital. Între zidurile spitalului se simțea stingher, indispus de gustul amar al pastilelor, de lipsa apei calde. Astfel, depresia lui Gligor se accentua.

Pavilionul în care era internat se afla lângă intrarea în curtea mare a spitalului. Reușea să doarmă în timpul zilei, dar noaptea era deranjat de lumina de la stâlpii de înaltă tensiune ce vegheau curtea.

Umbrele provocate în interiorul incintei păreau să coabiteze și-n gândurile sale. Îi urmăreau mișcările, în special noaptea, când somnul venea greu, tot atunci apărând și coșmarurile. Avea libertatea de a visa, însă, de cele mai multe ori, frământările nu-i dădeau pace. Se simțea alergat de umbrele ce-l înconjurau.

Avea o relativă detașare când devenea indiferent și reușea să se relaxeze. Când era conștient și putea să se concentreze pentru a nu se plictisi, număra muștele din încăpere. În joacă prindea mici viețuitoare, precum gândacii pe care-i alerga prin tot dormitorul.

Imagina tablouri ale realității cu deosebită meticulozitate și inventa posibilitatea de a fugi din

spital. Gândurile îl dominau, nu-i dădeau pace, depășeau în intensitate golul pricinuit de umbre, uneori filosofa în cuvinte simple precum:

– Umbra este proiecția timpului, asupra faptelor. Poți visa, dar numai visul nu este suficient.

Calm, își număra degetele de la mâini și picioare și izbea în umbrele ce-i pândeau gândurile.

Cu doctorul ce-l vizita în salon discuta zilnic despre responsabilitatea, ea devenea o primă idee a libertății asumate:

– A sta în umbra demnității este consecința libertății acceptate și dorite, îi spunea doctorul.

În timpul discuțiilor cu medicul, toate aceste idei îl frământau. Le accepta și căuta să le asimileze. Era ca un tur de voință în jurul propriei persoane.

În zilele ce au urmat, în spital a venit o echipă de muncitori să repare instalațiile sanitare, apă, canal și i-a fost relativ ușor să subtilizeze o uniformă a echipei de instalatori, cu bască pe cap, cu mască la gură și cu o găleată în mână, a ieșit pe poarta spitalului, pe sub ochii paznicului implicat în citirea ziarelor. Astfel, nebăgat în seamă, a părăsit spitalul. La câțiva pași distanță a lăsat găleata și prima sa preocupare a fost să-și cumpere covrigi cu mărunțișul pe care-l găsisese în buzunarele uniformei.

– Acum sunt liber precum păsările cerului, mă pot aventura ca ele spre înalt, unde sunt stelele, gândea el, simțind o emoție puternică.

– Nimic nu mă poate învinge, sunt liber, îşi spunea să se încurajeze.

– Dar ce voi face?

Drumul se întindea ca o lungă aşteptare în faţa sa.

– Unde să mă duc? se întreba el.

Oraşul, la acea oră, era puţin frecventat, fiind ora după-amiezii. Era drumul pe care-l parcursese de multe ori, în vremea liceului, locul unde dimineaţa se grăbea să nu întârzie la ore şi unde se întâlnea cu fete oacheşe ce-l tulburau cu jocurile lor amoroase, cu tentaţiile lor fierbinţi. Îşi reaminti teama de a nu fi respins, iar teama bloca libertatea de a spera, de a-şi construi strategii câştigătoare. Iluzii i-au fost primele tentative de cuceritor, apoi emoţiile pricinuite, efortul de a clădi o nouă relaţie şi, într-un târziu, finalul strălucit când a primit primul sărut. Copleşit de amintiri, privi căţelul ce se cuibărea la picioare, cerşind din covrigii abia cumpăraţi.

– Ei, şi acum încotro?

Între emoţii şi libertate este o relaţie opusă, ca între teamă şi vis. O nouă idee se contura în gândurile sale.

– Avea dreptate doctorul, responsabilitatea este decisivă. Îmi asum responsabilitatea de a fi liber sau mă las dominat de emoţii şi aleg să mă întorc la spital?

Aceasta era ideea neliniştitoare la care trebuia să răspundă.

– Libertatea de a gândi, ce simplu pare, dar ce greu este de realizat, mormăi el.

Flămând, dar şi somnoros, plecă în josul străzii. Nu fusese niciodată curajos, din contră s-a comportat extrem de reţinut, timid. Cuvintele îi veneau greu şi-l zgâriau, îl cuprinsese durerea de cap de parcă era apăsător cu un cleşte şi se întetea durerea cu fiecare minut.

– O pisică, două pisici, trei pisici, începu să cânte o melodie inventată de el spre a-şi îndepărta durerea.

– Unde te duci tu, Gligore? se întrebă brusc.

Ridică privirea. Cerul era senin, matcă a stelelor.

– Vreau să fiu liber ca şi stelele, îşi spuse şi începu să alerge.

Picioarele le simţea uşoare. Oraşul era liber. Alerga, ca şi când ar fi vrut să decoleze. Nu simţea nici stropii de ploaie, nici vântul. Inima i se zbătea

în piept din ce în ce mai repede, ca şi cum ar fi vrut să-l părăsească.

– Unde te duci, Gligore, se întreba şi continua să alerge.

Cerul, o imensă cupolă, acoperea liniştea oraşului.

– Eu nu sunt liber, cât timp sunt ţinut pe pământ, era reverberaţia gândului său.

Drumul cotea spre dreapta, unde se afla gara. Fără să dorească, a intrat în gară şi s-a oprit în curtea acesteia, tocmai pleca un tren.

– Trupul meu mă supără, mă chinuie şi mă supune amintirilor şi bolii el este de vină, din cauza lui nu pot fi liber. Ce nevoie am de un trup în care spiritul este prizonier?

Stelele se înmulţeau şi tindeau să ocupe tot cerul.

– Da, uite sus Carul Mare, Carul Mic...! De aş putea ajunge la ele, de aş putea fi liber ca o pasăre! Dar cum cu un trup beteag?

Se aşeză pe o bancă să se odihnească. În lungul liniilor se aflau trenuri staţionate.

– Şi câinii sunt mai liberi, nu le pasă de flori, de iarbă, de copaci şi nici de stele.

Spiritul său plătând, atacat de gânduri, era mistuit de dorinţa libertăţii.

– Stelele îţi dau speranţa libertăţii, îţi conferă puterea, ieşeau la suprafaţă străfulgerări din subconştientul său, care îl tulburau din ce în ce mai adânc.

De sub arborii gării cerul devenea o minune a verii în care un nebun gândea asupra lumii. Era tot mai mult fermecat de depărtare şi de focul din cer al stelelor. Singura sa dorinţă era să ajungă la ele.

– Vreau să le privesc mai atent, îşi spuse şi păşi către trenurile staţionate, ca şi cum picioarele sale s-ar fi îndreptat automat către vagoane.

Dintr-odată nu mai simţi teama, se eliberase de emoţii, îşi stabilise ţelul. Cu puteri firave reuşi să urce scările metalice ale trenului. Să fie liber cu orice preţ era unicul său gând. Îşi îndreptă braţele să urce pe acoperişul vagonului, dar o zguduitură puternică, un şoc electric, îl aruncă de pe scări şi căzu electrocutat.

Cu ultimele sale puteri mai spuse:

Liber...! În sfârşit Liber...!

Lenuța GOGA

catedrala

în fiecare zi de luni mama îmi spunea
scoală a-nceput săptămâna
meșterii mari s-au întors în pământ
iar tu umilă și lipsită de geniu fără cuvânt
ești azi de rând să refaci catedrala

apoi la școală cu mic și cu mare toți
viermuiaam adunam pene pulberi
iar din nimic înspre ceruri imaginar catedrala
'nălțam
ce faceți aici întreba câte unul
și noi îi zâmbeam ne mișcam brownian
ce facem aici ce facem aici
ca furnicile pe-un măr roșu
ne gândeam chiar și noi căutând cu fervoare
răspunsul

nu știam că în colb sau în frunze uneori se pitea
de mult în aceste peisaje frumoase;
meșterii lucrători chibiții și-n cele din urmă și
eu
stam invizibili priviri risipite prin flori curioase
curmat în urmă-ne doar visul rămase de-a
mântui catedrala

așa că trei părți egale și har în visul morților m-
am făcut
zicându-le ah mamă ah tată soră tu vai
voi nu mai sunteți văzduh suntem noi
pe boltă gata să plouă sunt destui nori
să construim să construim din iluzii și gesturi
ratate
să construim catedrala

fizică

fizica îi învăța pe cei mici să pună-ntrebări
despre ambient
când la fereastră putea fi văzută pisica de care
fugea toată lumea

copiii - urmare a orei de optică - făceau cerc și
se minunau
ce multă lumină ce multă culoare absoarbe în
ea o pisică
pentru a ni se-nfățișa lascivă și neagră

doar astfel mai târziu expuși la stimuli vizibili și
subliminali
din mici crescuți mari puteau întreba
câte lucruri frumoase poate aduna un om în
sufletul său
pentru a ni se părea așa de urât așa de rău
cum un mix inexplicabil alchimic de pigmenți
chiori
conduce la identificarea raselor de inferiori
sau de când lumea s-a prefăcut din mimoză
simțitoare
în plantă carnivoră lacomă și mare

desigur răspunsurile nu aveau cum să fie
complete
dar ce să vezi lumina ținându-și misterele la
vedere
îi învățase pe școlari să intre-n sine ca pe un
site nepermis
cărui prin numeroase încercări să-i spargă
parola

să înțeleagă că reușiseră să-și împlinească
astfel
o tranșă de vis

că până la capăt acele ceasornicului aveau să-i
penduleze
între viață și moarte
iar fiecare destin își avea mesajul ascuns
într-o carte

fericirea

o lăsasem să doarmă dar acum se trezise
și chiar m-am pomenit că m-a luat de după
umeri
stam bosumflată da-n gând mi-am zis
– hai Lili cum ai putea să te mai superi

fericirea era cool și chiar voia să-mi intre-n voie
dar de pe muchia pe care mă aflam
greu îmi era să iau o hotărâre: aveam ori nu de
ea nevoie
răspunsul era clar

și totuși nu știu cum dar am împins-o
spunându-i că vreau să mă gândesc. nu prea
voiam să par
atât de rea cum își închipuia. la urmă am privit-o

se îngrășase cam mult era toată-o apă
ba parcă de-un picior mergea oleacă șchioapă
o voce mi-a șoptit din ceața cerului
mai bine lipsă

ne-am despărțit civilizat.
iar ea s-a dus în plata sfântului

iluzie

dincolo de perdea – dragostea
firimituri din ce puteai păstra din ea
dincolo de gând - o mare
cuvinte țâșnite din adâncimea furtunilor stelare

la neige de tes mots couvrait la solitude de mes
pensées
errant lointaines parmi des nuages élysés

qui es-tu d'où tu viens demandait ton regard
la réponse quand même m'effrayait
tout comme en automne
le brouillard brûlait l'ombre des lézards

și apoi mâna ta desenând un tablou
deghizat în fecioară Marie
din rama lui de lemn moale
îți zâmbea chipul meu...

păsările

păsările nu veneau din țările calde
veneau dintr-un cerc
din care se porneau concentric
potecile solare

veneau - îngeri buni
soli și iscoade - dintr-o lume
în care se uitase cine suntem
în care fără calendare
fiecare zi ar fi fost aceeași zi
și numai noaptea noapte

învârtind cerul lor de aripi
plecau iarăși acolo unde știau numai ele
iar noi puteam uneori doar visa

luna

dincolo de apus
nu era decât un oraș umed
o Veneție împletind șerpi de abur

închipuiri de fum
o stradă un gondolier vâslind silențios
precum un balerin care dansează pe-un text mut

și un copac
în care umbrele-ntr-o parte s-ar fi dat
să facă loc
o creangă spre-a fura
în care să se ascundă
exuvia să-și lepede
și să-și închirieze răsăritul cel din urmă
luna

Ionuț PANDE

De Sânziene

O cucuvea se vaită într-un catren cu stele
ghiftuit.

Bătrânii se adună de pe patul de lemn,
își potrivesc oasele și plimbă nopțile pe alei.
Să trăiești, Gheorghe! Noroc, Vasile!

Și pornesc mai departe, învârtind în ochi un
fum.

Câțiva copii joacă șotron cu o silabă maternă.
Sărut-mâna, nene! Să trăiți, copii!

O lacrimă murmură rotund; suspinul o așază
în suflet.

Într-o poiană cu pași, o mână de tineri
mătură o horă.

Peste oasele albe, timpul presară muzici de
veșnicii.

Biserica e o punte între „a fi” și „a dăinui”.

E forfotă mare în noaptea dintre lumi,
când luna își plimbă tristețea pe chipuri de
piatră.

Mi-așez calcinările pe o băncuță de
nedumeriri,
lângă o măicuță plânsă; pământul se scutură
de cer
și, cu buze lacome, mă sărută pe ultimul
gând.

Sărut mâna, nene! Să trăiți, copii!

Diminețile somnoroase ale unui cimitir de
cuvinte!

Țăr[murire]

Priviți! O mare de verbe în care înoată ochiul,
simțul, gândul;
de la copacii maluri verzi la cerul pasăre
albastră.

Priviți, priviți acele puncte negre care,
cu disperarea vieții, pășesc pe apele
cu reflexe adânci și se pierd în formula
infinitului!

Vedeți brațele ca niște vele cum tulbură
apele

și vedeți gândul acela turbionar care soarbe
marea

și o năpustește asupra Olimpului?!

Cum albul se deschide în curcubeu,
așa se desface irisul în petale de timp
cristalizat

ce reflectă realități bizare și contradictorii,
până la monocromatica somnului profund.

A privi-privire, a simți-simțire, a gândi-
gândire,

a visa-visare, a zbura-zburare, a crea-creare,
a iubi-iubire, a urî-murire.

Omule, țăr[murire] al verbelor învălurate!

Diamantin

Dimineața respiră dezmoșirea.
Ochii se strecoară printre zori.
Lumina așteaptă la porțile privirii.
În piept răsună ecoul.
Râuri de purpură înfășoară ființa cu belșug.
Din gânduri picură visul nopții.
Miroase-a paradigmă.
Prin grădinile sufletului, pașii murmură
miresme.
Oasele se împletesc în nisipul unei noi zile.
Cuvintele întind rostirea peste catifeaua
buzelor.
În mine coboară lin misterul.
Și, cu diamante de rouă, plâng peste viață.

Risipiri

Prietene, adună-ți risipirea
și fă-te luntre peste apele
care-ți inundă ființa,
umblă prin nesfârșire
până când te percepi
stabil, cu malurile înflorite!
Nu căuta, dincolo de tine,
- univers încă nenăscut, -
citește-ți propriul creat
cu un divin și cu un necurat
ce stau la taină lângă
primordialul și de ne'nțeles păcat.
E o insulă în tine, căreia-i spune
Rai, Eden sau Paradis,
acolo să adaști, să zbori prin flori
și să cunoști, fără să smulgi
dintre petale, bobul de mister.
Și pleacă, te du
în capătul opus, acolo unde-i ladul,
insula cu șerpi, cu răi,
cu gust de decăzut și soarbe
în adâncuri mirodenii dulci, înșelătoare,

plăcute-n înrobiri de simțuri.
Dar nici acolo să nu rămâi!
Te urcă-n luntrea lemnului de plop
și fugi în tine până pe maluri de isop,
acolo să mai mori, în brațele suave
de arome, pe pat de rece etopee,
cu luntrea lemnului de cer și-un epitaf:
Să-mi fie în odihnă ape limpezi,
ce-mi umplu vadul ochilor
rătăciți în mine - oglindire!

Aluzive

Sunetele pășesc în vârful degetelor,
prin infinitul subtil al inimii azure.
Ca un obraz subțire, apa își tremură malul.
Aerul adoarme în fiorul notelor ce-l adie
suav.
E roua ploilor de simfonii celeste,
care se topește înlăuntrul materiei,
din bobițe de parfum și emoție,
umplând apele cristaline ale sufletului
capsulat în celula de lut viu.
O tihnă, ca o boare de satin lucios,
se înfiripă peste pleoapele moi ale privirii
și eu adorm, adorm în treziri de cer serafic,
o lumină mă leagănă până când pruncul
din mine zâmbește efemerităților telurice.
Alte topiri de suflet în creuzetul eterizărilor
violine,
amestec plăpând de soare și lut în care
s-a diluat subțire o aripă de flutur.
Ca o rândunică împletită în cuibul său,
mă Țes cu note și muzici diafane până când,
până când nu mai sunt eu, ci o plutire
neîncetată,
pe un cer înflorit cu maci și stele,
sărutul zilei pe buzele aprinse ale nopții.

O șoaptă mă înșoaptă, după altă șoaptă,
într-un șirag de fericiri aluzive...

Gabriela BOTICI

Eseu despre viață Viața – tablou în lumini și umbre

„Varietatea, farmecul și frumusețea vieții se compun din umbre și lumini.”

Lev Tolstoi

Fiecare zi din viața noastră este o permanentă unduire între lumini și umbre. O zi mai împovărată, una mai puțin frumoasă, o zi cu soare, alta cu ploi rezezi de vară sau, dimpotrivă, cu ploi reci, cu picături mărunte și de lungă durată, dar fiecare cu lumina sau umbra ei.

Nicio zi nu seamănă cu cealaltă: nu e doar fericire, ci avem și tristețile noastre, nu e doar lumină. Ne confruntăm și cu lipsa ei din umbra noastră. Dar fiecare pată de lumină scoate în evidență culorile umbrei și fiecare umbră reliefează mai bine lumina din sufletul nostru.

Imaginați-vă un tablou plin de lumină în care umbra nu există. Vom vedea o pată de alb imaculat care, de fapt, este o nonculoare. Umbrele dau farmec unui tablou și pun în valoare părțile luminoase, iar lumina pune în valoare culorile umbrei. La fel cum e arta, așa este și viața. La fel, umbra din viața noastră ne face să apreciem lumina și zilele cu ploaie ne fac să apreciem mai mult zilele senine.

De aceea, viața este deosebită. Ne surprinde în fiecare zi cu un alt decor. Fiecare zi este altfel, așa cum fiecare ființă are trăsăturile ei unice. La fel și emoțiile noastre diferă, niciodată nu rămân la fel. *Totul este vibrație* și o alternanță între lumină și umbră, între fericire și tristețe, vibrație care pulsează în funcție de emoțiile noastre de zi cu zi.

Dacă nu ar fi așa, viața și-ar pierde farmecul precum un tablou numai cu umbre scufundat în întuneric sau un tablou plin de lumină ascuns în

nonculoare. Viața și-ar pierde farmecul ei de a fi spontană și surprinzătoare în același timp, devenind constrânsă în rutină și plafonare.

Așa cum natura reușește după o furtună să revigoreze totul la apariția razelor de soare, întocmai noi ar trebui să reușim să trecem ușor peste furtunile vieții și să găsim puterea de a vedea lumina din jurul nostru, să încercăm a trăi bucuria vieții atât pe scara luminii cât și pe cea a umbrei.

Viața este în continuă schimbare. Ea nu este nici plină de umbre și nici bogată în lumină, nu este nici bună și nici rea, nici caldă, dar nici rece. Ea este *așa cum trebuie* să fie, iar noi trebuie să învățăm mereu din fiecare ipostază în care ne pune, așa cum învățăm să descifrăm umbrele din tablouri și să înțelegem semnificațiile acestora. Fiecare umbră ne transmite o multitudine de culori amestecate care ne fac să înțelegem ce a vrut artistul să transmită. Așa și în viață. Din perioadele umbrite trebuie să extragem *culorile vieții* care au valoare pentru noi și pe care vom putea să le transformăm în tonuri mai calde, prin adăugarea unei lumini sufletești.

Nu căuta o stare inertă când dai de greu, ci caută a ieși din inerție, fii martor la toate oscilațiile care au loc în sufletul tău. Stai în mijlocul acțiunii să simți fiecare fluctuație a vieții, cu lumini și umbre, încercând să vezi partea frumoasă în care *tabloul vieții* îți transmite un peisaj minunat.

Privește viața în ansamblul ei, așa cum privești un tablou ca pe un tot unitar și nu încerca s-o împarți în zone. Tabloul nu îl privești pe bucățele, ca pe un puzzle împrăștiat. O bucată de puzzle nu îți transmite nimic, dar, când acesta este asamblat, devine emoție, stare, vibrație. La fel e și cu viața: asamblând luminile și umbrele ei, vei descoperi cât este de frumoasă, emoționantă și plină de vibrație este...

Lasă loc luminii în sufletul tău și nu te lăsa copleșit de umbrele vieții. Ele sunt, totuși, un amestec de culori. Învăță să le combini în așa fel încât să poți crea un tablou frumos, învățând să iubești într-un mod constant, fără fluctuații.

Chemare...

Tu Vino și stai lângă mine,
Mă strânge în brațele tale
Să nu simt răcoarea ce vine
Și nici plecarea cum doare.

Negre sunt umbrele toamnei
Tu vino și stai lângă mine
Și alungă galopul goanei
Nu vreau să aducă suspine.

Aprinde lumini să aline
Privirea ta caldă-n veghere;
Și vino și stai lângă mine,
Noptile-s mult prea stinghere

Îmi soarbe și roua iubirii
Și gândul schimbat într-o floare
Și spune-mi că-mi lași trandafirii
Să-i pot respira de culoare.

Tu vino și stai lângă mine
Să treacă și noaptea cea lungă,
Mi-e frică de iarna ce vine -
Tu, umbrele nopții, alungă.

Dezmiardă-mă-n tandre cuvinte
Apoi, lasă visul să zboare
Și mângâie-mi trupul fierbinte,
Să nu simt cum vara dispare.

Trimite o rază de soare
Să șteargă mânia din mine,
Dar stai între tine și floare
Visând la iubirea ce vine...

Orologiul bate...

... fiecare secundă ce mă înalță
când aștept Infinitul...

Neutră și stingheră
clipa trece prea repede
sau prea încet

Nu-mi întreba dorința...

Cu extaz sau tristețe măsoară
la fel clipele
și mă întreb:
cum îmi poate fura
clipa rămasă?

Fără a mă anunța
minutele curg
secundă cu secundă până
nu va mai rămâne
nimic

Eu plec, dar orologiul
va continua
să bată...

Loreta TOADER

Protest

Singurătate
ascultă protestul meu:
mă împotrivesc forței
și mărimii tale!

Faci totul să îmi topești
inima, nu-ți pasă de dorul meu,
de a mea teamă, de mine

Mi-ai spulberat visele, mi-ai scos
sentimentele la mezat, nu știu
dacă exist sau
dacă mai am de așteptat...

Singurătate, eu nu te-am chemat!

Între răsărit și apus tristețea
își scrie cuvântul pe
cerul albastru,
uneori senin, alteori întunecat.

Dor clipele... și timpul
doare;
peste vremi se va așterne
doar adâncă nepăsare...

Sunt uitare

Așternut în neuitarea timpului uitat de lume
Printre visele nocturne stau iubirile postume,
Strig a cerului iertare și al lacrimii suspin
Peste tot și printre toate sunt un suflet
clandestine,
Plânge ploaia peste lutul vremurilor ce-au apus
—

Sunt mirare și uitare peste toamne ce s-au dus
Așternut în neuitarea timpului uitat de lume
Va rămâne-n urmă-mi gândul, cartea și încă un
nume...

Comandă refuzată

Comanda dumneavoastră este refuzată
Scrierea timpului mult prea complicată
Dă bătaie de cap acelora
Ce încă n-au ajuns pe Meteora
Viața șchioapătă pierzându-și ritmul
Gândul hoinărește într-un ireal
Sentimentele sunt gri, fără un ideal
Privirea îngheață în stil hibernal
Luna se închide în albastrul nopții
Stelele așează file-n cartea sorții
Rece este-n suflet, rece și afară
Azi iubirea strigă peste pragul porții
Singură și tristă rătăcind în scheme
Frigul ne pătrunde printre stratageme
Sărăcia prinde un contur grotesc
Strigăt de durere în mod nefiresc
Scrie cerul, scrie, despre tot ce vezi
Și simțirea plânge tot a neputință
Fariseii lumii se îmbogățesc
Peste-a noastră vrere în mod nefiresc
Cererea este refuzată
Comandă anulată
Viața e un haos
Intru în repaos...

Cercul destinului

Destin - un cerc fabulos
 Uneori tenebru, alteori luminos
 Rotocoale de fum, speranțe, iluzii
 Prea multe așteptări strecurate în perfuzii

Destin - un rotund, un triunghi sau oval
 O formă ciudată într-un imens areal
 Culoare pastel în pelicula vieții
 Sau roșu aprins în zorii dimineții

Destin - un suflet trist uneori zbuciumat
 Alteori liniștit, intens colorat
 Un respir de trăiri, de iubiri răvășit
 Durerea unui vis, un dor necuprins

Destin - un tu și un eu ombilical legați
 De o forță nevăzută la un loc adunați
 Mister și umbre proiectate-n astral
 Cercul destinului se-nvârte apsidal

Destin - filozofie a vieții matematic vorbind
 Încă din antichitate contradicții stârnind
 Un cerc valoros al iubirii de El
 Rescris cu măiestrie într-un aurit penel

Cerul meu e infinitul

Cerul meu pictează stele
 Cu mărgăritari brodate,
 Visele sunt printre ele
 Mii speranțe argintate.

Cerul meu e cartea vieții,
 Luna file aurind,
 Peste ele scriu poezii
 Cu penele de argint.

Cerul meu e curcubeul
 Ploilor de peruzea
 E povestea revărsată
 De la el pentru o ea.

Cerul meu e infinitul
 Dorului ce-l port în suflet,

E lumina, începutul
 Pașilor din al meu zâmbet.

Flori de gheață argintii

April, aprinde inimi reci
 Și sufețele amorțite
 Pașii pornesc pe noi poteci
 Gânduri nescrise-n câmpuri înverzite

April, mă doare când te strig
 Și mă-nfierbântă totodată
 Mi-e cald și totuși mi-este frig
 În primăvara-nfrigurată

April, mi-e freamăt și dorință
 În visul alb al iernii ce suspină
 Îmi e trezire și voință
 Peste iubirea-mi fără vină

April, renaștere îmi este
 De tot ce-mi este necuprins
 O simfonie-n galaxii celeste
 Și-un dor de tine, dor nestins!

Să mă lași undeva

Să mă lași undeva într-un loc neștiut
 Să respir albastru dintr-un nou început
 Să rescriu liniștea doar atunci când o simt
 Să renasc printre lauri și o cupă de-absint

Să mă uiți într-un timp unde nu am loc
 Pierdută fiind de atât nenoroc
 Să rescriu o poveste diferită total
 Despre mine și tine opriți în portal

Să mă lași la răscruce sau pe crestele stânci
 Ecoul iubirii să-l aud printre munți
 Să pictez cromatic visele toate
 Luminând mozaicul dragostei noastre

Să mă lasi să vibrez în nuanțe pastel
 Nu uita să-mi aduci fermecatul penel
 Voi picta în albastru și verde smarald
 Taina iubirii ce-am păstrat-o într-un fald

Alexandru CIOCIOI

Casa mea

În casa mea
toți pescărușii albi
găsesc popas de bun-venit!

În casa mea
vulturii se întâlnesc cu doinele,
cărțile cu zorile
și numai eu rămân de veghe
de la străbun
la dincolo de bun.

Toți pescărușii albi,
hrăniți cu sîmburi de-mplinire,
în tricolor de rouă
mă cîntă în zborul lor,
doinindu-mi casa,
unde apa clipocește-a lumină,
unde adâncul
străbate tălpile, suitoarele,
unde soarele
însemnează înălțimea frunții.

Arborele de viu

Din rana
fiecărui cuvînt
se naște
culoarea unei stele,
pe care se așează
un vis
ce îmbracă tîmpla
și trupul
poetului.

Zidit
între cei fără nume,
arborele de viu
rămîne piatră
la hotarul
altarului de pîine!

Fără trup

M-am văzut într-o seară
fără trup!
Orele mi se lipeau de gene,
tulburîndu-mi mîinile
răsfirate în zări.

Capul se sprijinea de pietre
despletite
într-un joc al umbrelor.
Încărcat cu ninsori,
se făcea că mergeam
peste amurguri de sticlă
și tălpile-mi
- cuvinte de mers către doi -
plîngeau
dăruindu-se ploilor.

M-am văzut într-o seară
fără trup!
Se topise liniștea
între flori...

În ochiul meu

Cum ai făcut
de te-ai culcat
în ochiul meu aseară?

M-am învelit
c-o lacrimă târzie
și noaptea
am ascuns-o în ulcele
s-o bei la bătrînețe
când am să fiu tăcere.

Câți ani ai?
Atât cât mîna ta cuprinde!

Uitare de brad

Mă puteți așeza în iarbă!
Sunt drumul
ce sprijină apa.

Ecoul de semințe
mă vrea să ne unim
în dincolo de stea,
eu să mă nasc mereu
din trupul pietrei.

Mă puteți așeza în iarbă!

Noaptea îmi plânge pe vise,
iar din lacrimile ei
povești virgine coboară
să mă scalde
într-o uitare de brad,
în care am cioplit
- încovoiat de neliniști -
emigrarea secundelor.

Rugă

Un copil cu mîna stângă
uitată într-un blestem
trage după el o stîncă,
un picior, galben, de lemn.
Strada încă e udă
dar mai plînge în privire
ploaia vremurilor bune
cînd fugea la prins de vrăbii
ori la colindat prin lume.
Doamne,
dacă treci pe lângă el,
fă-l să creadă că e soare

și că pe-nserat, acasă,
va primi alte picioare,
alte mîini și o credință:
că va fi din nou ființă!
Cum nu e, din întîmplare.

Numai visul lui străbate
veacul spart în șapte sate!

Și visul

Și visul înfrînt
mai poate zbura
cînd frunza
încă mai crede
în verde
și din trup
se mai poate
naște o casă.

Drumul poate trece
prin poarta
rămasă deschisă
de brațul mamei,
iar bărbatul așteaptă
să crească în grindă
anotimpul...

Dorință

Aș vrea să mă petrec
într-o carte cu poeme,
cu mâinile pline
de frunze și gene.
Timpul... să-l cioplesc
într-un lut colorat
de un viscol
aproape-nserat,
a cărui mărginire
e o poartă deschisă
prin care trec
visele pentru iernat.

Pe stradă,
durerile din flori
strigăte să le fac
pentru statui.

Daniel NIȚOI

Atac la moralitate!

(comedie)

Persoanele:

Un Profesor de Română – șeful comisiei de bacalaureat

O Femeie de serviciu

Un Administrator de hotel

Un elev de liceu (Iubi)

O elevă de liceu (Gagica)

Un Cetățean revoluționar, turmentat

Un polițist

Acțiunea se petrece în provincie, într-o cameră de hotel, cu o seară înainte de susținerea bacalaureatului. Camera de hotel este utilată și aranjată după gustul scenografului și nevoile regizorului.

Scena 1

Profesorul intră în cameră nervos.

Profesorul: Doamne! Sper că nu m-a văzut nimeni. Ce lume nebună! Să vă duceți naibii cu toții! Și eu am învățat la timpul meu, da? Cretinilor! Mi-am pierdut mai bine de 20 de ani din viață învățând, da? Și încă mai învăț! Stau să trec toți tâmpiții... Țștia ne omoară! Ne bagă în pământ... Bine era când vă strângea al' bătrân de pe drumuri... Nu vă plăcea cartea... la muncă tată!...la împins vagoane, la parcat muște, la frezat ciocănituri sau la ce mama naibii îi pune să facă. Numai să nu stea acasă să golănească. Acum s-a întors totul cu fundul în sus. Țșia care trebuiau să se ducă la munca de jos și-au luat merțane și ne trimit pe noi la munca de jos... că degeaba ne-om fi frecat noi coatele pe băncile facultăților. 'Ți-ai dracu să fiți cu politica voastră! Îi țin părinții în puf ... „Vaiiii sărăcuuuu! dacă nu-i place cartea! să-l omor?! E băiatu' mamei, cum să-l oblig să învețe?!”. O să vedeți voi când v-o da șuturi în cur. Că nu-i învățați cum să-și respecte familia, cum să respecte oamenii din jur. Dau peste pietoni pe trecere și peste jumătate de oră mută trecerea de pietoni. Îl omoară în Dorobanți și găsește imediat zece oameni care să jure că în acel moment el se afla la o acțiune caritabilă de îngropat pisici... Mama lor de golani! Și eu mă chinui pe un amărât de salariu și îmi învăț copiii cum să fie corecți și cinstiți ca să-și ia

flegme de la ăștia... Asta-i viață?! Și ca să supraviețuim facem voluntariat prin toată țara pe la bacalaureate că doar-doar ne-or plăti și nouă ore suplimentare. Nici măcar condiții decente nu ni se oferă. Ne cazează în hotelurile astea îngălate. Pun pariu că și hotelul ășta e al vreunui parlamentar ceva... Mai dă-i dracu... Stau să mă gândesc la toate prostiile... Ce bun ar fi un duș cald... Sper că măcar atât să aibă și ei bun: apa caldă.

Se dezbracă și intră la duș.

Scena 2

Intră camerista să facă curat. Iese profesorul din duș doar cu un prosop înfășurat în jurul corpului și o surprinde pe cameristă.

Profesorul: *(se întoarce cu fața la perete ca și cum el ar trebui să-și ferească privirea)* Ah! Mă scuzați! Ies imediat dacă aveți treabă... N-am știut că la ora asta mai treceți să aranjați prin camere...

Femeia: Ah! Nuuu! La ora asta nu! Dar...

Profesorul: Dar ce?

Femeia: Dumneavoastră sunteți o excepție.

Profesorul: Cum adică? O „excepție”...

Femeia: Dumneavoastră trebuie să fiți tratat mai bine și d-aia!

Profesorul: Mda...Vă mulțumesc frumos! Dar nu este cazul... Sunt un om simplu. Pot aranja și eu patul după ce mă trezesc așa că nu e cazul să treceți așa de des...Cel mult să schimbați prosoapele.

Femeia: Stați liniștit! Și-așa n-avem prea mulți clienți! Și pe aceștia pe care îi avem acum trebuie să-i facem să se simtă cât se poate de bine! Mai ales un ditamai profesorul ca dumneavoastră...trebuie să fie tratat exemplar ca să poată lua cele mai bune decizii!

Profesorul: Doamnă, vă rog! Abia am ieșit din duș...

Femeia: Da' stai domnule liniștit că sunt obișnuită de acasă! Cu soțul. Și el tot așa iese din duș. Numai că eu știu exact ce trebuie să-i dau ca să se îmbrace. Dumneavoastră ce trebuie să vă dau? Spuneți-mi repede, să nu vă ia curentu'. *(se duce la valiza profesorului și începe să caute. Scoate mai întâi un prosop mic)*. Poftim! Să vă ștergeți părul să nu răciți.

Profesorul: Doamnă! Nu e necesar... adică... eu... doamnă! Mă pot descurca și singur... Vă rog! *(stânjenit de situație, nu știe cum să reacționeze)*

Femeia: Hai domne nu fi rușinos! Dacă tot sunt aici lasă-mă să te ajut. *(scoate din bagaj haine)* Te îmbraci de culcare? Adică în pijamale? Sau mai ieși pe undeva în seara asta? Eu zic că cel mai bine e să vă odihniți. Ce atâta plimbare! Plimbarea obosește. Unde aveți pijamalele. Ah! Gata le-am zărit. *(îi scoate pijamalele și i le dă)* Ce frumos e făcut bagaju! Dumneavoastră vi l-ați făcut?

Profesorul: Nevastă-mea. Dar vă rog! Sincer! Mă simt prost....nu știu cum să vă spun....

Femeia: Fiecare se simte cum e! *(râde)* Eh hai că asta a fost bună! O știu de la nepoată-mea a' mică. Recunoașteți că a fost o glumă bună.

Profesorul: O fi fost doamnă...Îmi pare rău! Eu nu reacționez la astfel de glume, cu greu elaborate... Vă rog! Aș vrea să mă odihnesc...

Femeia: Păi trântiți-vă în pat cât stăm de vorbă.

Profesorul: Știți... eu nu mă pot odihni când este cineva pe lângă mine... și mai ales atunci când are chef de vorbă...

Femeia: Da stai domnule că nu ți-am zis încă nimic! *(profesorul încearcă să se îmbrace stânjenit)* Hai îmbracă-te mai repede că răcești! Ce vroiam să-ți spun.... Am auzit că ești profesor...

Profesorul: Da.

Femeia: Și ... am auzit că ești în comisia asta de pe acilea...de bacalaureat?

Profesorul: Din păcate, sau din fericire...nici nu știu cum să-i spun, Da. Sunt chiar șeful comisiei de Limba Română...

Femeia: Ohooo! Flăcăule ce te-am nimerit! Punct ochit, punct lovit!

Profesorul: Flăcău numai sunt de mult dar de ni-

merit m-ați nimerit direct în inteligență. Acum, că ați aflat ceea ce vroiați, mă puteți lăsa să dorm?

Femeia: Da sigur că da. Ce vroiam să vă spun. Am și eu un nepot... Îl cheamă Vasile Nebunu. Băiat cu-minte foc, Vasilică al nostru. O să vă placă grozav. E înalt, uscat, blonduț, cu obraji supti. O minunăție de băiat.*(scoate o foaie de hârtie pe care scrie numele băiatului, după care o pune pe masă)* Uitați! Aveți aici trecut numele lui. Clasa douășpea C. O să vă placă când o să-l cunoașteți.

Profesorul: Cu siguranță, O minunăție...Da. Copiii sunt minunați la casa omului. *(aparte)* Sper să nu ajung să-l cunosc! Dar nu înțeleg de ce nu mă lăsați să dorm?

Femeia: Păi, știți ce? Mă gândeam să vi-l aduc să-l cunoașteți.

Profesorul: Să-l cunosc? La ora asta?! Pentru ce să-l cunosc? Asta-i bună!Nu vreau să-l cunosc. Doamnă, vă rog! Sunt foarte obosit și nu am chef de prostii. Destul m-au chinuit alții până acum cu tot felul de inutilități. Măine am o zi grea, acte, comisii... Vă rog! Nu mă forțați să-l chem pe șeful dumneavoastră...

Femeia: Ar fi perfect!

Profesorul: Poftim?

Femeia: Și dânsul are un băiat de seamă cu nepotelulul meu. Sunt chiar în aceeași clasă. Numai că pe ăla nu-l cheamă ca pe ta-su. Nuuu. L-a luat gata făcut acum vreo 5-10 ani. A venit pe numele mă-sii. Pe ăla îl cheamă Semafor Blegu. Pe când pe ta-su îl cheamă Sufloche Odip. Da...e...e de altă rasă. Nici el nu știe ce e. Știe doar că ta-su a fost din altă parte. Da eu zic că doar se laudă și că e tot de-al nostru. Că arată tot ca românii noștri. Nu e negru, nu are ochii migdalați...deci e tot de-al nostru. Da...cred că și-a bătut mă-sa joc de el la naștere de i-a pus numele ăsta. Așa de „fun”, cum zice nepoată-mea aia mică de e acum la grădiniță.

Profesorul: Doamnă! Vă rog din suflet, nu mă forțați să devin vulgar și radical.

Femeia: Da vorbește domne cum poțești că aici nu ne ferim de nimeni! Nu sunt copii prin preajmă așa că puteți fi vulgar cât poțiți că eu nu zic la nimeni. Stai liniștit că eu nu duc vorba mai departe. Cum face bețiva aia de colegă-mea din schimbul trei. Și-apoi ce înjurături să mai inventați? că le știu pe toate. Nepotă-miu, ăsta cu-minte foc, mi le-a spus pe toate. Doamne ce deștept e! Dacă ați vedea câte a descoperit el, câte a învățat... Domne, cum joacă cu băieții liniuța pe surprize ...e cel mai bun domnule! Știți liniuța? Nu știți. Mereu vine cu teancu' de sur-

prize acasă și zice: „i-am făcut pe fraieri!”. Apoi le vinde tot ălora înapoi, Pe bani! Pai ăsta nu e un copil deștept? Care se descurcă el, mânca-l-ar mama! Se descurcă și la jocurile de noroc...mereu vine cu bani acasă. D-aia zic să-i asigurăm și lui o notă bună la examenul ăsta cum îi spune... ăsta de tot se dă la sfârșit de liceu. Nah c-am uitat cum îi zice. Și l-am repetat toată ziua să nu-l uit. N-a avut timp să învețe...Dacă maică-sa a tot fost plecată...Taicăsu....Și el...tot plecat. Pe unde a putut... Copilu' a trebuit să se descurce singurel. D-aia zic și eu că merită o notă bună la extemporalu' ăsta... Că e copil bun. Și în afară de absențe, dragul de el, n-a făcut nimic grav. Că atunci când l-au exmatriculat pentru o lună, s-a adevărit că nu a fost el cel care a incendiat mașina directorului. El doar a luat parte la eveniment, i-a ajutat pe ăia să care canistrele...atâta tot! Dacă nu vreți să-l chem vă pot da o poza de-a lui. Da! O am în geantă în cabina de serviciu. Când trec înapoi vi-o aduc. Abia aștept să-i spun și lu' șefu' ce om înțelegător sunteți. De azi dimineață vă tot pândește pentru băiatul lui. Mă duc să nu pierd timpul'.(iese)

Profesorul: Doamnă! Vă rog, vă irosiți timpul... NU! Doamnă! Nu! S-a dus. Ducea-s-ar...! Doamne iartă-mă!

Profesorul își aranjează patul, închide ușa cu cheia, stinge lumina și se bagă la somn.

Scena 3

Se aude cheia în ușa, ușa se deschide și intră cineva. Intră în cameră o gagică îmbrăcată sumar având deasupra doar un palton . Lumina se aprinde brusc și profesorul sare din somn.

Gagica: Săru'mâna domn prooofeeesooooor!

Profesorul: Aolo! Bună seara! Doriți cu cineva anume? (fata își scoate din palton un picior gol) Cred că ați greșit camera...

Gagica: (se duce peste el în pat) N-am greșit nimic puiule....Nu ești dumneata profesorul și șeful comisiei de limbi române?

Profesorul: Ba da! Dar...

Gagica: Atunci am nimerit perfect! Și nici n-am căutat prea tare...

Profesorul: Fataaaa... tatii... că nici nu știu cum să te numesc... și nici n-aș vrea să știu cum să te apelez... E prea... E... E prea mare onoarea pentru mine...

Gagica: A nu....onoarea e de partea mea!

Profesorul: Metaforic vorbind....

Gagica: Haideți să trecem de poezie... (începe să

se dezbrace)

Profesorul: Domnișoară! Dudaie! Fiica mea! Te rog să te potolești în clipa asta! Dacă nu te pleznesc să-ți vii în fire! Păi da ce-nseamnă asta?! Am copii mai mari ca tine.

Gagica: lubi! lubi! !! lubiiii! A zis că mă bate! Am uitat ce-ai zis să strig! Viol?! Sau hărțuire?!

Scena 4

Intră „iubi”

Lubi: S-a-ntâmplat ceva meștere?

Profesorul: Măi copii... Măi! Potoliți-vă. Ce-i cu voi?! Nu încercați nimic, că nu vă merge cu mine...Căutați în altă parte ...Duceți-vă și jucați-vă în altă parte. cu surprize, cu bigudiuri, cu ciordit de biciclete, cu ce vreți voi numai lăsați-mă dracului odată în pace că-mi ies din fire!

Lubi: Ușor tataie că faci infarct și mai avem nevoie de tine. Ia stai acolo lângă el. Du-te când îți spun! (scoate un aparat foto și îi fotografiază) Pune mâna pe el. Nu așa! Mai sexos! Așa! Acum avem și dovezi.

Profesorul: Dovezi? Ce dovezi?Copii! Chem Poliția! Plecați de aici cu tâmpeniile! Ce?! Nu sunteți sănătoși?! Cu ce am greșit Doamne?! Cine m-a pus să mă fac profesooooor...!?

Lubi: Domn profesor, uitate aici numele noastre... Nu vrem zece că nu suntem cârnățarii ăia care după ce că învață de sparg mai și copiază pe rupte. Că ai dracu, știu și ce să copieze!!!... Vrem și noi acolo un 8... Să nu fim cei mai buni dar nici cei mai proști din curtea școlii... Mă-nțelegi... Hai să facem și noi o bucurie la părinții noștri. Că dacă nu iau examenul ăsta, mă lasă tata fără bani și îmi ia și mașina. Și pe urmă n-am cu ce s-o mai scot pe asta. Și sunt nevoit să muncesc. Așa tu-mi dai o notă bunică, intru și eu la o facultate, cât de cât de management, pe bază de dosar că am media mare. Sau ceva de bănci, de administrări afaceri ceva și îmi prelungesc și eu viața asta frumoasă...Hai că e bine și pentru mine și pentru ea și pentru dumneata și pentru toți. Hai că uitate contribui și eu la bugetul dumneavoastră... .Consi-derați că am făcut meditații împreună și asta este recompensa. (îi pune pe masă un teanc de bani).Nu vă faceți grijii! Sunt declarați. Am plătit și impozitele și taxele. Hai că nu vrem să recurgem la poze, la suspendări, la prostii... La sunat de părinți care să intervină pentru noi...că asta mică e minoră... Suntem oameni în toată firea... Ne întoarcem peste o oră să-mi spuneți ce ați hotărât. Știu deja ce. Doar ești un om citit, înțelept. Știi să alegi calea bună ca și

mine.*(fetei)* Hai! Misiune îndeplinită pisi!

Profesorul: Măi! Măi copii! Luați-vă banii! Măi! Ce Doamne iartă-mă să fac cu ei? *(Îi ia și îi aruncă la gunoi)* Nu mă pătez eu pentru niște gunoaie. 'Ți-ai...! Doamneeee iartă-mă că am și eu copii! Sper să nu ajungă ca ei...M-aș omorî, dacă ar ajunge așa. Sau dacă aș ști dinainte că vor ajunge așa, mai bine îi omor de pe acuma. Offf! Pat, dulce pat! Credeam că numai ajung să mă odihnesc. Să închid ușa să nu mai intre nebuna aia peste mine.*(Închide ușa și ia cheia)*.

Profesorul stinge lumina și se bagă în pat.

Scena 5

Intră administratorul hotelului. Descuie și intră fără să bată. Își trage un scaun lângă patul profesorului.

Administratorul: *(lângă urechea profului)* Domn profesor! Domn profesor! Dormiți? Domn profesor! Sunt șeful camerei! Administratorul! Ce înțelegător e! Mă lasă pe mine să vorbesc primul.

Profesorul: *(se trezește brusc, îl vede pe individ și începe să țipe)* Aaaa!

Administratorul: Ușurel! Ușurel domn profesor. Sunt eu! Administratorul! Ce Dumnezeuului vă speriați așa?!

Profesorul: Cine ești? Cum ai intrat? Ce? Ce vrei? Ce vrei de la mine? Ce vreți? Ce vreți?

Administratorul: Ușurel domn profesor. Am venit să vorbim. Ce Dumnezeuului! Suntem oameni. Și oamenii discută, se înțeleg, comunică. Dacă nici dumneavoastră nu știți....

Profesorul: Domnule vreau să dorm. Ce, Doamne iartă-mă, cauți în camerele oamenilor la ora asta? Cine îți dă dreptul? De asta mi-a plătit statul o cameră la un hotel imbecil! Ca seara să am unde să mă retrag aici la "Cucuiata din Deal" și să mă odihnesc. Ca să-mi pot desfășura activitatea! Să nu fiu tulburat de nimeni! Să pot fii apt de muncă în fiecare zi! Acum vă rog să ieșiți afară! INSIST! Până nu chem poliția.

Administratorul: Domn profesor! Nu mai fiți așa recalcitrant că d-aia muriți de foame și faceți voluntariate. Vă rog! Suntem oameni și ne putem înțelege.

Profesorul: Sunt un om corect, cu coloană vertebrală. Nu vreau să discut nimic din ceea ce este imoral și ilegal. Nu vreau să mă înțeleg cu nimeni. Și mai ales la miezul nopții. Vă rog!

Administratorul: Da! Corect! Mai bine să fii legal, să ai moralitate, să dormi liniștit și să discuți dimineața pe burta goală. De acord cu dumneavoastră! Dar știți....asta se întâmplă când trăiți singur și nu

aveți nevoie de nimic. Dar... Atunci când intervin și copiii...situația se schimbă. Trebuie să întreții o casă, o nevastă, un copil, doi, trei, nouă.... Situația e alta. Aveți familie.

Profesorul: Nu mă ispit! Nu mă ispit!

Administratorul: Domnule profesor... Suntem oameni maturi. Nu ne vede și nu ne aude nimeni. Cred că nu are rost să nenorocim soarta unor copii datorită unor ambiții de moralitate și legalitate...

Profesorul: Nu se poate! Unde va ajunge societatea?! Unde vor ajunge copiii noștri dacă toți vom proceda la fel? Se creează precedent. Ne vom îndobitoci! Le vom distruge viitorul copiilor noștri!

Administratorul: Dar nu toți vor să devină profesori ca dumneata. Nu toți vor să învețe...

Profesorul: Foarte bine! Atunci să stea acasă și să dea la sapă! Să le cumpere părinții oi, capre... Să meargă pe islaz cu vaca... Nu pot ajunge să ia bacalaureatul niște oameni care nu știu nici măcar să scrie corect. Numai vorbesc de un minim de cunoștințe generale. Baza!

Administratorul: Domnule! Noi am prins altă perioadă... Într-adevăr! Înainte societatea râdea de tine dacă nu știai când s-a născut Ștefan cel Mare sau ce înseamnă 1 Decembrie... Acum totul e altfel... Contează că știi sau nu? Contează ce ai în buzunar, ce mașină ai, ce casă, ce statut financiar! Nu ce „statut moral”. Dacă stau bine să mă gândesc nici termenul „moralitate” nu există în vocabularul tinerilor noștri. Acum poți să ai sânge, nu albastru! Violet dacă îl ai! Tot nu mai contează! O femeie te întreabă acum, nu dacă știi câte râuri trec prin România, sau dacă o iubesti până în vârful unghiilor... Ci câți ani de zile de aici încolo o poți întreține?! Sau câtă avere poți împărți cu ea după prima lună de căsătorie. Lumea s-a schimbat! A evoluat! Ce-i drept... Nu cum ți-ai dori dumneata... Și, ce-i drept nici așa cum mi-aș fi dorit și eu... Dar asta nu înseamnă că nu trebuie să ne adaptăm lumii în care trăim. Pentru că dacă nu ne vom adapta vom fi dați la o parte și vom trăi ca niște morți cu toată învățătura noastră... Și e foarte greu să treci prin viață ca un mort. Credeți-mă! Din păcate...învățăturile nu mai rămân după noi ci doar...odraslele noastre. Care... sincer să fiu, am ajuns la concluzia că nu prea le trebuie carte ca să perpetueze specia. Societatea merge înainte și fără învățăturile mele sau ale dumitale sau ale altuia... Să-ți dau un exemplu puțin cam din altă zonă dar care se poate aplica și în alte domenii: Eu, și probabil și dumneata, am avut ambiția, pentru că așa am fost învățat și crescut de acasă, să-mi iau o soție pură, ne-

prihănită...adică virgină. Acum, copiii noștri, oricât i-am învățat treaba asta, n-o să ne asculte. Pentru că ei caută tocmai inversul. Ei caută una experimentată, una dezghețată...cu care pot face...diverse lucruri....mă-nțelegeți... Totul s-a schimbat! Viața a luat o altă întorsătură. Ce-i drept nu știu nici eu ce hram poartă întorsătura asta...Sigur că sunt conștient că ceea ce se întâmplă în ziua de azi nu este tocmai un lucru bun dar....trebuie să ne adaptăm pentru că altfel vom fi dați la o parte...V-am mai spus. E foarte greu să trăiești ca un mort. Și nu aș vrea să ajung în situația aceasta. Cred că nici dumneavoastră nu vă doriți asta.

Profesorul: Domnule! Te rog! Nu încerca să mă convingi! Nu mă ispită! Nu vreau! Nu pot! Nu vreau să mă adaptez la ce este azi! Eu sunt profesorul și ei trebuie să se adapteze după mine. Eu îi învăț pe ei. Nu ei pe mine. Nu pot! Nu e moral! M-ar pedepsi Cel de Sus.

Administratorul: Dumnezeu a zis: „Creșteți și vă înmulțiți”. Dumnezeu a dat pilda celor trei talăngi... Arătați-mi mie unde scrie în Biblie că trebuie să știi gramatica din viața asta?! De fapt? Ce e gramatica pentru umanitate? Nimic! Arătați-mi unde scrie că trebuie să știi câte țări străbate Dunărea. Arătați-mi unde scrie în Biblie de verbul ăsta... „a fi”? Ce înseamnă „a fi”? Eu cred că înseamnă „a exista”. Și ce înseamnă a exista? Cred că înseamnă „a supraviețui”. „A supraviețui” înseamnă „a avea”. Eeee...!!! dar „a avea”... implică mai multe forme... Mai mult sau mai puțin morale... Și cred că nu ați vrea să întreab acum ce este „moralitatea” și ce rang poartă ea acum pe scară globală...

Profesorul: Domnule! Eu nu-mi doresc nimic altceva decât să-mi fac datoria așa cum trebuie... Așa cum consider că e bine, legal și moral....În funcție de niște legi și de niște criterii bine stabilite...

Administratorul: Domn' profesor! Eu vă respect foarte mult. Vă respect curajul, corectitudinea. Chiar și voința aceasta de fier a dumneavoastră. Și nu vreau să credeți că eu fac parte, întru totul, din această nouă „gardă”. Vă asigur că sufletul meu este tot acolo: Pe acel pedestal de moralitate, Corectitudine și civilizație, pe care, sunt convins, se află și sufletul dumneavoastră. Dar... a trebuit să mă adaptez vremurilor. Să supraviețuiesc!

Profesorul: De ce?

Administratorul: Pentru că nu vreau să mor!

Profesorul: Dar nu vreți să fiți fericit? Împlinit sufletește?

Administratorul: Îmi e frică de singurătate. Dacă

mă voi închide, ca dumneavoastră, într-o sferă de moralitate și corectitudine i-aș pierde pe toți din jurul meu...Și tare îmi e frică să nu rămân singur. În plus... O dată ce intri în această horă a desfrâului material...în această încrengătură de „relații” sau... „pile”... cum vreți să-i spuneți. Cu greu mai poți ieși nepedepsit.

Profesorul: Și dacă dumneavoastră sunteți trecut prin aceste greutăți...de ce încercați să-i atrageți și pe alții în aceste crime la adresa umanității?

Administratorul: Pentru că din asta am ajuns să supraviețuiesc. Nu mai pot da înapoi.

Profesorul: Îmi pare rău. Nu vreau să ajung să-mi cerșesc viața în fața unor oameni lipsiți de moralitate. Lipsiți de virtuțile pe care Dumnezeu le-a lăsat omului. Vă rog să ieșiți!

Administratorul: Am și eu un copil în situația asta... Din păcate, societatea l-a educat mai mult decât am făcut-o eu. Părinții sunt mai puțin ascultați în ziua de azi... Nu pot să-l omor... Tot ce pot să fac este să mă bucur că e sănătos și că mă respectă, în felul lui. Ce-i drept, nu a ajuns acolo unde mi-am dorit eu dar... Asta e! În viața nu e totul așa cum ne dorim. Îmi pare rău că trebuie să recurg la un gest de cea mai joasă speță! (*scoate un plic și i-l pune pe masă*) Aveți aici un plic. Înăuntru se află numele lui, poza și...ceva care v-ar putea păta sufletul... Dumneavoastră alegeți. Oricum blestematul ăsta de examen este ca și luat. Că va fi aici...că va fi în alt oraș....asta contează mai puțin. Ceea ce contează este blestemata aia de hârtie cu număr de înregistrare! Odihnă plăcută! (*da sa plece*) Ah! Să știți că nu mai sunt de mult împlinit sufletește și nici nu cred că voi mai fi vreodată. Singurul strop de bucurie este fiul meu. La revedere! (iese)

Profesorul: Domnule! Domnule! Vă rog! Luați ăsta de aici! Domnule!? S-a dus și ăsta... Băi frate! Cred că o iau razna. Azi e ziua de salariu, de prime? Sau ce mama naibii e? (*ia plicul și îl aruncă în coș*) Nu știu de ce dar... presimt că în seara asta o să transform coșul de gunoi în cel mai râvnit coș de gunoi din „Pleaca”. Cred că nici băncile nu mai au atâtia bani în seifuri cât am eu în coșul de gunoi. (*râde*) Doamne Dumnezeule! Ajută-mă să-mi țin capul pe umeri!

Scena 6

Intră „Iubi” și gagica

Iubi: Domn profesor! Domn profesor! Aaaa! Ne așteptați! Ce frumos din partea dumneavoastră că nu v-ați culcat până acum, să ne așteptați!

Profesorul: Măi copii! Voi nu aveți examen mâine dimineață? De ce nu vă odihniți?

Lubi: Eu am vrut să stau acasă la ora asta... Mai zi-ceam o dată „Înger, îngerășul meu” și mă odihneam pentru mâine. Dar asta nu m-a lăsat. Că cică am pus prea puțin în plic.

Gagica: Păi, domn' profesor! Țăsta n-a pus nici măcar cât face un an de meditații și vrea să ia un examen pentru patru ani de școală.

Profesorul: *(râde)*

Lubi: Uitați aici restul pentru pixurile roșii de mâine. Dacă aveți nevoie de ceva ...nu știu... poate pot să vă ajut la corectat... sau...

Profesorul: La corectat?! Hai că asta e bună! De ce nu mi-ai spus dinainte că știi să corectezi că te propuneam pentru comisia de bacalaureat! *(râde)*

Lubi: Râdeți dumneavoastră dar... mai știu și eu câte ceva. Nu înseamnă că dacă cer acolo un mic ajutor din partea dumneavoastră, chiar nu știu nimic. Eu chiar am mai învățat. Și datorită mie a ajuns și asta în clasa a douăsprezecea. Să nu credeți că...iertati-mă! Noi am ținut-o numai în sex și prostii... Am mai făcut și teme.

Profesorul: *(râde, de oboseală)* Off! Măi copii... la spuneți-mi... cam ce ați făcut voi pe la școală?

Gagica: A păi... Dacă ați știți câte tâmpenii facem noi... Odată am pus prelandez pe scaunul profesoarei de franceză...O bunăciuneeee...*(râde)* Și când s-a ridicat...s-a ridicat fără! Adică fără fustă. Ce ne-am mai distrat!

Lubi: Taci din gură că ești...*(face din mâini că e ...bătuță în cap)* Domn profesor nu la asta s-a referit. Iar gândești fără să vorbești. Hai că m-am molipsit de prostie de la tine...

Gagica:*(ironică)* Ha! Ha!

Lubi: Sigur că...am făcut multe prostii în școală....N-avem minte! Asta e...Suntem copii la urma urmei. Dar să știți că am avut și profesori buni care au știut cum să ne atragă să învățăm. Ce-i drept...limba română ne-a cam ocolit dar, suntem tineri, mai avem timp.*(zâmbeste)* Abia ne-am luat permisul de conducere... E un prim pas pentru toate, nu?

Profesorul: Da...mai aveți timp...Permisul de conducere...*(ironic)* E un pas! *(râde reținut)*

Gagica: Știți cât a învățat pentru el?! Trei luni de zile am tras de el să-l scot din casă. Noroc cu taică-su că i-a aranjat traseul... că dacă mai stătea să învețe să și conducă....! Îi mai lua jumătate de an din viață!

Lubi: Dacă nu te abții să mai spui prostii o să spun la toată lumea ca te-a prins maica-ta când făceai poze

dezbrăcată în oglinda din baie ca sa te postezi pe internet!

Gagica: Și eu o să spun la toată lumea că ai super-știți și porți întotdeauna chiloții pe dos!

Profesorul: Măi copii, potoliți-vă! Ia! Tăceți!

Se aude din depărtare:

Înc-o revoluție! Înc-o revoluție!

Lubi: Domn profesor, noi am tulit-o. Ne vedem dimineață la corectări. Nu vreau să ne vadă cineva pe aici să ne iasă vorbe la urmă...O seară frumoasă vă dorim!

Profesorul: Da, sigur! Nu încep fără tine. Să nu-mi scape vreo virgulă.

Scena 7

Intră un cetățean, zdrențăros, haine largi pe el, un nas de clown, pancarde, baloane, stegulețe...

Cetățeanul: Nu vrem bani nu vrem palate, vrem puțină libertate. Adică asta...dreptate.

Profesorul: Ce faci, domnule, unde te crezi? Leși afară! *(îl împinge pe cetățean afară din cameră. Cetățeanul insistă)* Domnule, te rog! Puțin respect!

Cetățeanul: *(Bagă o mână pe ușă și îi întinde o sticlă)* Eu v-aș respecta, dar dacă nu mă lăsați să intru. Poftim! Eu vă respect și de la ușă.

Profesorul: Ce faci domne? Fugi de aici cu prostiile dumitale!

Cetățeanul: Vă rugăm să ne scuzați! Nu producem cât furați! Vă rugăm să ne scuzați! Nu producem cât furați! Înc-o revoluție! Înc-o revoluție!

Profesorul: Ce-ai domnule? Ia intră aici că scoli tot hotelul! *(îl bagă în cameră)*

Cetățeanul: Înc-o revoluție! Înc-o revo...lu...ți...e! *(mirat)* Eeee-paaaa! Cred că am încurcat casa poporului cu camera de oaspeți a consilierilor săraci. *(îi ia sticluța înapoi)* Mai dă-mi un pic să mă trezesc.

Profesorul: Poftim!

Cetățeanul: Nu-i aici casa poporului?

Profesorul: Nu.

Cetățeanul: Nici Parlamentul?

Profesorul: Nu.

Cetățeanul: Și nici Senatul Românica?

Profesorul: *(Zâmbind)* Nu. N-ai nimerit-o.

Cetățeanul: Băiii! Și cât am mers de la gară...

Profesorul: Unde te duci?

Cetățeanul: Unde mă duceam!

Profesorul: Unde te duceai?

Cetățeanul: Unde se duce toată lumea.

Profesorul: (*ușor enervat, dar și amuzat*) Și unde se duce toată lumea?

Cetățeanul: Cum domne, nu știi?

Profesorul: Nu.

Cetățeanul: Trăiești degeaba.

Profesorul: Poftim?

Cetățeanul: Asta înseamnă că n-ai simț civic. N-ai devotament, respect față de... față de... Cum se zice când ții cu poporul?

Profesorul: Naționalism?

Cetățeanul: Așa! Așa se numește când nu vrei să-ți părăsești țara?

Profesorul: Nu înțeleg.

Cetățeanul: Zi domne, cum se numește când ții la... la... Cum se numesc ăștia de se strâng mai mulți într-o țară?

Profesorul: Popor?!

Cetățeanul: Așa domnule! Acum, cum se numește când ții la poporul tău?

Profesorul: Patriotism.

Cetățeanul: Așa domnule! Vezi!? Despre ce vorbeam?

Profesorul: Despre patriotism și revoluție.

Cetățeanul: Ai deschis dumneata subiectul despre asta?

Profesorul: Nu.

Cetățeanul: Mă miram. La cum arăți...

Profesorul: Domnule dacă mă mai jignești...

Cetățeanul: Stai, domne, că nu eu te jignesc. Natura jignește. Statura dumitale inspiră...

Profesorul: Poftim?

Cetățeanul: Ce meserie ai?

Profesorul: Sunt profesor de limba română.

Cetățeanul: Și la ce-ți folosește?

Profesorul: Cum adică?

Cetățeanul: Scrii despre revoluții?

Profesorul: Nu.

Cetățeanul: Scrii despre dragostea de țară?

Profesorul: Nu.

Cetățeanul: Apari la televizor?

Profesorul: Nu.

Cetățeanul: Faci bani din asta?

Profesorul: Nu.

Cetățeanul: Da tu ce știi să faci?

Profesorul: Învăț tinerii cum să citească și să scrie, cum să se exprime.

Cetățeanul: Trăiești degeaba.

Profesorul: Dacă mă mai jignești o dată, te dau afară!

Cetățeanul: Măi da ce te aprinde realitatea...Cine te plătește?

Profesorul: Statul.

Cetățeanul: (*ușor, printre dinți*) Alt parazit.

Profesorul: Poftim?

Cetățeanul: Nu, nimic...vorbeam de flori. Apropo! Dumneavoastră primiți flori?

Profesorul: Nu. De ce?

Cetățeanul: Voiam să vă ofer o floare. (*scoate din buzunar o floare și i-o oferă*)

Profesorul: Asta pentru ce este?

Cetățeanul: Așaaa... în semn de pace. Apropo, dumneata ce cauți aici? Aici locuiești?

Profesorul: Nu. Cum o să locuiesc într-un hotel?! Aici stau numai câteva zile, cât ține bacalaureatul.

Cetățeanul: Cine-i ăsta? E revoluționar?

Profesorul: Cine?

Cetățeanul: Ba... Baaa... Bacalavaleu ăsta... Cine e?

Profesorul: Bacalaureatul nu este o persoană. Este un examen care se dă în clasa a douăsprezecea.

Cetățeanul: Pfoai...! Și cine mai face atâtea clase?

Profesorul: Din păcate... puțini mai ajung să facă.

Cetățeanul: Pot să dau și eu ăsta.. .B... b... cum îi zice...?

Profesorul: După ce fețe au trecut mai devreme pe la mine....Pe tine te pot trimite direct la facultate, să-ți iei licența! Nu bacalaureatu. Bacu...e un fleac pentru tine.

Cetățeanul: Zici dumneata? Eu plecasem să fac revoluție...dar....dacă dumneata zici că sunt bun de licențe....atunci o dau dracu de carte... astaaaa! revoluție...și mă apuc de licențe.

Profesorul: Bravo! Du-te! Duuu-te....! și dă-ți licența! Hai că vreau să dorm acum.

Cetățeanul: Păi. Nu-mi dai?

Profesorul: Ce?

Cetățeanul: Ce mi-ai promis.

Profesorul: Nu ți-am promis nimic!

Cetățeanul: Domnule! Dumneata ești politician?

Profesorul: De ce?

Cetățeanul: Păi numai ăia promit și nu se țin de cuvânt.

Profesorul: Dar eu nu ți-am promis nimic.

Cetățeanul: Acum ești și uituc? Ai zis că-mi dai!

Profesorul: Ce?

Cetățeanul: Licența!

Profesorul: Licența?!?!

Cetățeanul: Da. Doar ai zis adineauri că sunt bun de licență.

Profesorul: Eu ți-aș da-o.

Cetățeanul: Și ce te reține?

Profesorul: N-o am la mine.

Cetățeanul: Du-te și ia-o!
 Profesorul: Domnule, dumneata suferi de prostie?
 Cetățeanul: De ce? Se vede?
 Profesorul: Da!
 Cetățeanul: De la ficat. Îmi apar pete.

Se aud zgomote la ușă.

Profesorul: Repede! Ascunde-te!
 Cetățeanul: Cine e? Poliția? Pe ei pe mama lor!
 Profesorul: Ascunde-te!
 Cetățeanul: Nu-ți fie frică, profesore! Te apăr eu
 (*scoate un steag din buzunar*) cu steagu'! Le e frică
 de revoluționari dă-i în mă-sa!

Profesorul: Ascunde-te că-mi faci probleme.
 Cetățeanul: Mai ai floarea pe care ți-am dat-o?
 Profesorul: De ce?
 Cetățeanul: Dacă le dai flori la milițieni, nu te bat!
 Profesorul: Am înțeles, ascunde-te acum.

Cetățeanul turmentat întră într-un șifonier, se bagă sub pat, oriunde încapă.

Scena 8

Femeia de serviciu: Domn profesor! Am venit să
 vă aduc poza. Și m-am gândit că poate vă este foame
 și...v-am adus niște sarmale (ii pune în brațe o oală
 de sarmale). Plecat de atâtea zile de acasă...Ah! N-
 am mai găsit pâine la ora asta și v-am luat niște bis-
 cuiți. Dinăștia simpli. Ca să meargă la sarmale. Aoleu!
 Am uitat să vă aduc furculiță. Mă întorc imediat cu
 furculița de guler.

Scena 9

Cetățeanul: Miroase a pomană. Domnu...vă po-
 meniți singur? Sau vă pomenește doamna?

Profesorul: Intră domnule la loc că vine asta și te
 prinde cu mine. Nu mai scăpăm de ea până la ziuă
 dacă te vede. Mi-a zis mie că își caută bărbat!

Cetățeanul: Păi eu ce-s? Să vină încoace! (*se aran-
 jează un pic*)

Profesorul: Nu e de dumneata. E urâtă rău. Și bă-
 trână.

Cetățeanul: Atunci păstrează-o pentru dum-
 neata.

Profesorul: Eu n-am nevoie. Am nevastă.

Cetățeanul: Atunci dăi-o nevastăii.

Profesorul: Poftim?

Cetățeanul: Da, copii are? Fete, vreau să zic.

Profesorul: De unde să știu eu?

Cetățeanul: Păi dumneata n-ai stat de vorbă cu
 ea?

Profesorul: Am stat.

Cetățeanul: Și n-ai întrebat-o?

Profesorul: Nu. Pentru că nu m-a interesat.

Cetățeanul: Zici că ești însurat?

Profesorul: Da.

Cetățeanul: Cum îl cheamă?

Profesorul: Auzi! Dacă nu termini cu prostiile...

Scena 10

Intră femeia de serviciu.

Femeia de serviciu: Mă scuzați domn profesor.
 Nu știam că aveți și invitați. Am adus sarmale doar
 cât mâncați dumneavoastră dar... Pentru dânsul,
 dacă dorește, mai am niște tochitură.

Cetățeanul: Eu nu mănânc pe stomacul gol. Face
 rău la....laaa... la ce face rău domn profesor? la zi
 dumneata că ești mai deștept.

Profesorul: (*ia sarmalele de pe masă și i le dă în-
 apoi femeii*) Doamnă, vă rog! Vă implor! Până nu-mi
 ies din fire, luați sarmalele, luați-l și pe dânsul, mân-
 cați, dansați, chiuțiți, dați-vă cu preșul pe scări, faceți
 tot ce vă stă în minte numai să stați departe de mine!
 Să mă lăsați Dumnezeului în pace! Că nu mai pot! M-
 ați scos din sărite toată seara! Leșiți! Leșiți că nu știu
 ce fac cu voi!

Cetățeanul: (*scoțând o floricică*) Fără violență! Fără
 violență!

*les toți. Rămâne profesorul singur. Se îndreaptă
 către pat, apoi se întoarce să stingă lumina. Se bagă
 în pat și aude bătăi în ușă.*

Scena 11

Polițistul: Deschideți, domn profesor! Sunt eu, po-
 liția!

Profesorul: Cine?!

Polițistul: Eu sunt domn profesor! Poliția!

Profesorul: În seara asta ori omor pe cineva și
 ajung la pușcărie, ori ajung la balamuc.

Polițistul: Bună seara! Locotenent-Colonel Mihail
 Fântână.

Profesorul: Bună seara!

Polițistul: Glumesc. Doar un simplu subofițer la
 secția de poliție „Stânca din vale”. N-am facultate.
 Asta e! Dacă n-am învățat când a trebuit...

Profesorul: Să trecem peste...Cu ce vă pot fi de folos? Repede, scurt și la obiect! Sunt foarte obosit și chiar nu mai am chef de prostii.

Polițistul: Dar cine v-a obosit domn profesor? Că tura dumneavoastră s-a încheiat în jurul orelor 16:00. Am informații exacte.

Profesorul: Domnule...

Polițistul: Domn profesor! Scurt și la obiect! Vi s-a propus mită?

Profesorul: Poftim? Domnule...

Polițistul: Vi s-a propus mită?

Scena 12

Intră administratorul.

Administratorul: Domnule profesor! (*îl trage de-o parte*) Sper că nu vă dă în gând să faceți vreo prostie... De ce vreți să ne creați greutăți?

Polițistul: Domnule! Sper că acum nu încercați să-mi influențați martorul. Este cheia mea pentru avansare. N-o să vă permit!

Administratorul: Stați liniștit domnule. Nu voi face nimic ce ar putea fi în defavoarea dumatăle. Ba, dimpotrivă! Este și în favoarea dumatăle! Acum ne lăsați 2 minute?

Polițistul iese.

Scena 13

Administratorul: Am o mică scrisorică pentru dumneata, trimisă tocmai de la București. Dar din păcate nu v-o pot lăsa. Am directive exacte. O citim împreună, dumneavoastră recunoașteți antetul și stampila și apoi o ardem.

Domule Profesor, Mihnea Gheorghiu

Nu știam că vă cheamă așa. Deci...

Domnule Profesor, Mihnea Gheorghiu,

În primul rând mi-aș dori să-mi scuzați poziția îngrată care mă pune în situația de a vă înștiința că promovabilitatea la Bacalaureat la limba și literatura română din anul acesta trebuie să aibă un procent foarte exact. De aceea, în urma directivelor date de superiorii noștri, promovabilitatea orașelului în care vă aflați trebuie să fie între 80 și 85 la sută. Nu avem ordine precise în legătură cu vreo persoană anume ce

trebuie promovată, drept pentru care dumneavoastră sunteți singurul care decide care vor fi persoanele care vor promova. Dacă promovabilitatea se dovedește a fi peste acest procent, atunci, veți fi pus în situația de a reduce numărul celor promovați.

În postura în care vă aflați, sistemul cere maximă discreție, deaceia am cerut ca actualul document să fie distrus imediat după ce ați luat la cunoștință toate prevederile ce se impun. În cazul în care nu se vor respecta măsurile pentru care ați fost înștiințat, vom fi puși în situația de a vă declina competența, ceea ce nu ne-am dori să se întâmple.

După încheierea cu succes al acestui examen vă așteptăm să semnați actele de punere în funcție pe postul de director adjunct al liceului din care faceți parte.

Vă mulțumim pentru încredere și devotament!

Sus avem antetul Ministerului Învățământului și jos semnătura ministrului Însuși. Mai doriți vreo dovadă care să ateste autenticitatea acestui document, domnule profesor?

Profesorul se uită la scrisoare. Apoi administratorul scoate o brichetă și îi dă foc.

Profesorul: Vă rog să ieșiți.

Administratorul: Gândiți-vă bine! Nu faceți ceva pentru care să vă pară rău la urmă. (*iese*)

Scena 14

Intră polițistul.

Profesorul: Dumneata ce mai vrei?

Polițistul: Domnule profesor, știu că vă este greu, de aceea nu vreau să vă mai preseze. Adineaori venisem crezând că dumneavoastră reprezentați pentru mine pontul cel mai bun pentru promovarea mea în funcție. Aștept un astfel de pont de 20 de ani. De fiecare dată când cred că am dat lovitură mă înmoaie ceva. Eram sigur că în această seară vă voi prinde în flagrant, iar mâine dimineață voi apărea în toate zia-rele locale. Ba chiar vor auzi de mine și cei de la București. Voi fi chemat de șefii mei și voi fi înaintat în grad, voi primi o primă, colegii mă vor aplauda și mă vor invidia în același timp... însă... ascultând pe la colțuri ca un om meschin... Am realizat că fiecare bucurie a unui om este rezultatul nefericirii altuia. Am și eu un copil. Înfiat de mic. Este foarte deștept. Cu siguranță nu seamănă cu mine. Îl iubesc foarte tare. Mai

mult decât orice pe lumea asta. Și sunt sigur că va lua bacalaureatul cu notă foarte mare așa că... nu sunt tentat să vă cer să-l ajutați. Mai degrabă aș fi tentat să vă cer să-l picați bacu' ca să rămână alături de mine în acest oraș meschin. Sunt conștient că după examenele astea va pleca la București la facultate. O să-l susțin! Chiar dacă în adâncul sufletului meu nu îmi doresc asta, o să-l susțin cât pot! O să vând tot pentru a-l ține în București! Și sufletul mi-l voi vinde pentru el dacă e cazul! Pentru că știu că asta își dorește, să plece din orașelul ăsta și să devină cineva. Să realizeze ceva. Să realizeze ceea ce eu nu am putut realiza. Să învețe. Să creze. Să se dezvolte! Sunt egoist. Sunt egoist pentru că îmi doresc să rămână alături de mine. Nu întotdeauna lucrurile sunt așa cum ne dorim. Știți... mi-aș dori să fim prieteni, mi-aș dori să am în jurul meu numai oameni cu sufletul curat ca al dumneavoastră. Vă privesc în ochi, realizez cât de indignat sunteți pentru tot ce se întâmplă dar în același timp văd bunătatea și demnitatea ce vă fac să vă stăpâniți reacțiile. Vă las acum. Este timpul să vă pregătiți pentru examen. Nu ați dormit deloc în seara aceasta așa că aveți grijă ce faceți. Am plecat. Succes, domn profesor! Și Dumnezeu fie cu dumneavoastră!

Profesorul: Stați! (*la coșul de gunoi plin cu bani și i-l arată*) Și eu ce să fac cu ăștia?! Spune-mi dumneata cum să reacționez. Învață-mă! Sfătuiește-mă! Spune-mi dumneata ce trebuie să fac?! Și mai e o hârtie. E arsă. Uite-o! (*arată resturile arse*) E un ordin! E o amenințare! E bătaia de joc a 30 de ani de muncă! Și pentru ce? Pentru ce? Cu ce am greșit?! Spune-mi dumneata, cu ce am greșit? Și eu am doi copii de crescut acasă! Și eu îmi doresc mai mult pentru ei! Dar nu sunt în stare să-mi vând sufletul așa cum ai spus dumneata că ai putea să o faci. Ai putea? Sau ai mințit? Răspunde-mi!

Polițistul: În clipa asta nu știu să vă răspund sincer. Cred că da. Sau poate că deja am făcut-o în seara asta. Nu știu. Îmi e așa de frică... Nu știu, domn profesor! Dumneata ar trebui să știi mai bine decât mine. Ești mai învățat, mai înțelept. Sau poate că tocmai că sunteți mai înțelept e mai greu pentru dumneavoastră. Nu știu! Dracul să mă ia!

Profesorul: Și cu ăștia! Cu ăștia ce să fac?

Polițistul: Cred că ar trebui să vă bucurați de ei. E singura ieșire! E singura scăpare! Singura rezolvare! Sau....Nu! Sper să nu vă declinați competența. La revedere, domn profesor! Și sper să ne mai revedem. Ca prieteni... (*iese*)

Profesorul: Stai! (*singur*) dragul meu prieten...

la coșul de gunoi și îl sigilează cu scotch apoi iese repede. Se întoarce cu femeia de serviciu.

Scena 15

Profesorul: Pot să am încredere în tine să-mi faci un serviciu?

Femeia de serviciu: Orice, Domn profesor!

Profesorul: (*la o hârtie și scrie.*) Vreau să trimiți coșul ăsta de gunoi la adresa asta, la București. Și cu scrisoarea asta. Uite aici bani de curier. Și să-i spui domnului polițist că știu că în sufletul lui și-a dorit să-mi declin competența chiar dacă nu mi-a spus-o. Stai liniștită, nepotul dumitale va promova. Vor promova mulți.

Femeia de serviciu: Domn profesor, sunteți cam ciudat!

Profesorul: Mi-a făcut plăcere să vă cunosc. Și acum vă rog să mergeți, să mă lăsați să mă pregătesc. Ah! Să-i spui bețivului care era adineaori la mine că mi-a plăcut de el, e simpatic și am avut ce învăța de la el. Și administratorului....Să se ducă dracului!

Femeia de serviciu: Aoleu, domn' profesor! Ciudat mai sunteți! Cred că de la prea multă carte! Mă duc. Vă caut după ce-l trimit.

Femeia iese.

Profesorul: (*scoate un pistol și începe să plângă.*) Mi-am declinat competența!

Heblu.

Se aude o împușcătură puternică.

După câteva momente, se aud zgomote din depărtare. Lumina crește încet. Profesorul se trezește speriat. Cei doi copii care au jucat elevii apar în pijamale lângă Profesor. Sună un ceas deșteptător.

Profesorul: Nu-i nimic! Nu-i nimic copiii mei! Am visat! Dragii mei! Stați liniștiți! A fost... A fost doar un vis urât! Imediat!

O voce la ușă: Bărbate! Trebuie să ne grăbim. Au sunat după noi să mergem mai devreme la școală. Se pare că sunt ceva probleme.

Profesorul: Gata! Două secunde să iau ceva pe mine. (*ies toți*)

Marinela BELU-CAPȘA

Contraste

prins de muchia timpului
lupt
să merg drept
printre două ziduri:
unul în ruină
altul agățat de cer -
strâmtă-i poteca
prin lumină!

nicio fericire
nu te îmbată,
te amăgește doar -
ca fata Morgana
în luna lui cupzor

Plictiseală

în zori pleoapele se deschid intrigate
de dungile de lumină adormită
pe tavanul cu țânțari
la fereastră jaluzelele gri-murdar
despart noaptea de zi

în bucătărie
m-așteaptă cafeaua
și croasantul cu ciocolată
zilnic același meniu
ce plictiseală!

pe terasa placată cu gresie
imitație perfectă a lemnului de stejar
umbrită de un erable înmugurit
o gălăgioasă vrăbiuță îl salută pe
motanul oboist după aventura nocturnă

poștașul aduce corespondența:
facturile la curentul electric și la gaze
mă-nnebunesc de plăcere

taxele și impozitele -
scările fericirii anuale!

în zori soarele râde
prin fereastra larg deschisă
fericirea joacă ciuleandra
cu inima mea
în vale apa se zbenguie printre pietre
chemându-mă la scăldat

M-am trezit

m-am trezit în zori
și lumea a apărut brusc
în jurul meu
fereastra cu mușcate
ușa deschisă
dulapul cu amintirile
(râu între maluri cu flori și buruieni)
m-am trezit
în lumea singurătății mele
hologramă pe simeza timpului
acum știu
zeii au dat cu zarurile
am câștigat
și am pierdut

cum să mă vindec de mine?
focul revelației mă arde
mă luminează
inima-orgă slăvește trezirea
citește în palma destinului
în fiecare dimineață trebuie o rugă
Domnul să binecuvânteze clipele
să ne spele de păcate
cum zicea mama închinându-se
ascult ciripitul vesel din teiul înflorit
în depărtare un câine latră vigilant
mă trezesc din visul cu ochii deschiși
mișcare și nemișcare
aprobare și dezaprobare
exercițiu de meditație shakespeariană

Râul și tu

râul e un străin
curge neîncetat fără mine
în el mă oglindesc
în el îmi răcoresc trupul
dar sufletul?
tu ești iubirea mea
curgi în mine noapte și zi
când dormi în brațele mele
îți simt răsuflarea atât de ușoară
nu mă poți părăsi
nici pentru un vis
mă tem să te strâng tare
sufletul tău ar pleca
sufocat de prea multă iubire?
râul nu se mai întoarce
dar tu?

Detest

privesc dărele avioanelor pe pânza albastră
stau cu mâinile streășină și număr
detest numărarea vieților
cu tresele pe umeri
în zbor vertical

când eram mic număram muștele
pe zidul din bucătărie
mama le strivea cu o cârpă
ele veneau și reveneau bâzâind

atacau fără milă
infectau tot ce atingeau cu antenele lor

avioanele sunt niște muște mai mari
străbat cerul într-un zgomot infernal
pe ziduri alunecă înfricoșătoarele umbre
distrug totul cu bombele lor
femeile flutură cârpele albe
rugându-se pentru pace

norii plumburii pe-albastrul curat
vor lăcrima de durere
mi-am luxat privirea numărând
negii pe cer
detest numărătoarea asta

Pianul

însuflețit de pianul cu coadă
și de privirea parfumată a teiului
de la fereastra deschisă
spre piața cu flori
bărbatul admiră rochia ce alunecă
pe piciorul doamnei în roz

sub streășină rândunicile vrăjite-s
de clapele pianului
îndrăgostit
ascuns de cortina mățăsoasă
a visului
în dulci iluzii de cântec

pe grumazul podului aruncat
între două lumi
invalide și stinghere
două ciori stau la taifas
cu ochii îndreptați spre cer
căutând mirajul printre stele

înlănțuit de timpul prezent
ca Prometeu de stânca vulturilor
pianul lui Chopin
cântă bucuria de a trăi
oglundită în ochii iubitei
cu râs cristalin

DEBUT

Ana Maria MARIN***Galben, alb, negru***

o mare groapă cu nisip mișcător –
și atât!

pășești în ea și
te absoarbe!
vrei să te ridici dar
ți se dăruiește calm
știi unde sfârșești și cum
realizezi ce faci

încerci să te ridici dar e prea galben
o liniște plăcută înainte
de moarte
poți spune că ai controlat-o sau
ai decis-o

obligat să te simți
mai bine
te învârți iar și iar
ușor zice el și treptat
o mișcare circulară
senzații și sfârșituri pe care
ai fi putut să le ai, dar tu
îl ai pe acesta - chiar? și este
neașteptatul trecut și dorința
de acum
știi unde mergi și cum –
în sfârșit!

ce mai poți face acum este
să te învârți continuu...

Your și Self

pentru ce am ajuns aici? –
nu văd pe unde
merg pe ce pășesc
prin negru Into oblivion și

se aude zgomot
de cioburi sparte

de ce sunt sparte?
dar îmi place, simt pe ce merg
știu ceva
din obscuritatea ce mă înconjoară și calc
în continuare pe ele gândind
cum de m-am trezit aici

nu îmi aduc aminte ce
s-a întâmplat până acum și nu are sens
și nici nu vreau negativ de ce nu aici și de ce în
lumină
parcă mă simțeam mai bine

mă plimb pe aici desculță

tăiată de cioburi și mă doare
dar continui pentru că nu știu
pe unde să merg n-am un drum ales
îl fac eu aici acum și așa va avea
cel din spatele meu ce se va regăsi
în același loc
să urmeze drumul creat de mine
cu sângele meu din care
vor crește copaci

și flori dar nu
îi plac florile va fi creat un
loc pentru cel din spate

Definirea unei relații coexistente – cearta

Pf a crescut din nou iarba din grădină
alambicată un dezastru total o rușine pentru
natură
sau mai mult ca o ciudățenie că nu crește
normal sau că totuși crește până într-un
anumit punct și după aceea crește răsfirat
neordonat neinteresând-o ordinea creând un
platou de cabluri încurcate

Și cablurile sunt rupte, îndoite și urâte
vreau să cumpăr cabluri noi
pentru a nu mai sta să le repar să le descurc

Hai odată.. la treabă aduc mașina de tuns iarba
Le tai direct nu
pot cumpără nu pot înlocui dar îi dau ceva
aer nou și o altă versiune a ei
pentru că știu: va crește diferit
la fel prin încurcătura creată și încep
să tai cu bucurie și speranță, dorință și trecut
spintec fiecare parte a unui fir de iarbă
și se taie diferit le taie diferit.. mașina

Eu le-aș tăia și mai diferit
și mai dezordonat
pentru și mai multe probabilități,
număr de cazuri favorabile pe posibilități

și tai fiecare exces de iarbă
El – exces sau doar normalitate

banalitate în ansamblu ecosistem în
detaliu și tai iar continui de fapt
nu mă opresc tai și rup și
nu îmi pasă mașina le trage și îi omoară excesul
crescut

după o săptămâna a crescut din nou e diferită
dar la fel de înaltă și neordonată zici că este
beată
am scăpat dacă nu mă înșel acum câteva zile
câteva pahare de vin
Și s-a răzbunat pe mine așa? încerc
să o analizez să o înțeleg mă
fascinează.. e așa.. diferită uneori
mă îngrijorează și mă răzbun înapoi
o tai e a mea și e banală oricum...

Când cunoști mai mulți oameni

Am avut eu odată o discuție
că ar trebui să fiu așa că nu îi convine like that
că
ia vezi tu că nu dai destul și să primești prea
mult

Nu, nu – stai că ar vrea mai mult, că e
misterioasă treaba
brusc, un interes nemaipomenit pentru
psihologie
Și după am început să vorbesc despre supă de
găluști
a da
și că tot am zis de găluști, despre Kung Fu Panda
păi, stai că urșii panda sunt în danger, știi

Vine o discuție intelectuală despre mediu,
economie
și ecologie așa că am trântit și ceva timp prin
discuție, time is a flat circle și puțin Kurt
Vonnegut
Și că tot veni vorba de timp, așa îl petrec? a da,
What remains of Edith Finch de 2 ori pe lună
Da, nu. Nu, da, fă din temele alea păi da cum?
întâi să mă regăsesc și să explorez
Nuu – se aude din sufragerie învață timp
pierdut

Da de ce e pierdut? un meci de competitive,
atâtea trăiri și senzații
și mă ridic de pe scaun că n-am trăit nimic și
parcă am și amorțit puțin

Merg spre destinație, supă de găluști în frigider.
Ultima porție
a mea și e o zi nemaipomenită mă culc și de
fapt, stau
gândindu-mă din nou la...

Loop existențial

Val

Naturalul care a creat problemele sau
valul care a creat problema
dintr-un instinct natural?

Instinct sau doar o altă problemă nerezolvată
ce avea consecințe
în prezentul de aici

Și mai agitate.. și mai nervoase, zig-zag
Tăiau o parte și o tulburau pe cea opusă
Mijlocul, punctul momentului de pauză și de
împăcare a turbulențelor

Calmul ideal acapara momentul pe fiecare minut
plătit
Valurile – într-un tratat de pace – conformitate
existențială
În final, valul perfect denivelat și ușor aplatizat

Într-un paralelism temporal, se învinovăteau
pentru dezechilibrul care a afectat marea
Emoțional cum se poate spune, se înțelegeau cu
tot cu problemele lor

Partea de mijloc nu vedea de granițe
Dizgrațios, într-o stare ideală și lucidă, continuu
optimistă

Ambele părți aflate în revoltă își doreau
imperturbabilitate, un nivel de compromis:
plutesc - plutim
pe mare și mâinile în partea de compromis

Strângerea de mână ca promisiune a liniștii
necesară echilibrului ambelor aparențe

Și plutim - plutesc
prin tine și prin mine;
transformare unică și abstractă, nu mai
devenim...

Așa e viața

Încă îmi aduc aminte
de diminețile alea ca în povești când te simți
Barbie pentru 5 minute înainte să te trezești că
ți-ai pregătit mișcarea de rise and shine și ridici
mâinile și caști de parcă va fi ziua anului tău
ah și ce bine e.. unda electromagnetică ce se
propagă pe direcții diferite și e lumină în toată
camera și simți iubirea aia om-natură învățată la
română
și după îți trăneste vecinul o casă în fața alei
tale și nu mai pupi raze fancy la 9 dimineața
Mă rog, treci mai departe
obișnuiam să alerg și să îmi trăiesc viața aia roz,
roz că nu îmi mai aduc aminte mai nimic
și după se mută tot Bucureștiul lângă tine și îți e
așa să alergi de nebun pe stradă
plus, mai sunt și câini de te aleargă
body dysmorphia
În fine, mergem înainte
ești printre blocuri și te uiți în sus, stil post-
sovietic și după în dreapta, încercare minimalistă
tip living room Kim și Kanye și un trăznet de
inspirație when worlds collide, mulțumesc, Bob
l'éponge
lumea într-o continuă schimbare și eu lângă ea
Chiar și așa, mergi pe lângă ea și îți ții echilibrul
ca să nu cazi pe bordura drumului din grădină și
te gândești cum va fi în 10 ani de acum 10 ani în
același echilibru pe care îl ții în fiecare zi, hai
Ana, te vede mama, nu claca, mergi Ooop, mai
la dreapta și mai la stânga și uită-te în sus la Mac
Miller cerul colorat
e albastru închis acum

REMEMBER

George ȚĂRNEA

(10.XI. 1945 – 02. V. 2003)

SONET 11

Nu așteptați poetul cu brațele deschise,
 Dar nici cu vorbe grele nu-l alungați din gând,
 De vreme ce prin versuri, făptura sa, oricând,
 Găsește câte-o cale să vă pătrundă-n vise.
 Nu-l socotiți nevolnic dacă-l vedeți plângînd,
 Dar nici nu-i cereți prețul cuvintelor ucise,
 De vreme ce poetul nu-ncape-n legi precise
 Ducînd povara lumii cu trupul său plăpînd.
 El singur și nu altul se-ncumetă să moară
 Cu fiecare frunză, cu fiecare stea,
 Și-apoi, din sînul nopții, pe boltă să răsară,
 De parcă nici la moarte poetul n-ar putea
 Să-și afle împăcarea și rîndul, ca la moară,
 Fiindu-i dat blestemul niciunde să nu stea.

Egloga Bălții Albe

E scump amarul benevol
 Prin cartierul meu frivol
 Considerat, în felul său,
 Cel mai bezmetic, cel mai rău,
 Cel mai retras din București
 Și cel mai populat cu pești,
 Cel mai imund, cel mai pestriț –
 Ca scuipătoarea de la Ritz –
 Cel mai obscen, cel mai slinos,
 Ca un coșmar întors pe dos
 Sau ca o gură de canal,
 Cel mai obscur, cel mai banal...
 Acolo stau și-acolo sunt
 Poetul străzii, cel mai sfânt,
 Cel mai stimat și cunoscut
 De tot copilul nenăscut,
 De toate haitele de câini
 Care mă ling, formal, pe mâini,
 Sau mi se-agață de nădragi
 Prea tandri, prea flămânzi, prea dragi.

Acolo dorm, acolo scriu,
 În felul meu mai fistichiu,
 Și mă lovesc de înger, vai,
 La-nghesuială, în tramvai,
 Reamintindu-mi cum era
 Când totul mai frumos părea
 Prin cartierul ăsta orb,
 În care sunt și crai și corb.

Somnu-n front

Mămăliga se acrește,
 Scroafa-i moartă în coteț,
 Totuși, cum o nimerește
 Câte unul mai isteț?

De adună tot caimacul
 Diferitelor propteli
 Instalându-și bivacuul
 Într-o junglă de-nvârteli.

Celorlalți, prea mulți la număr,
 Nu le iese mai nimic,
 Și stau umăr lângă umăr
 Într-un birt cu mezelic...

Le tot crește repertoriul –
 Agramat – cu-njurături,
 Dar nu află promontoriul
 De la marea de lături.

Și-uite-așa, se mai oferă
Câte-o șansă, altui tont,
Doar efectele diferă,
Că poporul doarme-n front.

Egloga autodenunțării

Sunt vinovat că sunt poet!
N-am pe niciunde cont secret,
Mă-mpac cu mine tot mai greu –
La mila altora, mereu,
Chiar dacă umblu și trăiesc,
Tot mai puțin mă prețuiesc
Scriind poeme pentru proști,
De-aceea, unii dintre foști,
Deși nu le-am făcut nimic,
Mă socotesc un inamic...
Iar actualii îmi pretind,
Pe de pomană, să-i destind,
Și să-i distrez, și să-i cultiv,
Scoțându-mă definitiv
Din sfera celor învârtiți
Prin bani murdari și nemuniciți,
Ba, pe deasupra-mi și impun
Ce am eu voie să mai spun,
Ce să mănânc, și ce să beau,
Pe care drumuri s-o mai iau,
Ca nu cumva să le strivesc
Gazonul foarte englezesc,
Adus din rai și răsădit
În spațiul ăsta prăpădit,
Să aibă o dovadă-n plus
Că eu sunt jos, iar ei sunt sus.

Egloga crucificării benevole

Mă tot întreabă unii cum
Mi-am dus eu viața pân-acum
Și cât, anume, am mâncat
Dintr-o marmită de căcat,
Ca să-mi ajungă să trăiesc
Și dacă-n gând mă și căiesc
De vreo greșeală mai de soi...
Vai, câți măgari, câți porci, câți boi,
Vai, câte capre, câte vaci?
Mai bine te îngropi și taci,

Decât să-ți pui cenușă-n cap –
Oricum, de bârfe tot nu scap.
Sunt periodic pus la colt
Și înfierat cu câte-un bolt
Și cenzurat de căcănari,
Aceiași, însă mult mai tari,
Și mult mai mari și mult mai răi,
Orientați spre alte căi,
Spre alte scopuri, spre alt clan...
Măcar de m-ar lăsa vreun an,
Să-mi văd de scris și de visat,
Că mie tot nu mi-a păsat
Câte-au clocit sub curul lor,
In gineceul incolor
Sau cât și-au dat peste genunchi,
Pe bază de mătuși și unchi.
Mi-e silă, uneori, să-i știu
Că dacă încă-s foarte viu,
Nu de la dâșii mi s-a tras...
Când numai bun eram de ras
Sau de închis la balamuc,
Nu și-au clintit nici un papuc
Lăsându-mă să mă descurc...
Și-n loc să cad, eu încă urc,
Și-n loc să plâng, eu încă râd, –
Conclav bălos, bubos și hâd,
Adunătură de casapi,
Știți voi ce-nseamnă să tot sapi
În piatră seacă, până dai
De matca ploilor din rai...
Știți voi ce-nseamnă să iubești
Cu disperare, până ești
Crucificat într-un poem,
De prea flămând și prea boem?
Nu știți nimic, așa încât
Vă stau, oricum, ca bengă-n gât...!

Egloga bunilor borfași

Ce dacă își aruncă lesa
Presarii ocupați cu presa,
Ca să ne lege de picioare
Și să ne vâre la răcoare?
Pân-or striga „La loc comanda!”
Îl facem și pe Popa Tanda
„De Nufărul”, fără să-l doară,
Și cumpărăm o moșioară,

Pe undeva, mai printre dealuri,
 Și ne retragem din scandaluri
 Și cu comerțul cu pupile,
 Că prea ne-am săturat de pile,
 Care ne costă, cât nu face,
 Și-o să trăim, în bună pace,
 Printre puicuțe și văcuțe,
 Ca niște îngeri fără puțe,
 Foarte legal și foarte pudic,
 În paradisul cel mai ludic,
 Lipsit de reguli restrictive
 Din codul cadrelor active...
 După a căror tristă mierlă
 Noi o mierleam demult, la gherlă,
 Fără măcar s-avem răgazul
 De-a mai schimba din mers macazul
 Și, profitând de-ntârziere,
 Să operăm prin caziere
 Modificări esențiale
 Cu textul Legii Marțiale –
 Cea mai de preț echilibrată
 De la-mbulzeala decembristă,
 Prin care s-au cam tras pe sfoară
 Cei mulți și-nghesuți afară,
 Iar cei puțini s-au tras pe sârmă,
 Până-n sectorul de la cârmă.

Egloga drumului de fier

Prea ne ies de-o vreme, toate,
 Într-un fel de nu se poate.
 Zicem una, dăm de alta,
 Cam pe unde o fi halta
 Cu gustări și ceai fierbinte?
 Cine dracu ne tot minte
 Și ne ține, pân' ne-o trece
 În marfarul ăsta rece
 De-o condiție mizeră,
 Pentru marea croazieră
 De la Ana la Caiafa...
 Uni și-au văzut și ceafa
 Dar n-ajunge să le fie
 Scoasă pânza sidefie,
 Care le-nfășoară fața,
 Că, atunci, s-ar sparge gheața
 Și tavanul, și podeaua,
 Și-om da ochii cu beleaua...

De aceea, controlorii,
 Torturează călătorii
 Și-i înjură profilactic,
 Să nu cadă-n somn galactic
 Și să-nceapă să viseze
 Ideale paranteze
 Între care se trăiește
 Ca-n povești de-mpărătește
 Iar mecanicul cel mare
 Dă din frână tot mai tare,
 Nu cumva să-i tacă gura
 Și să-și piardă garnitura...
 Prea s-a spart în cioburi viața,
 Din nimic, îți pică fața,
 Din nimic, îți pute curul,
 Are stare numai durul
 Și majurul, și frânarul,
 Asistați de căcănarul
 Cel mai tare din parcare,
 Pe motive de urcare
 În spinarea celor singuri,
 Fără strop de zeamă-n linguri
 Însă buni să tot îndure
 Prin manevrele obscure,
 Codoșeala de paradă,
 Dacă-s proști, făcuți grămadă.

Egloga Sfântului Așteaptă

Certitudini amărâte
 Gusturile-s prea urâte,
 Visurile-s prea frumoase,
 Frică persistentă-n oase
 Cine dracu să ne ierte
 Vremurile-s prea incerte
 Scopurile-s prea precare,
 Se înfige fiecare
 Unde-s oalele mai calde,
 Cine dracu s-o tot scalde,
 Preventiv, din scuze-n scuze,
 Gesturile-s prea mofluze
 Gândurile-s prea anoste,
 Lângă foști au fost și foste
 Cum să nu le-apuce dorul
 De amor cu infractorul
 De fugit cu buticarul,
 Și-uite-așa se rupe carul

Cine dracu să ne spele
De instinctele rebele,
De dorințele frivole,
Plâng bețivii prin rigole,
Plâng bolnavii prin spitale
Excedați de stări vitale
Zidurile-s prea mioape
Cine dracu să ne scape
După ce-am ieșit din cursă.
Și-am intrat ca ursu-n ursă,
Instinctiv de ideatic,
Într-un alt rahat carpatic
Presărând pe calea dreaptă
Fulgii Sfântului Așteaptă.

Balada căcănarilor

Ce buni de gură-s căcănarii
Cum trag ei dâră după proști,
Când li se cam împut țării
Și cer cu disperare ploști...

Plăcerea lor superlativă
E cea legată de căcat,
Prin raportare relativă,
La cel făcut și cel mâncat.

Din gașca lor se-aleg cârmacii –
De operetă și de bâlci –
Hiperlucizii sau buimacii
Dar siguri posesori de gălci.

Emană-ntreaga lor făptură
Suficiență și confort,
Vorbesc pe cur, vorbesc pe gură,
Fără nici urmă de efort.

Sunt fericiți să dea din fese,
Sunt fericiți să dea din ei,
Și chiar fac valuri, când le iese
O diaree de idei.

Toți au intenții protectoare,
Toți vor să-nhațe ce-i mai gros,
Din căcăstoare-n căcăstoare,
Lipsiți de gust și de miros.

Pe ei, nimic nu-i mai atinge,
Renasc în mod surprinzător –
Un căcănar, oricum, învinge,
Chiar dacă pute-ngrozitor.

Motive de sanctificare

Mă-mpinge dracu să dau iama
Prin tot șeptelul băștinaș,
De parc-aș fi pe Fuji-Yama,
Nu pe-un imaș mai mărginaș.

Și-mi fac de cap, fără să-mi pese
Că-n spațiul ăsta pute rău,
A părăsiri și-a interese
Și-a-ncurcături de nătărău.

Când jocul nu le mai convine,
Revin la stilul reținut,
Sentimentalele bovine
Căzute brusc la așternut.

Și mă acuză de absențe
Îndelungate de la post,
Cerând absurde penitențe
Pentru măgarul care-am fost.

Cu cât e vaca mai turbată
Cu-atât sunt eu mai de-nfierat
Și vin și boii să mă bată
Dintr-un complex manierat...

Nasoale vremi, nasoală turmă,
Ce să mai zic despre văcar,
Tot o s-o-ncurc până la urmă,
De-aș fi sanctificat măcar.

Cornel PĂUNESCU

Note de călătorie în Italia 2022

În școala generală și la liceu am învățat multe despre Imperiul Roman și despre capitala lumii de atunci: Roma. Fotografiile cu Colosseum, Forum Roman, Columna lui Traian, aduceau în zilele noastre măreția și bogăția Imperiului de atunci.

În acea perioadă nici nu visam să ajung pe meleagurile acelea. Până în 1989 am reușit să merg într-o excursie în Uniunea Sovietică cu un grup de oameni ai muncii. Frumoasă excursie, fără discuție, dar Italia și Roma erau în zona imperialistă și nu aveam acces. Nu puteam decât să privim poze și să ne imaginăm cum ne-am simți acolo.

După 1990, când s-au deschis granițele, problema era legată de bani. La început a fost mai simplu de ajuns tot în fostele țări socialiste, dar spre vest trebuia să ai bani. Salariul nostru era la început de sub 100 de dolari, așa că era greu să ne imaginăm o plecare în țările occidentale cu un asemenea buget.

Ușor – ușor lucrurile s-au mai așezat și am început să ieșim. Cazați la hoteluri cu baie la comun, de mers cu autocarul zile întregi...

În anul 2000 am cunoscut un profesor de la Universitatea tehnică din Bari, Pietro Grimaldi. Ne-am împrietenit destul de repede și mi-a făcut invitații prin facultate. Trebuia plătit doar drumul, cazarea și mâncarea era decontată de Universitate. Așa am ajuns acolo în 2003, la o conferință, împreună cu soția. De atunci am mers în fiecare an, de fiecare dată fiind primiți foarte bine.

După criza din 2008 – 2009, lucrurile s-au înrăutățit la ei, dar s-au îmbunătățit la mine. Putem suporta toate cheltuielile. Deși o ducea greu, prietenul meu tot insista să ne ajute Universitatea.

În 2010 a reușit să organizeze o școală de

vară cu participare internațională găsind sponsori care să ajute la desfășurarea în bune condiții a evenimentului. Școala are scopul de a le prezenta studenților și specialiștilor din alte domenii cum se pot ajuta de noile tehnologii folosite în topografie. Aceste tehnologii îi pot ajuta, de exemplu, pe arhitecții, custozii monumentelor istorice și pe alții. Eu am fost profesor invitat, am plătit doar drumul. Chiar în pandemie s-a organizat, plecând cu câțiva studenți. Nu am lipsit de la nicio ediție. Anul acesta s-au înscris 60 de participanți din peste 20 de țări. A fost o nebunie să gestioneze un asemenea număr, dar colegul meu italian are curaj și dăruire acceptând toți studenții. Am decis să nu mai merg cu avionul, deoarece punctul de „plecare” al conferinței școlii de vară din acest an era în localitatea Assisi. Aeroportul cel mai apropiat din orașul Perugia nu are legătură directă cu Bucureștiul, ci doar prin Roma. Din cauza grevelor personalului de la bagaje și al operatorilor riscam să ajung mai târziu și fără haine de schimb. În plus, mersul cu mașina îmi oferă posibilitatea să cumpăr ulei de măsline adevărat, de la țară, ca și brânză, cârnați și vin. Nu cantități uriașe, cât să ne ajungă câteva zile.

Prima zi de școală este marți, 19 iulie. Duminică pe 17 sunt la nuntă în Cluj-Napoca. Nuntă de zi, adică începe la ora 14. Ca în vremurile copilăriei mele când nunta începea duminică la prânz și se termina seara pe la 22. Nu trebuie să te îndopi noaptea ca un curcan înainte de tăiere. Mănânci de prânz, ca tot omul.

Pe la ora 17 am plecat de la nuntă și am pornit spre Italia, cu trecere prin Ungaria și Slovenia. Am trecut granița destul de repede, mai puțin de jumătate de oră. Am „tras” la un hotel pe malul lacului Balaton, în Siofok, și am avut noroc să găsesc o cameră goală, având în vedere că lumea terminase week-endul. Am dormit bine și de dimineață am pornit mai departe spre Assisi.

Am trecut în Slovenia fără să mă opresc, așa este cu țările din Schengen, nici nu observi când treci de colo - colo. Noi stăm pe la cozi, doar suntem la coada Europei. Nu este prima oară când ajung în Slovenia și de fiecare dată nu poți trece fără să nu admiri pădurile, munții, șoselele. Am

ieșit de pe autostradă și am alimentat la un OMV. Aproape de Ljubljana, pe autostradă, s-a creat un ambuteiaj. Aplicația Waze, pe care o folosesc cu succes prin toată lumea, îmi spune să ies și să continui pe drumuri mai dosnice. Ascult și merg prin niște sate desprinse din povești. Case frumoase, îngrijite, cu flori multe în curte, la balcoane. Urc pe un drum destul de îngust. Prăpastie pe o parte a șoselei, pădure pe cealaltă. Mă îngrijorez puțin, din față nu vine nicio mașină (oricum nu cred că am putea trece unul pe lângă altul!), din spate nu mă ajunge nimeni. Pe șosea nici țipenie, nici case, le-am lăsat în urmă de mult. Nu știu cât a durat urcușul, dar parcă nu se mai termina. A apărut și o mașină cu număr de Franța. Nu aveam loc, așa că a mers cu spatele câțiva zeci de metri până unde s-a lățit puțin poteca și așa m-am strecurat pe lângă el. L-am mulțumit, el a făcut un gest din mână și am continuat. Din fericire la coborâre nu m-am mai întâlnit cu nimeni, am fost doar doi nebuni conduși de Waze pe un drum al nimănui.

Granița cu Italia a apărut imediat ce am ieșit după potecă, drumul s-a lățit la normal și am trecut fără să clilesc. Am ajuns la Assisi pe înserat, aproape să se întunece. De departe se zărea cetatea care domină de pe dealul orașului. Încerc să îmi amintesc ce știu despre Assisi, dar nu reușesc. Gândesc că poate era ceva referitor la Papa.....

Banii nu sunt foarte mulți pentru școala de vară, așa că Pietro se străduiește să găsească hoteluri ieftine, dar decente, așa că nu suntem toți cazați în același loc. Locația de bază era pe drumul ce urcă spre oraș, la o pensiune cochetă. Pietro era la post, ajunseseră și o parte dintre studenți. Trei sunt români, doi de la firma mea și o fată din Târgu Lăpuș. O mulțime de studenți din Arabia Saudită, băieți. Din Iran, profesorul pe care îl cunosc bine, venise cu fete. Din Turcia tot fete, doar un băiat. Un singur african din Nigeria. Ca de obicei, multe fete din Brazilia, doi băieți și profesoara lor, Sandra. Irlanda a trimis doi vlăjgani bine hrăniți, trimiși de Eugen,

profesorul lor original din România. Mai sunt albanezi și italieni.

Eu rămân în Assisi, acolo unde este cartierul general pentru trei zile. După aceea plecăm la Roma pentru o zi, de unde ajungem la Vomovo, acolo unde am fost și anul trecut. O parte dintre studenți sunt cazați pe la alte mici hoteluri. Obosit, mă culc devreme.

A doua zi începem lucrările școlii de vară. Au loc în sala Sanctuarului San Damiano din Assisi, o sală superbă, ca toate prin care ne-a purtat Pietro de-a lungul anilor. Trebuia să participe și Primarul, dar nu a venit, așa că am început. Se face o prezentare a școlii, a profesorilor, a studenților din fiecare țară. Din prima zi, studenții se uită unii la alții, se studiază reciproc. Nu se cunosc și culturile sunt total diferite. Fetele din Brazilia,

timă generație la acea oră. Pare neschimbat. Rostim câteva cuvinte, îl întreb dacă s-a însurat între timp dar evită subiectul.

Am participat la prezentarea scannerului, dar căldura toridă mă toropește și mă întorc în sală, unde pereții foarte groși nu permit căldurii să pătrundă. Este chiar răcoare și acum înțeleg de ce căutau călugării refugiu în mănăstiri.

Pietro mă anunță că trebuie să mă cazez la un alt hotel, spre periferie, împreună cu fetele din Brazilia și Turcia. Știe că la orice „Școală de vară” trebuie să vizitez orașele în care poposim. Îmi spune că mâine sunt liber să hoinăresc. Mă bucur, deoarece Assisi îmi amintește de ceva și nu știu ce. Fac bagajul și mă mut la celălalt hotel. De dimineață, după micul dejun voi vizita Assisi și apoi Perugia.

dezinvolve, se uită la fetele din Iran care au părul acoperit și nu îndrăznesc să privească bărbații în ochi. Studentele din Turcia au un aer special, sunt frumoase și băieții din Arabia Saudită le privesc pe furiș. Italienii sunt la ei acasă și Leo, colaboratorul lui Pietro face glume.

A sosit o doamnă, viceprimar, să scuze absența Primarului din motive independente de voința lui. Pietro a început o prelegere, pe ecran filmulețele explicative îl completează. După amiază se iese în curtea mănăstirii cu un scanner de ultimă generație. Este prezentat de Daniele de la Firma MicroGeo. Îl cunosc de când ne-am întâlnit la Universitatea din Venezuela în 2008 unde a prezentat, de asemenea, un aparat de ul-

timă generație la acea oră. Pare neschimbat. Rostim câteva cuvinte, îl întreb dacă s-a însurat între timp dar evită subiectul.

Deodată mi-am amintit. Am citit **Sărăcuțul lui Dumnezeu** de Nikos Kazantzakis. Este vorba de viața sfântului Francisc născut la Assisi. O carte bună, am citit-o nu de mult și mi-am imaginat orașul medieval în care a trăit sfântul.

După micul dejun am pornit fără o țintă specială. Fiind multe obiective de vizitat m-am gândit să pornesc de pe deal unde am văzut castelul care domină orașul. Se numește Rocca Maggiore. Văzut de jos pare inexpugnabil. A făcut parte din grupul mai multor cetăți construite de-

a lungul zidurilor oraşului şi a fost reconstruit de Cardinalul Albornoz în 1365. Acum sunt doar zidurile, se lucrează la restaurare şi nu poate fi vizitat. Am lăsat maşina parcată pe străduţa care urcă pieptiş către castel şi am pornit pe jos. Pe hartă sunt marcate mai multe obiective turistice, dar nu le pot vizita pe toate. Aleg un traseu pe o uliţă îngustă, pietruită şi am ajuns la Catedrala San Rufino. Prima piatră a fost pusă în anul 1036 şi apoi mărită progresiv până în 1253. Am intrat şi m-am bucurat să admir picturile din interior. Am coborât spre interesanta construcţie Chiesa Nova, ridicată începând din anul 1615. Se spune că a fost construită pe locul casei unde s-a născut Sfântul Francisc. Altarul este amplasat deasupra camerei sfântului. Am văzut picturi cu reprezentări din viaţa sfântului. Îmi amintesc pasaje din cartea citită acum câţiva ani şi revăd chinurile la care s-a supus Francisc pentru a-l sluji pe Dumnezeu. Pe străduţa laterală se poate vedea uşa casei păstrată de constructor.

Merg mai departe... Timpul nemilos nu mă

lasă a mă bucura prea mult de asemenea frumuseţi. M-am oprit la Chiesa Santa Maria sopra Minerva, amplasată în piaţa Oraşului. O fântână arteziană, mărginită de lei, colorează locul. Lăcaşul de cult este amplasat pe fostul templu, considerat păgân, dedicat zeiţei înţelepciunii - Minerva, a războiului drept şi a meşterilor. De fapt este un templu dedicat lui Ercole, eroul adus de greci şi rebotezat de etruşci. Iniţial, în evul mediu timpuriu, templul a devenit biserică închinată lui San Donato. În 1539 papa Paul al III-lea a transformat-o în biserică catolică închinată Fecioarei. La intrare străjuiesc coloanele antice cu capitelluri fin sculptate la îmbinarea cu tavanul. Timpul parcă nu a trecut peste ele, dantela nu s-a deteriorat şi putem admira măiestrita sculpturilor latini.

Am pornit decis şi am coborât la Basilica di San Francesco d'Assisi. O văzusem de jos, din câmpie şi mi s-a părut impresionantă. O clădire uriaşă, cu ziduri albe, sugerând poarta raiului. Este greu de descris în cuvinte senzaţia de li-

niște, de apropiere de Dumnezeu. Pare că îngerii au coborât pe pământ și te însoțesc în vizita scurtă printre zidurile mănăstirii. Pașii se răresc în dreptul capelelor, vizitatorii se îmbată de prezența Sfântului. Îmi amintesc de lectura cărții **Sărăcuțul lui Dumnezeu** și revăd scenele cu Sfântul care a dorit ca exact pe acest loc să se construiască un locaș închinat Domnului. Sufărințele lui, comuniunea cu Isus, rănilor și chinurile la care s-a supus.

Am mers și la Basilica di Santa Chiara, fondată de Sfânta Clara (nume românizat), iubită din prima tinerețe a Sfântului Francisc. În urma discuției cu Francisc a înțeles că ei doi au o misiune transmisă de Isus și a renunțat la viața mireană pentru a se călugări. Așa a apărut Ordinul Sfintei Clara (Clariselor) sau Ordinul Femeilor Sărace. Nikos Kazantzakis a descris foarte bine relația celor doi, frământările care i-au chinuit pe parcursul scurtei lor vieți. Tot ceea ce au înfăptuit a fost în numele credinței în Isus, în dorința de a face lumea mai bună și de a ajuta oamenii sărmani. În prezent, milioane de oameni urmează învățăturile celor

doi sfinți și ajută alte milioane de oameni aflați în nevoie.

Am plecat spre Perugia, dar era deja cam târziu, așa că am vizitat doar puțul etrusc și m-am plimbat pe străzile înguste ale orașului. Urci până în centru unde se găsește piața IV Noiembrie, palatul Bragello, palatul dei Priori și Fontana Maggiore.

M-am întors târziu la Assisi și m-am pregătit pentru că de dimineață trebuia să plecăm spre Roma. Aveam o prezentare despre hărțile de obstacolare pentru aeroporturi.

Am luat micul dejun și apoi au început discuțiile legate de plecare și transport. Ca de obicei, autocarul nu are suficiente locuri pentru toată lumea, așa că eu și câțiva colegi italieni care suntem cu autoturisme preluăm o parte din studenți. Mă procopsesc cu patru studenți din Turcia. Pe drum, între ele vorbesc turcește, doar câteva întrebări îmi pun, în engleză, legate de drum și de prezentarea mea.

Am ajuns primii la casa topografilor. Am ochit o parcare subterană aproape de locul nostru. Autocarul a venit după mai bine de două ore. Am revizuit materialul și am așteptat liniștit.

Au sosit cu toții, s-au rostit alocuțiuni din partea gazdelor, a șefilor topografilor italieni și apoi s-a început prezentarea lucrărilor, inclusiv a mea.

Ne-au lăsat liberi până spre seară. Am convenit cu fetele să ne vedem pe la ora 17 și să plecăm spre Montorio al Vomano unde urma să rămânem câteva zile. Mai puțin eu, care voiam să plec sâmbătă de dimineață.

Piazza del Popolo era foarte aproape de sediul topografilor așa că am pornit de acolo. Un afiș ne anunța că putem vizita muzeul Leonardo da Vinci. Am intrat și nu mi-a părut rău. Fiecare invenție a lui era reprezentată fizic și puteai să mănuiiești obiectul ca să vezi cum funcționează. Am ieșit în piață. Fotografii, imagini cu turiști de toate neamurile care se plimbau pe Via de Corso spre Altare della Patria. Mai coteau dreapta - stânga spre diverse obiective, în special spre Fontana dei Trevi, punctul principal de atracție. Soarele strălucea puternic și temperatura depășea 40 de grade Celsius. Am transpirat în costum, trebuia să fiu în tricou. Garajul unde parcasem era departe deja și căldura devenea insuportabilă. Am dat haina jos și am ținut-o de

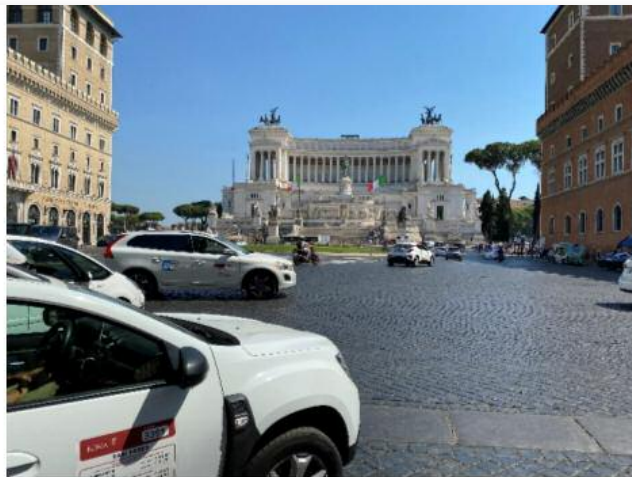
gaică. Mă deranja și mi-a stricat toată bucuria pe care o simțeam vizitând Roma cu atâtea minunății. Am cumpărat câteva nimicuri și am ajuns în capătul bulevardului. Am socotit că este timpul să mă întorc, aveam câțiva kilometri buni de parcurs. Am intrat în Basilica dei Santi Ambrogio e Carlo al Corso să mă mai răcoresc. Câteva persoane se rugau în tăcere. Atmosfera respirabilă mă îndemna să zăbovesc, dar după zece minute am plecat. M-a întâmpinat „cuptorul” din stradă, încins la maxim. Am revenit în Piazza del Popolo și am urcat spre garaj. Pe drum am găsit un mic restaurant deschis și am cerut cacao cu lapte. Bineînțeles că am transpirat instantaneu, dar organismul s-a relaxat puțin. Am luat și apă pentru drum.

Turcoaicele au ajuns la timp și am plecat spre Montorio al Vomano. Am traversat tunelul Gran Sasso lung de 10,176 kilometri construit pe sub Apenini. Mă mir din nou de ce la noi în țară se discută atâtea despre autostrada Pitești - Sibiu unde este nevoie de tuneluri. Acesta a fost construit în 1984! Până am ajuns s-a lăsat întunericul. Eu știu zona, am fost și anul trecut.

Ne-am instalat greu, hotelul este plin de ucraineni (ucrainence) cu copii, așa că suntem cazați aici și la încă două vile. Una mai aproape, una mai departe. Mă duc cu mașina peste tot,

bine, dar nu pot vorbi bine. Are o soție din Deva și ar vrea să se stabilească acolo, în România, dar ea nu mai vrea. Eu o înțeleg, el nu. Vorbește încântat despre vizitele la Deva. Ospitalitatea ro-

transport studenți din Arabia Saudită. Eu sunt cazat cu patru fete din Iran. Frumoase.

Dimineață le ajut cu mașina să ajungem în timp util la basilica unde avem prezentările. Observ că avem și o piscină. Aseară era întuneric și nu am văzut-o.

Este vineri. Mergem la fosta abație, o clădire de cărămidă, deasupra unui pârau. De la fereastră sălii în care ținem lucrările se vede perfect Corno Grande, cel mai înalt vârf din Apenini. Este o imagine superbă, care îmi amintește puțin de Făgărașii noștri. Abația are în curtea interioară o fântână, acum nefolosită. Chiliile călugărilor sunt intacte, dar fără chiriași. Îmi imaginez călugării din evul mediu, organizarea, muncile grele pe care le făceau. Am coborât spre vale. Soarele nu mai dogorește atât de puternic aici, în văgăună. Apa răcorește prin simpla prezență. Verde peste tot, vara nu a uscat frunzele, pârjolul nu a pătruns spre adâncul unduit al pârauului.

După amiază am rămas la vila unde am dormit. Piscina mă îmbia și nu am rezistat. A venit și o localnică cu un copil. Plin de energie, făcând câteva pauze, micuțul a înotat aproape tot timpul. Mama îl supraveghea atent, îl încuraja să se aventureze fără aripioare.

A apărut proprietarul și am discutat cu el. Italiană mea nu este foarte bună, înțeleg destul de

mânească l-a cucerit și se simte mai bine decât în Italia.

Seara luăm masa la un restaurant din localitate. Leonardo (Leo), topograful local care ne-a însoțit tot drumul s-a întrecut pe sine. Mâncare tradițională, din produse locale. Aici se socializează, este momentul în care studenții din țări atât de diferite pot discuta la un pahar cu băutură. Doar cei cărora religia lor le permite, ceilalți se delectează cu sucuri. Telefoanele mobile sunt lăsate deoparte și se discută. Semn că-i interesează. Eu plec mai devreme, mâine am drum lung și este bine să mă odihnesc cum trebuie.

Dimineață studenții se pregătesc de plecare pe teren la o demonstrație cu un radar. Eu merg la măcelăria pe care o știu de anul trecut. Acolo sunt produse locale și așa vrea să cumpăr câte ceva. Au ton în ulei de măsline cu un gust pe care nu l-am simțit în altă parte. Mai iau un calup măricel de brânză puțin fermentată, ulei de măsline produs de localnici la o fabricuță, vin din producția zonei, must oprit din fierbere, vin dulce, salam produs în gospodăria. Umplu portbagajul și proprietarul măcelăriei mă ajută la încărcat. Mă întrebă unde le duc. Nu se strâmbă la auzul României, s-au obișnuit cu noi.

Am pornit la drum. Aș vrea să mă opresc la granița dintre Slovenia și Ungaria. Aproape de

Ljubljana, pe partea opusă a autostrăzii, trec salvări și mașini de pompieri. Nu știu ce s-a întâmplat, dar probabil undeva arde. Ambuteiaj aproape de capitală, Waze îmi spune să ocolesc, dar refuz, îmi ajunge experiența de la venire.

Ratez ultimul hotel din Slovenia și intru în Ungaria. Am intrat și oprit în localitățile mai mari, dar niciun loc de cazare. Am impresia că dacă sunt român nu vor să mă primească. Este week end și eu sunt lângă Balaton. La miezul nopții toată lumea este pe stradă, se plimbă de colo - colo, se simt bine. Îmbrăcați de vară, relaxați, eu nervos că nu am unde să dorm. Ușor - ușor ajung la Budapesta. Este deja trecut de ora unu. Găsesc un hotel în centru. Intru și mi se oferă un pat. Este deja duminică. Azi voi ajunge în România. Explic receptionerului că nu am găsit niciun pat la vreun hotel, pe drumul către Budapesta. Îmi spune că au o mare sărbătoare națională și toate familiile au plecat să

sărbătorească prin locuri cât mai pitorești. Balatonul este în frunte.

Reușesc să ajung la micul dejun. Revin în cameră și pregătesc bagajul. Pornesc televizorul și Viktor Orban apare pe ecran. Scrie ceva de Tușnad și el vorbește. Nu înțeleg mare lucru și mă întreb dacă este în România.

Seara ajung în București fără peripeții. Aștept acum să vină anul 2023, vară, să merg din nou la „Școala de vară”. Poate voi avea timp să stau toată perioada, să nu mă mai grăbesc. Sper... Sunt atâtea locuri de vizitat, vor fi noi cunoștințe, studenți cu mentalități diferite... Un adevărat turn Babel.

Ioana Rodica DUMITRU

In bello veritas

Din negura uitării, incandescent, Cuvântul
Despică limbi de foc și arde Jurământul,
Se frânge pe din două - amor de dragul artei -
Căci porumbelul păcii pecetluit la moarte-i.
În templul nebuniei se-aud doar cioburi sparte
Și exilați urlând de lumea ce-i desparte
De hăul libertății,
De muntele dreptății,
De sticla transparentă și fără de gratii
De luntrea de pe Styx, neatinsă de pramatii.
Voit-a despotul din giulgiu să le ridice steagul,
Să le strivească craniul ori să le scuipe cheagul,
Să sufle peste ei iodură de argint
Și-apoi să îi arunce în negrul labirint.
Obuze - zeci la număr - căzut-au peste ei
Sunt avioane-n zare... cadavre pe alei,
Sunt rugăciuni ce-n ceruri nu au mai reușit,
Și totuși, țara lor, e de necucerit.

S-a înfuriat pitonul și-a dat cu capu-n piatră
Voind neapărat pe lei să îi despartă.
„Voi, renegați ai sorții, de ce nu vă predați
Să încercăm, încă o dată, să fim deolaltă frați?
Ce v-a-nvrăjbit de oare mușcați voi pe stăpân?
Sentința voastră-i scrisă, nu pot s-o mai amân...
De n-ascultați de mine, pe rug să zvârcoliți,
Cu Biblia în brațe, cu-ai voștri acoliți!
Ori nu vedeți voi oare că domnitor sunt Eu
Și v-a uitat de tot al vostru Dumnezeu?
Luptați în van, de-a valma, de-a curmeziș și-n
contra
Curentului ce vă izbește și vă-ncrețește mutra.
Martiri vă credeți voi, în imnul vostru mut,
Un petic de pământ nu dați cu împrumut...
Și de veți vrea, vreodată, să facem armistițiu
Să știți că n-am să cad la un așa capriciu.
Rușine să îți fie, ștrengarule bandit,
Că muști acuma mâna ce ieri - ea te-a hrănit!”

Răsună peste vale sirena înarmării.
În beciuri stau ascunși, în pragul disperării,
Copii, femei, bătrâni ce nicio vină n-au
Că tatăl, soțul, fiul pe câmp se războiau.
Strămoșii își fac cruce, deplâng cumplita soartă
Și pe vecini îi roagă, îi dojenesc, îi ceartă...
„Nu că'ta-n astă viață ce-n trecut avut-au zeii,
N-aduna averi în traistă, nu te alerga cu leii!
Ține-ți sufletul departe de deșertăciunea lumii
Să nu cazi, naiv, pradă nefastelor lăcomii!
Fii onest, apleacă fruntea la altarul bunătății,
Și te-nchină-n libertate, nu în jugul vanității
Adu cinste mamei tale c-a crescut odorul
blând,
Tatălui sărută-i mâna cât mai este pe pământ.
Fă-ți părinții o icoană ce pictată e de îngeri:
Ei te-au apărat de diavol și de grelele
înfrângeri.
Te ridică din cenușă, din nisip te recompui
Și refă clepsidra vieții - a Cuvântului dintâi!
Nu cerși un colț de pâine dacă n-ai muncit să-l ai,
Din puțina-agoniseală lasă-ți loc mereu să dai!

Nu sceptrul te face rege, nu coroana de pe cap,
Ci virtuțile deolaltă, cât în tine ele-ncap.
Aveți milă când vă cerem, în genunchi, noi,
ajutorul
Poarta iadului s-o-nchidem, sa îi încuiem
zăvorul,
Pe balauri să-i ascundem, iertători, în
catacombe
Iar în jur să fie cântec, să nu mai răsun
bombe!
N-ați voit a ne primi în distinsa Alianță -
Unii au privit porunca drept o gravă cutezanță,
Alții-au râs de ghidușie, de ambiții prea zeloase
Și ne-au dat în schimb temeieri și-adevăruri
mincinoase.
Voi, companioni de cruce, care liniștiți dormiți,
Nu vă pasă, vouă, oare, de săracii asupriți?
Nu mai vrem apocalipsă și pământ pătat de
sânge,
Nici promisiuni deșarte, nici încurajări
nătânge,
Haideți-n ăst' ceas târziu să punem pecetea
păcii
Iar stindardul Europei să-l încununăm cu sălcii."

Jos, în buncărul revoltei, eroii își trag suflarea,
Își șterg de praf orgoliul și își șlefuesc onoarea,
Se închină-n umilință și se-aprind apoi cu totul
Când datoria îi cheamă - ei refuză antidotul.
Și pe domnitor de văd, în jurul lui se strâng
Împătimiți fiind de haos și de vise ce se frâng.
Au hotărât ca astăzi să alunge pe tiran -
Cu arma să îi răspundă și să nu mai spere-n van -
Șttt! Ecoul se propagă din temutul subteran:
„Stăpân te crezi, dar eu nu astfel îți voi spune -
Nu vezi că n-ai prieteni-n a ta ascensiune?
În palme vrei să ții, de drept, tot mapamondul
Dar sunt aici de gardă ca să-ți amputez
imboldul.
O mamă ne-a născut, dar eu nu îți sunt frate
Când arma nucleară e tot ce ne desparte.
A erodat genomul, doar ura ne mai leagă
Căci soră-mi este vatra și mi-e atât de dragă!
Cu dinții am s-o apă, cu dinții am să mușc
De ea de te apropii - pe loc am să te-mpușc.

Oprește-ți șobolanii să umble prin tranșee,
Buimaci de sulf, de brom și de opiacee.
Te rog, protocolar, încheie acest chin
Și nu disemina cuvinte cu venin.
A ta degenerare găsit-a diagnostic:
Ești singurul mort-viu, într-un sevraj agnostic.
La boala ta atroce nu-există vreun remediu
Atâta timp cât țara mi-o ții într-un asediu."

Mi-am răstignit iubirea

Mi-am răstignit iubirea de dragul unui demon
Și ura m-a cuprins de jos în sus,
Tot ce-am simțit cândva azi a apus
Și-am iscălit „*Adio!*” în creion.

Mi-am răstignit iubirea la margine de drum,
Colateral, rănită-n accident.
Noi doi am fost doar un experiment
Ce s-a aprins prea brusc și s-a sfârșit în scrum.

Mi-am răstignit iubirea la două dimineața,
Când patul s-a răcit fără de tine,
Când te sunam să vii, printre suspine,
Dar tot cu lipsa ta îmi umplu viața.

Mi-am răstignit iubirea și nu regret deloc
Că-n locul ei azi cresc doar bălării,
Căci peste ani, frumos, vor înflori
Alte iubiri, alți demoni ce-i invoc.

Eșec

Aș vrea și cerul să mă ierte
C-am dat rateuri permanent
Și nimenea să nu mă-ntrebe
De ce-n eșec sunt confient.

Căci am căzut, nu doar o dată
Și mult prea rar m-am ridicat;
E-o stare stearpă, prea ciudată
Ce mai mereu m-a încercat.

Iar ne'ncetat am dat din coate
Prin insucces să mă strecur,

Să mă desprind, să fug de toate –
Minciuni, jigniri ce mă-nconjur.

Dar n-am avut izbândă-n luptă
Și am pierdut neconținut,
Am dat din cot, cu mâna ruptă
Și n-am cules ce am râvnit.

Prea mulți mi-au spus ca n-am salvare,
Că-s un damnat în astă lume,
C-am doctorat în eșuare
Și-s repetent de top în glume.

Mă simt lezat de reușite,
Dar nu-i nimic: nu mă opresc!
Eu mă socot printre elite
Și-am să obțin ce îmi doresc.

Mamă

*(Tu ești cuvântul prin care
Dumnezeu a vorbit cu îngerii)*

Mamă,
aș vrea să pot să îți dezmiard
Nesiguranța care îți sălășluiește
în suflet -
ca un balaur în grota Amăgirii.

Permite-mi, în tihna rugăciunii nerostite
să nu mă-nchin divinității,
ci să-Ți închin
o infinită
Dragoste
pe care doar sub lacăt o îmblânzesc
să nu explodeze
ca o nebuloasă,
în universul creat de noi amândouă
din praf de vise și două bătaii de inimi
ce ticăie-n sincron.

Aș vrea să îți sărut
rănile pe care Timpul
le-a lăsat ca cicatrici pe pielea ta
îmbălsămată cu suspin și dor

de-o primăvară ce ne-ar salva pe toți
de la pieire.

Mamă,
Tu ești cuvântul prin care
Dumnezeu a vorbit cu îngerii
să îl rostească când din pântec
s-au desprins fără de aripi,
căci o iubire ca a ta
e suficientă
și nemărginit de sfântă
să fie liantul dintre cele două lumi,
la capătul cărora ne vom regăsi
negreșit.

Mamă,
aș vrea să pot în versuri să-omagiez
Cosmosul tău desăvârșit,
necunoscut de ceilalți
dar atât de omniprezent în fiecare gând de-al
meu,
că uneori mă tem să nu deranjez
planetele care s-au aliniat
ca noi două
să ne-ntâlnim.

Psalm

Te-am căutat în vise prea cerești
Ce ale mele nu erau,
În tâlc cu neînțeleșuri îmi vorbești,
În semne ce contururi parcă n-au.

Și Te-am strigat în nopți cu lună plină
Crezând că pe acolo stai ascuns,
În rugi de chihlimbar și fără' de vină,
Ori pe morminte reci la care-am plâns.

Te caut și acuma cu ardoare
Și prea naiv socot că îmi răspunzi
În calda mângâiere-a unui soare.
Te-aștept de-un veac în suflet să-mi pătrunzi!

Mariana BLÎNDU

Flori de mălin

lui Nicolae Labiş

Flori de mălin ți-aștern la căpătâiul rândurilor tale
și glasul căprioarei îți cântă dulce imn.
Ecoul slovei tale mă-nalță spre lumină
și chipul tinereții, cu zbor de clipă fină,
în zâmbet mă prefăce și scut m-așează-n vreme
pe albă fruntea ta.

Flori de mălin ți-aștern la căpătâiul rândurilor tale

și glasul trist al iernii îți cântă asprul cânt.
Un clopot își ascultă ecou-n depărtare
și-un vânt de miază-noapte năvalnic te-a chemat...

Nici n-apucași fierbinte să înțelegi lumina
și visul nemuririi, învăluindu-ți soarta
s-a furișat spre tine lăsându-ți doar în urmă
ecoul necuprins...

Aș vrea

Aș vrea să te adun din depărtări,
Să-ți suflu-n păr o rază de lumină,
Aș vrea să-ți cânt cu dor meditativ
Și să-ți sărut privirea caldă-n taină.
Aș vrea să zbor pe ramuri și pe stânci,
Să mă îmbrac într-o avere nouă,
Aș vrea să fug, să râd, să plâng și să cuprind
Pământu-ntreg într-o vibrație de vioară.
Aș vrea să zboare îngerii peste înserări
Și să presoare-n liniște eternitate
Și-apoi să cânte-un zâmbet auriu
Și să răsună-n ritm de libertate.
Aș vrea ca să mă pierd în amintiri
În aburi de tămâie și-n condeie...
Aș vrea să suflu-n piatră trandafiri
Fără de spini... doar cu miros de stele.
Aș vrea să-nvăț s-ascult minunea
Și s-o doresc. Iar freământul din vene
Să-mi amintească-n fiecare zi menirea:

De-a fi și de-a iubi fără de vreme.
Aș vrea să fiu o undă călătoare,
Să mă opresc doar la răscruci de vorbe,
Să fiu aici, acolo și oriunde,
Să te iubesc profund și fără norme.
Aș vrea să mângâi răsăritu-n libertate
Și să plouă-n urma mea senin.
Să te cuprind la piept... și rândurile toate
Să urce-ncet spre cer, cu pasul lin.

M-am căutat și m-am găsit

M-am căutat și m-am găsit.
Fără de vlagă, sub atâtea straturi,
Plutind prin sfere tainice și grele
Și ascultând țărâna din neanturi.
M-am căutat și m-am găsit.
Plăpândă, firavă și neajutorată
Ca un copil... Și nu mai joc un rol,
Trăiesc aievea pentru prima dată.
M-am căutat și m-am găsit.
E-un foc adânc ce arde tare, tare,
E-o lacrimă ce nu mai vrea să zboare
Și-un vers divin cu dor de soare.
M-am căutat și m-am găsit.
Un chip ce mi se pare că-i frumos
Privindu-l în a tainelor oglindă
Cu-n dor de stele, dulce și duios.

M-am căutat și m-am găsit.
Și dintr-o dată nu contează perfecțiunea.
Sunt bune visele, dar ajungând la răsărit
Mă fac altar ca să slujesc iubirea.

Drumul stelelor

Timpul mi se scurge printre gene
În lacrima ce-a încetat să cadă,
În șuierul ce urlă printre semne,
În ceața dulce ce-a-nceput să vadă.
Zilele-și revin din amorțire
Și își aduc aminte de nectar
Cu tunet parcă, în grabnică pornire
Spre inima unui bătrân stejar.
Mi se afundă colții în neștire,
Căci lung e drumul către adevăr..
Mi se topește negura iertării
Pe jarul dorului pășind stingher.
Mă pomenesc sorbind seninul
Și-adulmecând săgeata stelelor.
Și-ncărunțesc privind destinul
Urmându-și calea-n voia viselor.
Când am pornit la drum cu inima ca armă,
Am pus iubirea înainte ca un far.
Am netezit cărarea spre lumină
Crescând lăstari din suflet, ca un dar...
Și mi-am însângerat picioarele în mers
Și-am renăscut, dacă a fost să mor...
Și-mi simt copacii mei trăind cu sens
Când mă avânt pe drumul stelelor.

Acasă

Acasă nu-i un loc pe hartă
și nici o casă veche nu-i.
Acasă-i șoapta cea înviorată
și strugurii cei copti în vii.
Acasă nu-i acolo-n depărtare
unde-așteptăm să revenim cândva.
Acasă e acolo unde este soare,
acolo unde-n taină-nalți o stea.
Acasă nu-i acolo unde-i masa mare
și plină de bucate din străbuni.
Acasă-i freamăt și-i chemare,
acasă-i jarul veșnic din cărbuni.
Acasă nu e buzunarul plin,

de nu ai învățat să-mparți cu alții.
Acasă e acolo unde-i cer senin,
acolo unde dragostea strămută munții.
Acasă nu-i un loc pe hartă
și nici o casă nouă nu-i.
Acasă este dorul de viață,
e cântecul suav al sufletului.
Acasă nu-i acolo unde alții spun
c-ar fi. Iar tu accepți muțind.
Acasă e cu Dumnezeu pe drum,
când plângi, râzi și trăiești iubind.

Iubind

Iubindu-te pe tine
am ajuns să îl cunosc pe Dumnezeu.
Iubindu-l pe Dumnezeu
am ajuns să mă cunosc pe mine.
Iubindu-mă pe mine
am ajuns să te cunosc pe tine.
Iubindu-te pe tine
am ajuns să mă iubesc pe mine,
am ajuns să îl iubesc pe Dumnezeu.

Creatorului meu

M-ai făurit din vise și din stele
Mi-ai pus în buzunarul de la piept scânteii
Mi-ai dat și bucurii și drumuri grele
Și m-ai făcut să lupt în loc să dau-napoi.
Mi-ai pus în piept o inimă ce bate,
Dar nu m-ai învățat și ce să fac cu ea.
Și ca să fie darul cât mai mare,
Mi-ai pus și doru-n suflet, ca o nea.
Și mi-ai dat iubire multă.
Dar eu am vrut să fug de ea...
Am vrut să fiu oarbă și mută,
Alegând singurătatea.
M-ai creat cu zboru-n vene
Ca să pot veni la Tine mai ușor,
Mi-ai pus condei în mână-n loc de pene
Ca să-mi aduc aminte de izvor.
M-ai făurit din har și din cenușă,
Dar m-ai lăsat s-aleg eu ce să fiu.
Mi-ai spus că doar la mine-n piept se află cheia,
Că doar iubind păstrez altarul viu.

Gabriela LOGOJAN

Privire generală asupra activității lui Titu Maiorescu 1872

În cea de-a doua jumătate a secolului al XIX-lea ia naștere în „dulcele târg al leșilor”, cea mai de seamă grupare literară: „Junimea”. Încă din 1864, când Titu Maiorescu organizează o serie de „prelecțiuni populare” pe teme filozofice și literare, Junimea întrunește în rândurile sale personalități ca: Petre Carp, Vasile Ponor, Theodor Rosetti, I. Al. Brătescu-Voinești, I. Slavici, Duiliu Zamfirescu și Iacob Negruzzi – secretar și redactor al revistei „Convorbiri literare”. Domeniile în care s-a desfășurat activitatea Junimii au fost: estetică, literatură, (critică literară), limbă, cultură, având ca scop:

- crearea unei ortografii unitare,
- organizarea prelegerilor populare
- și alcătuirea unei antologii (după modelul antologiei lui Aron Pumnul, „Lepturariul”).

În cadrul acestei mișcări - grupări literare - apare în martie 1867 revista „Convorbiri literare”, a cărei viață se impune pe arena cultural politică până în 1944. În această revistă, avea să fie publicate în anii următori geniala trinitate română – Eminescu – Creangă - Caragiale, precum și o serie de opere prin care își fac debutul scriitori consacrați de mai târziu. Adevărat „spiritus rector” al Junimii, „titan al cuvântului”, după cum vor spune Delavrancea și Iacob Negruzzi - Titu Maiorescu conduce revista „Convorbiri literare”, dându-i o perioadă de mare strălucire - perioada ieșeană. În paginile ei publică lucrări de estetică, critică literară, probleme despre limba și cultura românească.

„O cercetare critică asupra poeziei române la 1967”,

„Comediile domnului I.L. Caragiale”,

„Eminescu și poeziile lui”,
„Despre scrierea limbii române”.

Fiu al lui Ioan Trifu și înrudit de aproape cu Alecu Russo și Petru Maior, Titu Maiorescu readuce și reia ideile iluștrilor iluminiști, arătând chiar prin schimbarea numelui său, mândria de a avea asemenea înaintași.

În afară de ideile bune ale iluminismului, el preia idei filozofice ale lui Kant, Hegel, Schopenhauer și Aristotel, adaptându-le, exprimându-le în spiritul național.

În studiul „O cercetare critică asupra poeziei române de la 1967”, Maiorescu urmărește două idei: „condițiunea materială” și „condițiunea ideală a poeziei”.

Estetica fiind știință a frumosului, el definește frumosul ca idee îmbrăcată în materie sensibilă – spre deosebire de adevăr, care cuprinde doar idei (principiul lui Hegel). Fiecare domeniu al artei - sculptura, muzica, pictura - are un obiect, un material prin care să-și atingă scopul. Spre deosebire de acestea, (culori, note, lemn, piatră), poezia are ca material cuvântul, prin care sugerează – deșteaptă - conturează în mintea auditorului sau cititorului imagini artistice. Aceasta este deci condiția materială (care se referă la forma poeziei): mecanică - de a trezi cu ajutorul cuvintelor „imagini sensibile în fantazia auditorului.”

Dar prima greutate întâmpinată este abstractizarea cuvântului - procesul de evoluție, de transformare a cuvintelor ce sugerează o imagine concretă, devenind abstracte - lipsite de farmec, într-o anumită perioadă de timp. Pentru a sensibiliza gândirea cuvintelor ce sugerează o imagine concretă, autorul recomandă următoarele mijloace:

- Alegerea cuvântului celui mai puțin abstract
- pentru a reîmprospăta imaginația cu imagini sensibile,
- Folosirea epitetelor pentru colorarea, expresivitatea imaginilor,
- Personificarea obiectelor nemișcătoare, sau atribuirea de însușiri omenești unor lucruri ne-

însuflețite, pentru a le apropia de viață, de concret și deci, de frumos,

- Folosirea comparațiilor, metaforei, tropului (întorsătură de sens - tropos)

În „Condițiunea ideală a poeziei” - este discutată problema conținutului poeziei - ideii, care, exprimat în poezie este întotdeauna un simțământ, o pasiune, nu o cugetare intelectuală, care ține de domeniul științific. În prima categorie sunt incluse dragostea, ura, tristețea, bucuria, mânia, disperarea, iar în cea de-a doua – politica, învățătura, preceptele morale. Este de remarcat faptul că Maiorescu exclude din sfera poeziei, ideii și sentimentului, patriotismul fals, „ad-hoc”. Dar nu detestă adevăratul patriotism prezent în poeziile lui Octavian Goga, despre care spune: „patriotismul în inimile sincere este născător de poezie”. Pentru exprimarea acestor simțăminte, în poezie este nevoie de:

- „o mai mare repejune a mișcării ideilor”;

- o hiperbolizare a obiectelor sub influența acțiunii sentimentului;

- „o dezvoltare grabnică spre o culminare finală”.

Scopul acestui studiu nu este acela de a crea poeți, ci doar de a arăta celor care scriu cum trebuie să scrie, iar celor ce citesc, care este calitatea lecturii. De asemeni, lucrarea are un caracter purificator - de a înlătura mediocritățile care se pretind a fi poeți și de a șlefui adevăratele talente, de a le da acea strălucire a numelui de poet. Pentru exemplificare, Maiorescu folosește citate din autori români: Alexandru Mureșeanu, Bolintineanu și universalii: Goethe, Heine, Shakespeare.

Dat fiind că în paginile revistei „Convorbiri literare” au fost publicate opere ale lui Eminescu, Caragiale, Creangă, etc. Titu Maiorescu le-a însoțit de studii de critică literară și estetică. Astfel, în 1885, apar comediile lui I.L. Caragiale, aspru înfierate de presa liberală, fapt care l-a determinat pe directorul revistei să scrie studiul „Comediile d-lui I.L. Caragiale”-1885.

Presa liberală, care susținea că personajele lui Caragiale sunt culese „din locul în care se aruncă gunoiul” l-a făcut pe autorul studiului să-și pună întrebarea dacă există în societate

asemenea tipuri de oameni. Răspunsul fiind afirmativ, el arată că autorul prezintă realitatea în mod ideal artistic, fără o finalitate în sine, o preocupare practică.

La întrebarea: „Are arta un caracter mobilizator?” Maiorescu răspunde printr-o idee preluată de la Schopenhauer: arta are un caracter mobilizator atâta timp cât reușește să-l transpore pe cititor din lumea reală, în lumea ficțiunii ideale, cu ajutorul contemplației artistice. În omul caracterizat prin „voința oarbă de a trăi” se naște egoismul, care-l face rău, nemilos cu cei din jur. Transpunându-se, trăind aceleași sentimente cu personajele - eroii lecturii - egoismul său este nimicit, el devenind mai bun, mai folositor societății. Această idee, a purificării prin artă – katharsis-ul, aparținând lui Aristotel, susține că prin contemplație artistică, prin transpunere în lumea ficțiunii ideale, omul se purifică moral și spiritual.

O altă idee filozofică preluată în studiu, este ideea lui Kant, care spune că subiectul unei opere trebuie tratat de autor în mod ideal artistic, fără un scop definit - spre exemplu, de a moraliza.

În domeniul criticii literare, Titu Maiorescu publică în 1872 „Direcția nouă în poezia și proza română”, care cuprinde „Poezia” și „Proza”.

În poezie, criticul remarcă lipsa de valoare a contemporanilor, tendința spre idei fără bază: „falsitatea și pretențiile necoapte ale istoricilor, filologilor și jurnaliștilor”. Totuși, bazându-se pe activitatea literară din ultimii patru ani, Maiorescu este convins că România va avea un viitor cultural de mare însemnătate. În literatura română a apărut o nouă direcție, caracterizată prin „simțământ natural, adevăr, înțelegerea ideilor împrumutate din apus și în același timp accentuarea sentimentului național”. De asemeni, consideră că printre contemporani există „talente eminente, dar și talente inferioare”.

În fruntea noii mișcări este pus Alecsandri, „poetul doinelor și lăcrămioarelor”, care, „păruse a fi terminat cu chemarea literară”. Întors din „dulcea sihăstrie a Mirceștilor”, Alecsandri uimește prin prospețimea și frumusețea „Pastelurilor”, răsărite ca flori neprețuite după iarna

grea pe care poetul o petrecuse izolat de literatura țării. „Pastelurile” sunt văzute ca cea mai mare podoabă a poeziei lui Alecsandri și a literaturii române, fiind însuflețite de „o simțire curată și puternică.”

Apoi Maiorescu face o prezentare a lui M. Eminescu, pe care îl vede „poet - poet în toată puterea cuvântului”, în pofida activității sale de debutant. Din cele trei poezii publicate, „Mortua est”, „Venere și Madonă” și „Epigonii” - cea mai apreciată a fost „Mortua est”, aducându-i lui Eminescu calificativele de „om al timpului modern, blazat în cuget, iubitor de antiteze cam exagerate.”

Deși își dă seama de superioritatea lui Eminescu și o recunoaște mai târziu în mod tacit, Maiorescu îl menține pe Alecsandri în fruntea noii mișcări, nu datorită poeziei, ci întregii sale activități desfășurate de-a lungul anilor. În studii ca «Asupra poeziei populare», «În chestia poeziei populare», «Poeți și critici », el spune: «în poezia lui Alecsandri vibrează toată mișcarea compatrioților săi», remarcă «farmecul limbii în poezia populară», «iubirea omenească și dorul de patrie», «frumusețea proprie a pământului nostru natal și a aerului nostru».

«A încălzit pe ostașii noștri cu raza poeziei», «va găsi pururea, în Academia Română, un cuvânt de apărare, laudă și recunoștință».

Lui Eminescu, îi dedică în 1889 studiul critic literar «Eminescu și poeziile lui », despre care se spune că a influențat tânăra generație română. Om cu o cultură enciclopedică, la nivelul culturii europene, (cunoștea opere din literatura antică și modernă, idei filozofice ale lui Aristotel, Platon, Kant, Schopenhauer, religiile creștine și budiste), Eminescu era un geniu. Dar geniul este destinat durerii, așa că «luceafărul poeziei românești» nu a suferit nici o influență a mediului social, fiind caracterizat printr-o personalitate, indulgență și memorie desăvârșită. Deci boala lui nu s-a declanșat datorită condițiilor materiale, vieții lui dezordonate, ci datorită eredității. Pentru el nu aveau valoare nimicurile vieții, ca decorații, premii, onoruri. El caută dragostea, nu femeia, pe care o vede «o copie imperfectă a unui prototip irealizabil».

Trecând la analiza formei poeziilor lui Eminescu, Titu Maiorescu pune în evidență forma desăvârșită a ei, ca rezultat al înrudirii cu poezia populară, însușirea de a mânui limba modernă, de a turna în formă nouă «limba veche și-nțeleaptă», armonia versului și a rimei, realizată prin trei mijloace:

- folosirea cuvintelor familiare, prozaice, pentru a le ridica la nivelul unei rime surprinzătoare;
- folosirea unor rime formate din împreunarea unor cuvinte prescurtate;
- folosirea rimei din cuvinte proprii.

Proza română din noua mișcare literară este reprezentată de Alecsandri, Bolintineanu, Odorescu, care sunt numiți «scriitori estetici și nu erudiți reflexivi», iar «urechea lor face mai mult decât capul a o sută de filologi».

În 1868, subtitlul «În contra direcției de astăzi în cultura română», Titu Maiorescu atacă problema «formei fără fond» și anume, se opune importării formelor culturale din apus, pe care le consideră «stafii fără trup, iluzii fără adevăr». Astfel, la baza culturii române stă neadevărul, căci, «înainte de a avea învățători să-țesteți am făcut școli prin sate și înainte de a avea profesori capabili, am deschis gimnazii și universități. Înainte de a avea o umbră măcar de activitate științifică originală, am făcut Academia Română». Cu toate acestea, mai târziu, va accepta «forma fără fond», datorită faptului că pe parcurs, fiecare formă a căutat și și-a alcătuit fondul respectiv.

Într-un alt studiu, «Despre scrierea limbei române», este dezbătută problema ortografiei. În acest scop, preia ideile lui Ion Heliade Rădulescu și Alecu Russo, susținând principiul fonetic și combătându-l pe cel etimologic. De asemenea, preia problema neologismelor (adusă în discuție prima dată de Simeon Ștefan în prefața «Noului Testament de la Bălgrad, 1648» și apoi de Școala Ardeleană), despre care spune: «Neologismele sunt numai atunci de primit când ne lipsește cuvântul în limba de până acum, iar ideea trebuie neapărat să fie introdusă». Susține principiul organic: «Limba este o ființă organică și nu o figură geometrică, ea cere forma și dezvoltarea liberă a copacului natural și nu primește subju-

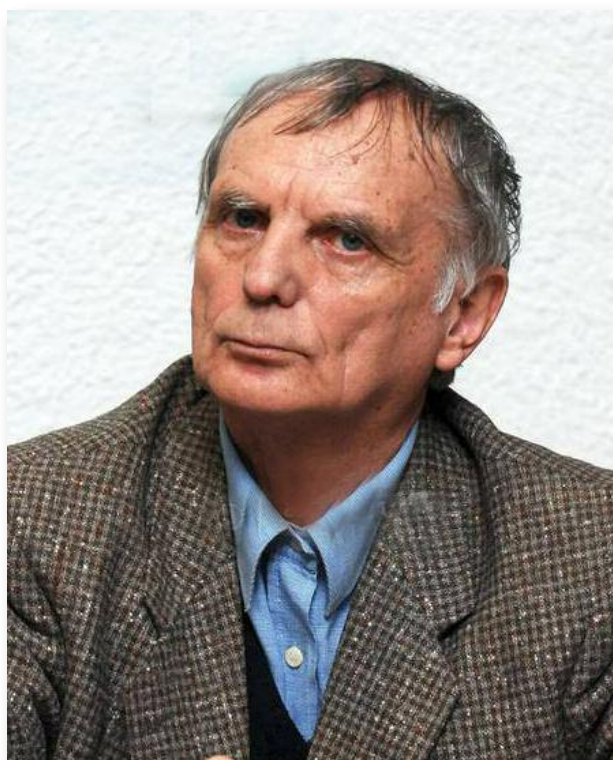
garea pedantă». Vorbind despre necesitatea unificării limbii române literare, spune că «nu se va naște decât cu unificarea acelei poezii și proze clasice, care vor fi proza autorilor estetici, nu a filologilor».

Față de poezia populară Maiorescu exprimă sentimente de prețuire și dragoste, numind-o «izvorul veșnic al tuturor inspirațiilor adevărate». Despre culegera lui V. Alecsandri vorbește ca despre o comoară de adevărată limbă și poezie sănătoasă, menționând lipsa de artificiu, noutatea, lipsa de dispoziție forțată.

Calitățile de scriitor ale lui Titu Maiorescu nu au reieșit dintr-o anumită lucrare, ci din ansamblul activității sale, îndeosebi din lucrări de critică literară ca «Beția de cuvinte», «Răspunsurile Revistei Contemporane», «Oratori, retori și limbuți», calificate de George Călinescu ca «niște capodopere de construcție, de gravitate tactică și introductivă, de fin didacticism condescendent, de stringență logică, de umor înalt, de portretistică».

În «Beția de cuvinte», Maiorescu definește acest fenomen ca pe un fel de beție deosebită, prin felul în care se produce, acesta fiind un privilegiu exclusiv uman. În «Oratori, retori și limbuți», ironizează: «ascultăm pe oratori, surădem la retori și rădem de limbuți». Stilul maiorescian se caracterizează prin: fin umor, subtilă ironie, concizie, claritate, precizie; este un stil sentențios – bogat în aforisme, maxime, cugetări.

Titu Maiorescu – în aparență un om rece, lucid, dispus oricând să atingă cu pana sa neînduplecată pe cei ce se remarcă în sens negativ, era în realitate un visător romanțios (a se vedea însemnările sale zilnice). Imobilitatea feței, impusă de un lung exercițiu de voință, dorința lui de a apăra și susține tinerile talente și de a stârpi mediocritatea, ajutorul său moral, material acordat lui Eminescu și, în sfârșit, dragostea lui pentru dreptate și adevăr, prosperitate și frăție, îl ridică în ochii vremii ca pe o figură luminoasă în activitatea culturală românească.

Florin GRIGORIU

Cadou de zi de naștere, un set de epigrame, cu comentarii...

Tatăl meu, Ștefan preotul, Dumnezeu să-l binecuvânteze, avea umor, pe lângă alte daruri înnăscute sau dobândite prin educație și învățătură proprie. Și mama mea, presbitera Iulia, avea umor, pe lângă alte calități. Astfel, împreună au putut trece prin viața, care nu le-a fost ușoară. Și așa, cu dragoste, sinceritate și iubire de Dumnezeu au trecut prin arșițe, secete, furtuni și omături grozave, peste 50 de ani.

Și Ramona-Cecilia, știută ca Monica, are umor. Și Florin, cel care scrie, zice lumea că uneori are, dar și nepotul lor Adrian, preotul, are; nepotul medic-mai puțin, deformare profesională, zic.

Și pot aduce, pentru ei și pentru prietenii scrișului meu, din reviste recente, un set de epigrame, pentru a trece cu zâmbet peste zilele acestea imprecise.

ACUS, revista trimestrială de satiră și umor, Sibiu, nr. 71, 2022

Nicolae MIHU (Sibiu) – „La vârsta a treia: Cum dragostea e oportună,/ Nevasta mi-o iubesc, să știi/

Aproape-n fiecare zi/ La început de lună.”

Vasile LARCO (Iași) – „Statistici: În tinerețe, când eram holtei,/ M-am bucurat și eu din viață/ Și am iubit vreo sută de femei,/ Trei dintre ele chiar au fost de față.”

George EFTIMIE (Buzău) – „Ofertă: Manole-a spus că poate să zidească/ O mănăstire și mai pri-copsită,/ Că-i place foarte tare să muncească/ Și i-a rămas amanta nezidită.”

Comentariu adiacent: „În Constituție nu-i prevă-zut dreptul ginerelui de-a nu avea soacră” (Gheor-ghe NICULESCU - Uricani)

Maria CHIRTOACĂ (Câmpulung, Argeș): „Sursă de inspirație: Bărbații încă mă amuză/ Și încă firea lor mă miră/ O iau mereu pe soacră muză,/ Dar nicio-dată socrul nu-i inspiră.”

„Soțul infidel: Adesea-și mințea femeia/ Crezând că-i ține păcăleala,/ Dar a văzut, spre vârsta-a treia/ Că nu-i mai iese socoteala.”

Elis RÂPEANU (București) – „xxx: Politica de azi e prada/ Vânată de prea mulți săraca:/ Bărbații-o cu-ceresc cu spada,/ Femeile-o supun cu teaca.”

Constantin MÂNDRUȚĂ (Pitești): Povară: Ca să nu mai fim povară/ Și să ne avem ca frații,/ Vom pleca rapid din țară,/ S-aibă loc refugiații...”

Liviu ZANFIRESCU (București) – „Cinicilor, deșteptarea!: Între Viață și Avere/ Mocirla-i politicianistă... / Treziți-vă, beți de putere,/ Chiar nu simțiți că țara-i tristă?!”

Se publică și parodii (Ștefan Cornel-Rodean/ re-dactor-șef/, Sever Purcia), rondeluri (Ștefan Al. Sașa), fabule (Gheorghe Șchiop), poeme satirice Va-sile Rusu), versuri sfătos-hazlii (Ovidiu Țuțuianu) pro-poziții și fraze/ cugetări amuzante (Sava Ceava-Celi), schițe cu sare și piper (Liviu Modran), senryu (Florin Grigoriu-debut în revistă), citate din revista CALICUL-Sibiu, 1926, caricaturi...Sunt publicați 57 de autori.

AMURG SENTIMENTAL, Anul XXVIII, Nr. 329, Sep-tembrie 2022, director Ion Machidon, publică 8 epi-grame de Ovidiu ȚUȚUIANU (București). Cităm: „Pentru un anume marinăr: Sub „trei stele” și un far,/ Odihnește-un marinăr,/ De nu bea și avea minte,/ Nu țintea la... președinte!”

APOLLON, Anul XVI, Nr. 204, director George Călin, publică 14 epigrame de Radu MUNTEANU. Cităm – „O blondă venită la mare: Blondă era și fund avea./ Privindu-i trupul muselin,/ Chiar marea-n va-luri chicotea:/ Nici portul n-are așa bazin!”

ARENA LITERARĂ, Anul 7, Nr. 26, director R. N. Carpen, publică în cele 144 de pagini și o pagină

Gheorghe I. GHEORGHE, cu 30 epigrame, de unde selectăm – „Democrației noastre: Ciudat e drumul străbătut,/ Aș spune că e necurat;/ Că cele bune-au dispărut/ Și cele rele s-au dublat.” Și o cronică la vo-lumul de epigrame scris de Elis RÂPEANU, „Epi-grame aforistice și madrigaluri”. Editura Semne București, 2022, de Florentin Popescu, unde arată că scriitoarea are 43 de volume originale și a alcătuit 22 de antologii de epigrame. Cum recenzentul ci-tează din Eminescu, aducem citatul marelui om po-litic, ziarist, poet: „Nu sunteți voi Națiunea! Totul e străin la noi, în afară de mizerie. Numai ea e națio-nală.” Lucrul este valabil și azi, datorită celor patru președinți și... guvernelor acestora..

Având cartea doamnei, doctor în literatură, cu subiectul epigrama în context internațional și na-țional, cităm de la paginile 215-216, încheind aceste rânduri, promițând a reveni cu și despre epigrame: „Când fustele-au ajuns la noadă/ De se închină toți creștinii,/ Să nu te miri de vezi, pe stradă,/ Și-un popă în sutană mini.”

„...Ca preot cu cântări smerite,/ Atent la lumea asta mare,/ E om cinstit că nu promite/ Decât o lume viitoare.”

„De nu trăiești cum ai fi vrut,/ Speranța ta nu-i de pierdut/ Că ai cu tine tot mereu/ Un bun Român, pe Dumnezeu.”

Și fiind sărbătoare, mai spunem că paginile 102 și 103 ale revistei ARENA LITERARĂ are 16 epigrame pentru 12 membri ai cenaclului din București, cena-clu cu același nume, de CORNELIU ZEANA, dintre care cităm catrenul-madrigal pentru actrița Doina Ghițescu:

„Actriță cu talent și mare forță/ E nelipsită, merge înainte,/ Cu patos când recită e fierbinte,/ Iar când se-aprinde arde ca o torță.”

Închei azi, partea I a serialului epigramatic cu o altă epigramă a scriitoarei Elis RÂPEANU, de la pa-gina 234, a volumului numit:

„Când e vorba de-o agapă,/ De la Piatra la Hotin,/ Moldovenii-s toți o apă,/ Însă te cinstesc cu vin.

LA MULȚI ANI, MARIA! LA MULȚI ANI ADRIAN! La mulți ani cititorilor care-și sărbătoresc azi ono-mastica sau ziua de naștere!

8 septembrie 2022, București

Despre epigrame, alte poeme concise, reviste și cărți

„Românii nu mai sunt uniți,
Dar, când privim la curcubeu,

Și, când ne închinăm smeriți,
Ne-adună-același Dumnezeu.”

Elis Râpeanu (volum „Epigrame aforistice și mardrigaluri”, 2022, p. 216).

Poem concis, de învățătură, lângă multe altele scrieri ale scriitoarei (poezie, roman, critică iterară, biografii) Elena-Elisabeta Râpeanu (n. Stângă), iscă-lind și cu alte nume, dar știută ca Elis RÂPEANU în țară și peste hotare, inclusiv de oameni de seamă, foști studenți în România, cărora le-a fost profesoară de românește și franțuzește (300 de lucrări) este un catren de învățat și de recitat oriunde și oricând.

„Lângă tei
Strigam florilor să mă repete...
Dar florile își repetau mereu
LUCEAFĂRUL.”

Ioan RAȚIU (1989, Volum antologic „Mugur alb”, editat de Cenaclul Societatea literară Bacovia, pentru uz intern, 1989, editor Muzeul Literaturii Române, Muzeul memorial George Bacovia, 162 de pagini, de unde voi mai cita)

Al doilea adevăr poetic este Poezia, creația reprezentată de Mihai Eminescu, primul fiind Credința.

„Bacovia –
Sarcasticul răs
Al durerilor umanității”
Gabriel BACOVIA, p. 5, aceeași carte „Mugur alb”)

Zâmbetul, râsul, chiar dacă este sarcastic, aparține celor ce iubesc Lumea, Țările ei și-le înțeleg durerile, speranțele.

Și totuși - Țara, Patria, Neamul:
„Aici ne limpezim ântâiul vis
Aici culegem rodul cald în palmă
Și amiaza-i ochiul, cerului deschis
Din care ne hrănim iubirea mama...
George COROBEA (p. 21, aceeași carte)

Visul, trăirea în Idealul Lumii de unde am venit, Rodul muncii noastre (aduceți-vă aminte de cărțile „Rod”, de Cezar Ivănescu, alt mare poet al acestui neam, dar și al albanezilor, care l-au propus pentru Premiul Nobel), Amiaza, Zenitul, Ochiul, Ochiul Cerului deschis, Iubirea, Mama. A scrie concis, precum George COROBEA aici este un har primit și de arătat cititorilor.

Altunde, p. 53, poetul Florin IORDACHE, aude „Neodohnitele clopote ale Putnei” -alt simbol al Patriei veșnice, cuprinsă între „Licăr izvorât în Apuseni/ Coloane de bazalt/ Ce-au însemnat martirii.../ Dunărea, hotar/ Ce ne-a născut eterni.../ Neodihnitele,/ Clopotele Putnei... (poemul „Patrie”, p. 53)L

Victoria MILESCU afirmă că „Viața poetului e plină de imprudențe” și” un glonț stelar m-a prins din urmă”, dând o imagine frumoasă poeziei (p. 69)

Adaug aici și epigrama lui Ioan DE ARGEȘ, „Opțiunea ginerelui: Dintre două mărunțele,/ Pe mezină a peștit./ Orice om din două rele/ Îl alege pe cel mic. (p. 110)

(Antologia cuprinde 47 autori, dintre care aș cita și texte de Teodora Ardeleanu/ Moțet, Alexandru Cocioi, Ovidiu Constantinescu, Claudia Ilie/ Voiculescu, Rodica Indrieș, Ludmila Modval, Gheorghe Mohor, Viorica Nania, George Tei, Ion Untaru, Antonina Moțet, afirmați frumos și în literatura de după 1989)

„Oamenii deștepți vorbesc pentru că au ceva de spus; proștii, pentru trebuie să spună ceva” PLATON (citât pe p. 1 al săptămânalului MAGAZIN, Anul 65/ LXV, Nr. 1615, 1 septembrie 2022, (de citit și articolul paginii 1: „De ce America și nu Columbiana?” de redactorul-șef George CUȘNARENCO și „Sfinți ai zilei de 1 septembrie”, de Irina STOICA, printre care numește pe Sfântul Cuvios DIONISIE EXIGUUL din Dobrogea, cel care a alcătuit cronologia creștină numărând pentru întâia oară anii de la Hristos. LA MULȚI ANI! Anul creștin bisericesc începând la 1 septembrie, acum fiind deja în 2023 sau dacă adăugăm 5008 de înainte = 7531 ani de la Facere, de la Zldirea Lumii Noi, de după Potop).

Din FLACĂRA LUI ADRIAN PĂUNESCU (fondată și editată de fii acestuia și de un colectiv de oameni harnici, cu multă glagorie); săptămânal, anul XXII, Nr. 1062, cităm de la pagina 10 din rubricile „Racul”, „Emisiunile trece, perlele rămân”, un exemplu găsit, dat de Andrei PĂUNESCU: „Ăștia a vândut țara și doarme în Parlament” (semne că și înainte de anul nou școlar unii luat note de trecere sau treceau fără a ști ceva...nici măcar limba sfântă a neamului străvechi), și un aforism de Vasile GHICA: „Știința se învață din cărți, experiența de viață, din greșeli”; din grupajul de „Țopeli politice”, de Pompiliu COMȘA: Se scumpește pâinea. Guvernul a decis mărirea găurilor la covrigi”; și o epigramă „Cine poate oase roade”, a lui Gheorghe Gh. POPESCU: „Demnitarii dumnezei/ Având ei mare putere/ Își fac legea pentru ei/ S-ajungă ușor la miere”

De citit întreaga revistă, precum și numerele viitoare, și pentru scrisul bine încheiat și cu miez, al scriitorilor: Ion Andreiță, Dumitru Avram, Dumitru Constantin, Cristiana Crăciun (aș cita tot articolul, mustind de umor năvalnic), Ovidiu M. Curea, Nicolae Dragoș, George V. Grigore, Ovidiu Ioanițoia, și

Dan Lupescu, Ovidiu Marian, Menuț Maximilian, Petru Mărculescu, Constantin Miu, Tudor Nedelcea, Dorin Sorin Pană, Ana-Maria Păunescu, Ion Predoșanu, Mihai Sultana Vicol, Dorel Vidrașcu, Ionuț Vulpescu, Luminița Zaharia. Un gând înlăcrimat scriitorului-colaborator Nicolae Dan Fruntelată! Și recunoștință pentru rubrica „Măcar în Calendar” și readucerea în actualitatea a versurilor lui Adrian PĂUNESCU, din care citez ”Peștera: Tu nu-mi mai tăinu- / De nici un rău/ Eu sunt/ O peșteră cu chip de roată,/ Nu-mi mai vorbi/ De nici un vis al tău/ Că-mi dai/ Să-l mai visez/ O dată.”

Gheorghe I. GHEORGHRE, „Catrene și epigrame/ La adresa unor... poame” (2022, 120 de pagini), citez o epigramă, în preajmă așteptând volumul său „Când va zbura porcul”, de 31 proze satirice, tipărit tot de Editura Betta, felicitându-l și pentru premiul pentru proză, acordat la un concurs întru memoria scriitorului N. Dabija, de Academia Internațională de Literatură și Artă, Societatea Culturală Apollon- România, Consiliul Mondial Român, alături de Gina Agapie, Zinaida Ambroci, Liliana Ghiță Boian, Adrian George Itoafă, Octav Lica, Adrian Păpăruz, Marius Radu, Nicolae Suci, Delia Smaranda Terțan și alți autori la poezie și grafică.

„Soția:

Îmi explică planul:/ E bine de reținut/ Ziua-n care m-am născut/ Și să uiți doar anul.”

„Legea lui Ohm: ești om cu mine, sunt om cu tine

- După ce a dat un „tun”./ Aplicând Legea lui Ohm,/ cu juratu-i galantom.../ Și-a primit verdict: imun.”

Senryul este un tristih impresionist, umorist, ilar, un substantiv - exemplu de transformare a unui nume (substantive propriu Senryu, scriitor japonez,) în specie literară. Substantiv comun, poem cultivat de mulți poeți români, supranumiți și haijini)

Cităm din Ion CUZUIOC (volum „Ferestre deschise”, Chișinău, Editura Iutastan, 2022 p. 7:

„În jurul mesei –
lipsește musafirul
cu scaun la cap.”

Cred că este un tristih politic, pentru că tot ce se întâmplă în preajmă și departe, dovedește că multora le lipsește așezarea deșteaptă și vederea clară a binelui și viitorului.) Citez și poemul:

„Fără lumină –
cărțile profesorului
în pânza paingului.”

Nu comentez efectele reformelor, dar am auzit că procentul celor care vor trece clasele va fi de... 112%...

Același autor, Ion Cuzuioc, scrie și... kyoka, adică poeme sextine (unii iau premii pentru Sex, Tina! Vezi anul acesta, prin ianuarie...), tanka umoristică. Iată una de nota 10, îmi pernit să dau note, fiind un nostalgic, având, normal, toate notele luate, începând cu 1, 4, 5 și...7, 10). Citez de la pagina 50, volumul ”Flori printre ghimpi, 2022, același oraș, Chișinău, aceeași editură, aici Florin... printre ghimpii poetici:

Furtună-n pahar –

la fereastră vecinei
lumina stinsă.

Nimeni nu-i trece pragul
când îi vine primarul.

Citez și o cvintă de nota 5, pentru că trecerea de la secvența de trei versuri la a doua de două versuri, este...cam trasă de păr (primul text din carte, p. 7)

„La frizerie
clienții sunt programați
cu reducere.

Secretara șefului
cu o nouă perucă.”

Ultima cvintă, de la pagina 83 (restul paginilor, biografie, păreri de bine despre scriitor)

Seara la azil –

Copiii desenează
Ploaie de stele.

Prin pereții fisurați
Șuieratul vântului.

Mă conformez noii reforme a ministrului școalelor și nu dau notă, la școala poeziei copiii sunt la clasa... zero (adică nu învață nimic, zero), la creșă, la grădiniță, la azil sunt copiii foarte mari...duși de copiii lor, dacă au, dacă nu..îi duc în funcții babane, alții...)

Cred că-i vorba despre niște programe despre care nu știu, azile, insecte, vinderea Tarom, CFR etc. (alte clădiri guvernamentale, de patrimoniu, școli, spitale, clădiri cu pereți fisurați de vântul și cuvântul UE, de ex. „reziliență”...)

Patru epigrame, patru subiecte diferite, cu subtilități ironice și jocuri de cuvinte, așa cum stau bine acestei specii lirice, de mare rafinament stilistic, epigrame din revista ”Independența Română, Independența prin Cultură”, director Laurențiu Florian Stoica), Nr. 75, mai-iunie 2022, 96 de pagini, de Ștefan Cornel RODEAN, Sibiu, alese dintre cele 14, ale paginii 91:

1. „Antimioritică:

Ciobanii n-o mai duc ca-n Rai
 Și-ncep ca să priceapă
 Că nu sunt "pe-un picior de plai",
 Ci c-un picior în groapă."

2. „Buturuga mica răstoarnă carul mare":

Cu toții ne dorim, la o adică,
 O răsturnare pentru cel sus-pus
 Și așteptăm o "buturugă mica",
 Dar „Carul Mare” este mult prea sus...

3. La distanță:

„De câțiva ani, în ultima instanță,
 Școlarii și studenții fără zel
 Urmează-nvățământul la distanță;
 Dovadă certă că se tem de el..."

4. „Reproșurile soției:

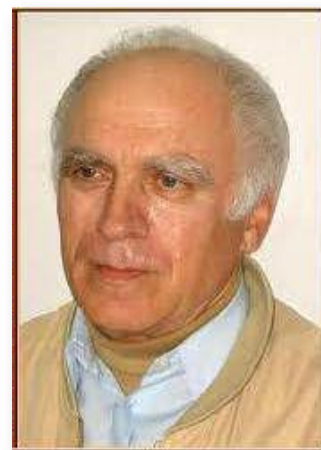
Mă ceartă soața mea, amaric,
 Și pe nedrept îmi face scene
 Zicând că nu-s destul de harnic;
 Aș riposta, da-mi este lene..."

Revista cuprinde și alte texte interesante, scrise de Mugur Băileșteanu, Doina Bârcă, Geo Călugăru, Cojocaru Vergil-Cover, Stelian Coman, Mihai Constantinescu, (caricaturi de Cristian), Nicu Doftoreanu, Eugenia Duță, Gabriela Ieleniczlov, Vasilica Ilie, Cleopatra Luca, Mihaela Dumitrescu, Antonio Marinescu, Viorel Martin, Horațiu Mândășescu, Marian Niculescu, Mihai Pastiea, Ștefan Păun, Claudiu Sfetcu, Viorel Gh. Speteanu, Horia Stoica, Petre Ion Stoica, Florian Laurențiu Stoika, Iuliana Ștefan- Goga, Mariana Ileana Tănase, Clementina Timuș, Gheorghe Țiclete, Petru Vintilă Jr., Corneliu Zeana.

Se scrie despre Aeronautică, Asociația Culturală Pro Basarabia-Bucovina, Elian Băcilă, Răzvan Burleanu, Cappadocia, cumani, Aurel V. David, Mihai Eminescu, Alina Ilina Enache, fastul secolelor XV-XVI, Fonduri mutuale, (fotografii, inclusiv pagini de reviste vechi), Marin Florea, (glume), Aurora Gruescu, Cătălin Ionuț Grumezea, Liceul "Udriște Năsturel" din Giurgiu, Nicolae Maxim, metalele în patologie, Nicolae Milescu-Spătaru, Ilie-Ioan Mustață, Muzeul Național al Literaturii Române, Ioan Năstase, Palatul Societății Politehnice, Istoria parașutismului în România, Pavel Patriche, Costel Păun, Titus Popovici, Radio România, (reclama), resetare, Rusia, sarea în România, Ștefan Hagi Stoika, Episcopul Iosif Ioan Stoica, N. Stroe, tradiții de Paști și de după Paști. Cristian Vasile, televiziune, Ziua Națională a Culturii etc.

9 septembrie 2022

Prof. Daniel DEJAN THEODOR ERHAN - un mare condeier de odinioară

Membru fondator, secretar, apoi președinte al Cenaclului literar „George Topârceanu” al Casei de Cultură, **Theodor Erhan** era o personalitate deosebit de agreabilă, discretă, în viața cotidiană, un om timid și amabil cu toată lumea. Se bucura de stima și prețuirea tuturor argeșenilor, care l-au adoptat în vremuri grele, ca pe un fiu legitim. [...]

Știam că este basarabean (se cunoștea după vorba-i dulce, moldovenească...), un bun specialist în economie și în contabilitate, deși avea studii de teologie, căsătorit cu învățătoarea Raisa Erhan, mai apoi profesoară de matematică... s-a statornicit în Curtea de Argeș , împreună cu familia, încă din deceniul patru al secolului trecut. [...]

Răsfoind „arhiva de sertar” a familiei Erhan (cu amabilitatea soției și a a fiicei, Liliana), am aflat adevăratele date biografice, de un dramatism tulburător, pe care poetul le păstra cu discreție, fără a se destăinui nici măcar prietenilor săi.

Așadar, Todî, cum îl alintau cei apropiați , a venit pe lume la 25 aprilie 1916, într-o familie cu cinci copii, în satul basarabean Costești, județul Lăpușna.

În urma Revoluției Ruse din 1917, eveniment cu consecințe tragice pentru românii din Basarabia, cei cinci copii ai familiei Erhan au rămas orfani de ambii părinți, fiind preluați, crescuți și educați de rudele apropiate. Theodor beneficiază de bunăvoința și sprijinul unchiului, fratele tatălui său, preotul Dionisie Erhan (1868-1943), episcop de Ismail, care mai târziu va fi numit temporar și Episcop de Argeș, în perioada 16 aprilie 1940- 11 iulie 1941[2]. După studiile primare în localitatea de baștină, (...) Todî urmează Seminarul Teologic din Chișinău, apoi Facultatea de

Teologie, devenind licențiat în anul 1943 și hirotonit diacon la Ismail.

Dar vremurile tulburi de atunci, când armatele sovietice invadaseră Basarabia, nu i-au îngăduit să practice teologia, pentru care se pregătise, pe meleagurile natale.

De aceea, în primăvara anului 1944, împreună cu soția sa, învățătoarea Raisa Erhan și cu cele două fiice, teologul Theodor Erhan se refugiază definitiv în România, pentru a se stabili cu domiciliul în Curtea de Argeș, unde se încadrează în diverse funcții minore la Episcopia Argeșului. Prin reorganizarea și înființarea Episcopiei Râmnicului și Argeșului, în anul 1949, funcționarul – teolog Theodor Erhan este nevoit să lucreze o perioadă departe de casă și familie, la Râmnicu-Vâlcea și, ulterior, la Mănăstirea Turnu. Revine însă în Curtea-de Argeș, lângă familie și se încadrează în contabilitate la Școala de Meserii, apoi economist la Sfatul Popular Orășenesc și cel Raional.

După desființarea raioanelor, este promovat ca șef-contabil la Grupul Școlar Agricol din Curtea-de Argeș, de unde se pensionează în anul 1976. Acest „om blând și cumsecade, respectuos cu toată lumea”, cum îl caracterizau colegii în revista „Miorița” a Liceului Agricol, a fost nu doar un chibzuit economist sau un excelent contabil, ci și un bun condeier literar. Trecea cu ușurință penița de pe scriptele contabile, pe cele ale creației literare, purtătoare de „frumuseți și prețuri noi”, vorba lui Arghezi.

Așa cum povestește profesorul Tudose Dracu Moldovanul în lucrarea sa privind istoricul Cenaclului Literar « *George Topârceanu* » din Curtea de Argeș - „*La douăzeci de ani de activitate*”, după decesul profesorului Ion Rizescu, grijile cenaclului au trecut pe umerii poetului și eseistului Theodor Erhan, membru fondator, care îndeplinea funcția de secretar. În scurt timp, a devenit chiar președintele Cenaclului și „mentorul spiritual”, care a întreținut flacăra aprinsă în această adevărată „Școală de poezie de la Curtea de Argeș”. „*Mentorului spiritual, Theodor Erhan, îi sunt dator o groază de învățături desprinse din discuțiile literare la care luam parte alături de prietenii mei, Dumitru M. Ion, Ion Popa Argeșeanu și Ion Lică Vulpești*”, remarca distinsul ziarist Mihai Goleescu. Așa cum remarca ziaristul, mentorul cenaclului, Erhan, avea vocație de critic literar și îi recunoșteam cu toții autoritatea, alături de profesorul de literatură Ion Rizescu, coleg cu Sadoveanu, care venea adesea și el la cenaclu, tot în calitate de mentor.

Poetul Theodor Erhan n-a reușit să publice prea mult în timpul vieții. Știa că orice carte, ca să fie editată, trebuia să primească avizul cenzurii ideologice, care acționa sever și asupra cenacliștilor, iar Theodor Erhan era un poet „dezangajat,” pentru că nu cânta în creațiile sale „marile realizări ale regimului”...

Din contră, în poezia lui se înțelege clar drama talentului copleșit de vremi, cum remarcă Eugen Simion, când vorbea de „generația poezilor pierduți”.

Theodor Erhan a publicat totuși câteva sute de poezii în diverse culegeri, antologii și mai ales, în revista Miorița a Liceului Agroindustrial. Cu ajutorul financiar al Casei de Cultură, (director Mihai Tița), în anul 1974 s-a editat culegerea «Ramuri în alb». Reprezentativ pentru poet rămâne volumul „Anotimpuri [5]” sau «cartea tristeților mele», cum spunea însuși autorul. Cele 45 de poezii, grupate în cicluri, pe anotimpuri, sunt ca un balsam de mângâiere, pentru vindecarea rănilor sufletești ale autorului. Analizând poeziile din acest volum, descoperim un poet deosebit de sensibil, un gânditor profund, o fire meditativă, un creator care face o analiză spirituală împinsă până la cele mai tainice fibre ale sufletului uman:

„*Dar sunt și cer și orgă și ecou.
Prea plin de univers întors în sine,
Spre semnul plus cu vorbe dacă strig,
Primesc, invers, același plus din mine*”.

(„Cer plin”)

Dezrădăcinat ca un „mesteacăn” din pământul strămoșesc și nevoit să trăiască departe de meleagurile natale, Theodor Erhan se simte stingher și însingurat, într-o lume sub semnul traumei și umilinței.[...]

Revenind la ciclul „*Iarna*” din volumul Anotimpuri, cu care Theodor Erhan se legitimează în literatură, descoperim fiorul elegiac, de confesiune spirituală, prin care eul liric meditează cu gravitate la marea trecere... prefigurându-și moartea („*simt frigul greu și viața ce se-ncheie/cu nesfârșita iarnă care vine*”) Theodor Erhan se retrage îndurerat și discret, la 29 iunie 1988, în lumea celor din... „*grădina cu flori ofilite și straturile-n rânduri*”...

Așadar, poetul (ca și Coșbuc, definit ca „suflet din sufletul neamului său”) se înscrie în memoria argeșenilor cu chipul său blând, de basarabean, marcat de nostalgia strămoșești, adoptat însă definitiv de urbea Basarabilor.

El meditează asupra existenței, rememorând ipostaze dure ale istoriei românilor, prin versuri care apar ca un blestem în destinul său, dar cu valoare aforistică.

Theodor ERHAN

Vremuri de război

La mănăstirea Suricea, călugării începuseră să se adune din nou, din lumea largă. Pe la chiliile rămase pustii, se aprindeau din nou candele și opaițe, iar în duminica Floriilor a slujit părintele Iovinalie, venit printre primii călugări plecați în bejenie de când cu trecerea armatelor nemțești spre câmpiile întinse ale Ucrainei. S-au mai întors și câțiva frațiori din cei reformați din armată, precum și din cei neatinși încă de vârsta serviciului militar. Într-o zi, a început să bată clopotul mănăstirii, rar, împrăștiind vaiere peste singurătățile pădurii, până departe, vestind pe credincioși că în spatele frontului, viața își reia cursul ei firesc și că la mănăstire se înalță rugi pentru înlăturarea marelui măcel de pe front. Astfel se explica de ce în duminica Floriilor, curtea mănăstirii era împestrițată de lume, venită din satele moldovenești: bătrâni, copii, fete și neveste și rar de tot câte un flăcău schilod, cu semne vădite de invalid. Toată curtea mănăstirii strălucea de îmbrăcămintea multicoloră a fetelor de măritat, îmbrăcate cu fuste lungi, cu crețuri, de un roșu aprins, albastre sau cu picățele, cu basmale înflorate, care de care mai frumoase. Biserica și curtea erau înțesate de lumea care parcă nu-și mai găsea astâmpăr și călugării foiau în toate părțile, spovedind sau împărțind tămâie și undelemn sfințit, pe bucățele de bumbac, credincioaselor femei venite cine știe de pe unde pentru potolirea suferințelor trupești și sufletești. Frații mai vârstnici, îmbrăcați în caftane lungi și cu părul retezat proaspăt la ceafă, s-au alăturat de strane și au cântat cu glas tremurat, cu multă smerenie, furișând din când în când câte o privire piezișă spre mulțimea norodului. Biserica destul de largă, era acum neîncăpătoare și aerul era dens de mirosurile tari de trupuri asudate, de miresme de busuioc, tămâie și vacs proaspăt de pe ciubotele bărbaților, de fum greu de la mucurile de lumânări care se sfârșeau, toate contopite într-o vapoasă atmosferă de înălțare sufletească.

După slujbă, lumea s-a adunat pe lângă care, au scos din desagii de lână de-ale gurii și au întins mese pe iarba moale, iar fraților mai tineri din mănăstire au trecut printre grupurile de oameni și femei, ca din întâmplare, trăgând cu ochiul la fetele și nevestele care se așezaseră pe iarbă, în pâlcuri, ca niște vetre de flori. Fiecare frate căuta să pară indiferent, prefăcându-se că ar căuta pe cineva, pe care desigur că nu doreau să-l găsească. De aceea când din întâmplare se întâlneau doi frați, puteai să auzi conversații cam de felul acesta:

N-ai văzut cumva pe fratele Iorgu? Nu știu unde s-a dus, a intrat ca în pământ.

Nu l-am văzut, frate Dumitru, că și eu tot pe el îl caut – răspundea celălalt.

Apoi se depărtau unul de altul, cu mare necaz, că nu-l găseau pe fratele Iorgu. În aer plutea o pace mirosind a iarbă crudă, care trezea în sufletele bieților frați o ușoară melancolie și părere de rău că se desprinseseră de viața celorlalți oameni. Mirosul de busuioc ce venea în adieri de la piepturile tremurate ale fetelor și nevestelor, se contopea în mintea acestor tineri ostracizați de bunăvoie la mănăstire, cu

formele plinuțe ale trupurilor fragede, pe ale căror șolduri fustele se unduiau în cute amețitoare. Totul părea aieveau în strălucirea acelei zile, în sufletele bieților tineri, în care pluteau ca într-un vis miresme, halucinațiile instinctului și sfințenia unei iubiri tainice, pe care ar fi dorit-o curată și neîntinată. Și, cine știe, poate că și florile, în timpul împlinirii, își simt propriul lor parfum, ca un vis ce urcă spre cer și coboară apoi în fumul deziluziei.

Ziua a fost chinuitor de plăcută. Pe la orele cinci după-amiază, lumea aplecat în pâlcuri, așa cum a venit. De după ferestrele mici și mohorâte ale chiliilor, au urmărit îndelung privind trist cândurile de lume, care ieșeau pe poarta mănăstirii și se opreau o clipă pentru a –și mai face o cruce mare. Curtea mănăstirii a rămas goală, casele tăcute și sumbre. Se așterneau din nou liniștea și monotonia de todeauna, lipsită de întâmplări, uniformă și plictisitoare. Fiecare vedea iarăși aceleași chipuri palide și parcă îi era necaz că le întâlnește. De aceea călugării și frații se priveau în treacăt, fără să-și vorbească, își aruncau priviri smerite și nespuse de respectuoase.

Măreța sărbătoare a Floriilor s-ar fi terminat prea devreme dacă nu s-ar fi întâmplat un mic eveniment, care să ia locul impresiilor de peste zi, în mintea fiecăruia. Pe la asfințitul soarelui, își făcu apariția pe poarta mănăstirii un bătrân, care era așa de obosit că abia îl duceau picioarele. Era înalt, adus mult de spate, cu barba lungă, fumurie, cu fața prelungă și osoasă, iar ochii istoviți căutau speriați în toate părțile, parcă de teamă să nu fie apucat de vreun câine. Purta o redingotă neagră, veche, slinoasă, care-i acoperea până la genunchi pantalonii largi, peteciți, în care se mișcau ca niște burlane picioarele lui slabe. Ceea ce atrăgea și mai mult privirea fraților din mănăstire, care se adunaseră la intrarea în trapeză pentru masa de seară, era faptul că străinul purta pe cap un joben înalt, negru, tot așa de vechi și slinos, de sub care ieșeau în lături urechile mari, care păreau că se iau la întrecere cu borurile jobenului. Străinul intrase pe poarta cea mare a mănăstirii și mergea pe cărarea ce ducea spre

stăreție. Se oprea din loc în loc, cerceta cu atenție casele mici și joase, apoi iar pornea târându-și anevoie ghetetele rupte, din care ieșeau afară niște fragmente de ciorapi.

E târgoveț, că are pălărie boierească, zise fratele Iorgu către ceilalți, care priveau de asemenea cu nedumerire la această stranie arătare, ce se apropia acum.

O fi necuratul, zise altul, că știți frăția ta, că scrie la carte, că vrăjmașul se preface în toate chipurile când vrea să ispitească și să ducă pe cineva la pierzanie – și-și făcu o cruce mare, ca pentru a osândi de istov umbra satanei, ce s-ar putea afixa în mijlocul cuvioșilor.

Încetul cu încetul, nedumerirea dintre frați crescuse și mai mult, unii presupunând pe părintele Gherontie, plecat de mulți ani din mănăstire, alții că ar fi vreun om necăjit care căuta adăpost și numai fratele Costache, om încercat și care fusese și pe front, își dădea cu părerea că, ca nu cumva să fie vreun spion, îmbrăcat anume ca să nu fie cunoscut. În timp ce părerile se înțețeau, străinul se apropiase și iată că în fața fraților se opri un bătrân cu figura chinată, slabă, deșirată. Privi cu îngrijorare toată adunarea fraților și înălțându-și brațele în semn de disperare, lungi, descărnate, ca niște resturi de epavă, zise izbucnind în hohote de plâns:

Sfinți părinți! Iacă-tă-mă-s! Amu ci sâ fac? Iză moartă! Iu sunt așa cum mă vedeți! Iu îs Zălman di la rohatca Chișinăului! Amu ci sâ fac? Ci sâ fac?

Zicând acestestea se apucă cu mâinile de cap și începu să se vaiete. Zăgazarile sufletești se prăbușiră cu desăvârșire și bătrânul evreu se zvârcolea acum din toate încheieturile trupului său istovit, lovindu-se cu pumnii în pieptul slăbănogit, care se ridica și recădea asemenea unor foale vechi, gata să se spargă. Căzu în genunchi și cu degetele uscate scormonea țărâna, pe care și-o presăra pe cap și iar izbindu-se în piept, fără cruțare. Vaietele și vorbele curgeau fără șir, din care se putea înțelege doar: „Iză, Iză! Cupchila me!” Pe fețele celor adunați în jurul lui se zugrăvi nedumerirea, compătimirea și parcă teama. Va-

ietele bătrânului evreu stârniră mare zarvă în mănăstire și în curând se adunară călugării de toate rangurile, întrebându-se unii pe alții, apropiindu-și bărbile și cercetând ceea ce se întâmpla. Luați prin surprindere, nimeni însă nu scotea nici un cuvânt, așteptând să se potolească chinurile evreului. Tăcerea mulțimii adunate, liniștea din jur, i se părură evreului amenințătoare și avură un efect neașteptat. Ca și cum și-ar fi auzit numai el singur strigătele, fără să primească vreun răspuns, se potoli brusc, își șterse ochii cu mâneca largă și privi temător spre fețele galbene ale călugărilor, pe care nu puteai citi ceva precis. Urmă un moment greu, care ațâță simțul de conservare al bătrânului. Începu să-i fie frică, neștiind ce putea să urmeze. Apoi, cuprins de neliniște începu să sară, să alerge dintr-un loc în altul, speriat și să întrebe cu spaimă.

- Cum așa? Dumniavoastră nu știți cine sunt eu? Eu îs Zălman di la rohatcă. Știți că dam pe datorie. Amu unde să mă duc? Ci să fac? Iacă-tă-mă-s. Faciți ci vreți cu mini!

Călugării schimbară înțelesuri din priviri și o umbră de mâhnire trecu pe fețele lor.

Adă-i frate Simion o bucată de pâine, că o fi flămând, zise părintele Veniamin, un călugăr cu fața aspră, dar blând din fire, ca un miel.

În rândul fraților și călugărilor trecu un murmur de compătimire. Bătrânul evreu începu iar să plângă, liniștit, cu lacrimi rare, în care părea că se condensează ceva din ființa sufletească a omului. Lumini palide se aprinseră în ochii bătrâni și istoviți și cum sta așa, cu mâinile lungi căzute de-a lungul trupului, părea întruparea unei umbre desprinse din străvechiul ecleziast. Zălman luă în mâinile sale felia de pâine neagră de secară și ochii lui păreau că o mistuie înaintea de a o pune în gură. Fața lui chinuită înduioșa inimile tuturor și peste tot se auzeau compătimiri și revărsare de simțăminte umane.

În timpul acesta, pe cărarea ce cobora din sus, de pe deal, către mănăstire, domnul Frasin, plutonierul de jandarmi, venea legănându-și carabina, petrecută pe brațul drept și cu degetul mare prins de cheutoarea vestonului. Era echipat ca de război: cu cască, lopată scurtă prinsă

în curele și carabină. Figura lui înaltă, subțiratică, părea că se strecoară neobservat, apărând din loc în loc, în ochiuri de lumină, pe cărarea șerpuită printre stejari. Domnul Frasin era una din acele figuri pe care războiul le golise de orice viață lăuntrică. Fața lui pătrată, palidă, împrumuta ceva straniu ochilor mici și cenușii, care jucau neconținut în orbite, cu luciri de oțel, dând înfățișării lui totdeauna drepte, neclintite, un aer pietrificat, de mumie, venită dintr-o altă lume să-și îndeplinească chemarea. Apărea întotdeauna unde nici nu te așteptai, aducând cu prezența lui un suflu rece, care lânzezea orice discuție. Acum era în revizie, de aceea mersul lui se mișca asemenea unei umbre, care marchează timpul - ca limita a tot ce este supus pieirii. Când se oprea, statura lui nu se distingea dintre arbori, iar ochii lui licăreau cercetători la orice mișcare, încât parcă fiece frunză își înceta jocul. De data aceasta, un simț fin, profesional, îl cuprinse, ca un fluid transsubstanțial, al cărui fir căuta să-l prindă, concentrându-și atenția în ce direcție se duce. Senzația aceasta veni îi așa, ca niște unde prin aer și toată mașinăria din capul lui se puse în mișcare, căutând să descifreze simțirile cu aceeași liniște și preocupare, cu care un slujbaș vechi își citește diagramele. Simți că acest fir abia perceptibil merge în jos, spre mănăstire și spori pasul.

În vremea aceasta, în jurul bătrânului evreu, grupul fraților de toate vârstele nu se risipise încă. Încetul cu încetul, simțul de milă și compătimire se perimă în sufletele lor și inima lor încolți sămânța unei vrajbe aproape tot atât de veche ca și omul. Acum toți se grupaseră mai la o parte și începură o discuție tot mai aprinsă. În mintea evreului se trezi bănuiala și în timp ce aduna firimiturile din podul palmei, trăgea cu urechea îngrijorat, dar oamenii aceia își spuneau ceva tainic, își făceau semne, unii râzând, alții privind mai încruntat, ceea ce întări și mai mult bănuiala bătrânului.

Să-și facă semnul crucii, că a mâncat pâine creștinească, se auzi deodată un glas ceva mai tare.

Așa le trebuie, se auzi un alt glas, din altă parte, unde doi frați discutau aprins și unul din ei fusese scos din răbdări.

Zălman simți că i se strânge inima, tresări speriat, dar se prefăcu că nu aude nimic. Murmurul se întee. Acum se auzeau limpede, de peste tot, numai glasuri:

- Să-și facă cruce, să-și facă cruce! Ei l-au vândut pe Domnul nostru Iisus Hristos...

Apoi vorbele deveniră strigăte, care zburau ca niște pietre căzând pe capul bietului evreu, care auzea acum deslușit, dar tăcea, ca și cum nu despre el era vorba. Capul însă îi ardea și i se păru că din senin, o ploaie de picături mari îi cade pe joben, ca pe un acoperiș vechi de șită, cu răpăituri intermitente. Frica puse stăpânire cu desăvârșire și i se păru că în preajma sa s-au adunat mulțime mare de oameni, care îi pândesc orice mișcare și care abia așteaptă să deschidă gura, ca apoi să se năpustească asupra lui strigând:

Iată-! Gata, gataaa!

De aceea tăcea și i se păru că așa nu are cum să se repeadă nimeni la el, ca și cum tăcerea lui ar fi o armă magică, protectoare, împotriva celorlalți. Tactica evreului nu se potrivea însă cu spiritul celor din jur. Tăcerea evreului îi înfurie și mai mult, Zălman se face tot mai mic, de parcă ar vrea să dispară cu totul în redingota lungă și slinoasă. Atunci, din rândul oamenilor a ieșit fratele Costache, cu figura lui mare și apropiindu-se de evreu, îi strigă:

N-auzi jupâne? Fă-ți semnul crucii, că voi, jidovii, l-ați răstignit pe Domnul nostru Iisus Hristos! Iaca așa...

Și fratele Costache îi luă mâna slabă și tremurătoare, împreunându-i cele trei degete, în simbolul Treimii. Zăgazurile ascunse ale firii omenești se frânseră atunci, ca la primul semn și de peste tot de auziră deîndată îndemnuri.

Da, da! Așa, frate Costache. Să-și facă semnul crucii! Să se boteze! Să-l botezăm!... Ha, ha, ha... să-l botezăm, să-l botezăm!

Larma se întee și cei din jurul evreului începură să sară râzând și bucurându-se. Deodată, din mijlocul glasurilor care se amestecau de-a valma, cineva strigă:

Vine Domnul Frasin!

Atunci se așternu o liniște desăvârșită, ca și cum zarva de până acum nu fusese decât o pă-

rere halucinantă și pe fețele tuturor apăru o umbră de neliniște. În sufletul bătrânului evreu se petrecu ceva ciudat. Liniștea neașteptată îl umplu de groază și-i încordă puterile. Capul începu să i se lumineze, de parcă niște aburi groși i se desprindeau de pe creier și începu să întrebe:

Da' amu, de ce tac așa cu toții? Amu de ce oare nu zic nimic? Da' ce oare să fie?

Începu să alerge de la un capăt la altul, privind cu îndrăzneală fețele posomorâte ale fraților, ca și cum ar fi fost mai bucuros să fie iarăși chinuit ca acum câteva clipe, decât să îndure această liniște ucigătoare.

De ce tăceți așa, mă rog? Iaca, fac cruce! Iaca fac.

Și își ridică mâna, încercând să-și potrivească degetele într-un chip cu totul neîndemânatic. Nimeni însă nu mai privea la el și toate capetele se plecară spre pământ în semn de căință și de umilință. Apoi cercul se desfăcu pe neașteptate și în fața evreului apăru deodată statura subțiratică, calmă, cu fața galbenă a domnului Frasin. Zălman încremeni cu mâinile oprite în aer, cu gura întredeschisă. În ochii mari, aproape ieșind din orbite, se adunară umbre stranii, de teamă, de cedare totală și duioșie. O putere neînțeleasă puse stăpânire pe toată ființa lui, care îl atrage, îl amețește, de nu-și mai poate lua ochii de pe figura domnului șef. Domnul Frasin stă neclintit, rece, ca o mumie răsărită din pământ, privindu-l pe evreu. Nici un mușchi nu se mișcă pe fața lui. Numai ochii mici își joacă cu neastâmpăr luminile cenușii, mistuitoare, ca și cum în dosul lor, o mână ascunsă le mișcă cu meșteșug, pentru a secătui orice voință dintr-o ființă slabă. Uniforma militară, arma, i se părură cunoscute evreului și simți deodată că în jurul lui crește un zid înalt, cu neputință de trecut, care îi copleșește întreaga ființă. Mii de ochi răsar peste tot, îl privesc, de undeva din umbră și i se păru că deodată mii de brațe se întind și-l arată:

Iată-! I!

În minte i se adună imagini de necrezut și toate răsar din toate părțile, împresurându-l, aștinându-i calea și cercul se strânge, se

strânge, cu neputință să scapi de el. O oboseală grea îi apasă trupul, care cedează încetul cu încetul și în suflet i se strecoară ca o lumină caldă, un dor de liniște și de odihnă totală, ca după o călătorie lungă și zadarnică. Acum privește liniștit figura domnului șef, care sta neclintit și care parcă se luminează, se îmblânzește, iar în colțul gurii i s-a ivit chiar un zâmbet de adâncă bunătate.

Acum nici el nu mai știe de ce se teme. Doar nu este el, cel din fața lui, domnul șef, care acum două luni îl dusesese pe el și pe Iză la ghetou? Iacă-tă că domnul șef tot el e și acum, iar e aici și parcă niciodată nu s-a temut de el!...

De ce să mă tem? De ce să mă tem? Ochii începură să-i înoate într-un păienjeniș fin de tot, ca niște fire subțiri de umbră, care trec prin fața vederii, unele după altele, încet, apoi mai repede, mai repede, parcă se prefac într-o pânză de ceață densă... Un chip galben, de față moartă, i-a întins mâinile încovoiate ca două seceri, a deschis gura și a strigat:

Taataăăă!

Apoi a încremenit din nou, fără nici o picătură de sânge în față. Evreul și-a șters repede fața cu mâneca, pentru a alunga vedenia tulburătoare și privirea i-a căzut din nou pe figura domnului șef, care își cercetează ceasornicul liniștit, apoi, ca pentru sine, zise.

Tu aici?

Zălman tace și privirea lui umedă nu vede nimic.

Haide! Zise moale domnul șef, arătându-i din cap cărarea care duce către poarta din fundul curții, spre pădure și o luă înainte, cu pas rar.

O putere lăuntrică, nestăvilită, îi spuse evreului.

De-acum... du-te!

Și fără să vrea, picioarele i se pun în mișcare și pornește după el. Domnul șef, călcând mărunț troscotul, deși cu capul plecat, cu ochii plini de uimire. Nici el nu știe cum, dar parcă nu el merge, ci altcineva îi mișcă picioarele, așezându-i talpă după talpă, când în mijlocul cărării, când pe de lături. Șeful merge legănându-și arma și nici nu se uită înapoi. Simte

că o legătură ascunsă, asemenea unui fluid hipnotic, îi leagă unul de altul, fără să se mai întrebă de ce și dacă bătrânul chiar de ar putea, nu ar mai fugi. Zălman are toată mintea adunată undeva, într-un loc și nu-și mai dă seama de ce nu o poate desfășura cumva, ca să gândească. De ce merge, merge și iaca, nici nu se mai gândește să scape. Câteva sclipiri de la nasurii de alamă, de pe mâneca domnului șef, parcă l-au întunecat și mai mult, fascinându-l cu o putere amețitoare. Aieveya vede epoleții de pe umărul domnului șef, cum saltă și recad la fiecare pas, parcă se aude :

Iză, Iză!

De pe coasta dealului, de dincolo de pruni, se auzi mugetul vitelor care veneau de la pășune, apoi clinchetul unui clopoțel și strigătul unui copil:

Ni-a, boală!

Înserarea se lăsa, umbrele creșteau, răsărind de după trunchiurile groase ale copacilor, prindeau consistență, aștinându-se la drum ca niște ființe curioase. Pe vârful crucii aurite de la turla înaltă a bisericii, rămăseseră agățate câteva raze de soare, galbene, muribunde.

Curând, lăsară cărarea și intrară în pădure. Urcară un colnic, coborâră într-o vâlcea, apoi o luară înainte, tot înainte. Frunzele uscate din anul trecut, foșneau trezite sub pașii lor și vreascurile uscate se frâneau cu sunet sec, de oase ce se frâng.

Schimbarea decorului aduse o tresărire în mintea evreului.

Cred că nu mergem prea departe - gândi el, observând că nu mai era cale de mers. Or, domnul șef... știe ce vrea să facă? De ce tace așa? De ce nu spune nimic? Începură să-i clănțăne dinții și sufletul i se umplu de groază. Apoi, cu glasul tremurat, mai încercă:

Domnu' șef, nu cumva dumniavoastră ați fost cu slujba și la Schinoasa? Parcă am văzut eu acolo un domn ofițer tot așa înalt și... frumos!

Ultimele cuvinte i se urcaseră în gât: își întoarse urechea pentru a prinde un răspuns, dar nu auzi nimic. Șeful se oprește în loc și cece-tează cu privirea, apoi iar pornește, iar se oprește, căutând ceva.

Puțin mai departe, albia vâlcele se îngustează, malurile cresc, sunt sfărâmicioase și pământul galben, nisipos, se risipește devreme, scoțând la iveală pietre lunguiețe, care se desprind de la sine și cad ca niște dinți cariați. De aici nu se mai poate merge mai departe.

Domnul șef se oprește trecându-și palma peste fruntea asudată, apoi se întoarce spre Zălman, care e în spatele lui, aproape de tot, încât îi aude chiar respirația caldă, grea. Ochii mici și cenușii încep să-i joace tullburător, de parcă vor să-l adoarmă pe evreu, sfredelindu-i fața lungă, schimonosită, cu barba bătută de praf, redingota lungă și slinoasă și se opresc mai jos, unde prin ruptura pantalonului se vede genunchiul gol, care tremură într-una.

Apoi, domnul șef i-a pus mâna pe umăr și l-a tras câțiva pași, până la marginea adânciturii, întorcându-l cu fața înainte. Zălman a auzit ca un șuierat moale trecându-i pe la urechi:

Să stai așa! Nu te mișca!

Și a rămas neclintit și acum aștepta. În spate, la câțiva pași, domnul șef nu știe ce tot face. Se aude un clănțănit ca de clește pentru scos cuie. Tot trupul lui Zălman e contractat, ca nu cumva să se miște. În urechi, aude tot mai des zvâcniturile sângelui, ca un fâșăit sacadat, în care mii de glasuri îndepărtate se tot apropie și se tot depărtează și care parcă zic cu fiecare pulsație:

Iza, Iza, Iza!

O greutate de plumb a pornit din capul pieptului și urcă încet până în gâtul care se umple cu un gust amar, iar ceafa i se întărește, se îngreuiază, de abia o mai poate ține. Și-a strâns pleoapele ochilor tare-tare, ca într-o încordare supremă și inconștientă și, odată cu detunătura armei, n-a mai auzit nimic. Liniștea pădurii sări în țandări, purtate de ecoul care se pierdu în adâncul văilor.

Domnul Frasin, cu mâna la șold și cu arma la picior, a așteptat până ce trâmbele de fum albăstrui s-au ridicat printre crengile copacilor. Zvârcolirile cadavrului îi aduseră un fel de coaleală în gât și un dezgust profesional. Își trecu palma peste frizură, apoi, involuntar, și-o șterse de poala vestonului, având senzația

de ceva cald, vâscos. Îndată își făcu în el apariția un alt om, rece și absent și-și zise:

Ce să-i faci? Așa-i ordenul.

Un vechi camarad îl povățuise cândva și se vede că avusese dreptate:

Ascultă bă! Să nu te uiți niciodată în ochii celui care moare, după ce l-ai împușcat! Oamenii care mor așa, au în ochi ceva ce nu știi niciodată, ceva tulburător și straniu, care te chinuiește pe urmă, pentru că nu știi niciodată ce va să zică ar fi vrut să spună din ochi atunci când mor. Parcă în ochii lor năpădiți de aburii morții se adună deodată suferința cea mare și un fel de recunoștință, de bunătate, pentru ce anume nu știi, dar care te chinuiesc apoi toată viața.

Acolo, în fundul râpii, evreul încremenise într-o încordare rigidă și numai ochii lui liniștiți păreau că privesc nepăsători golul cerului.

Domnul Frasin își scoase lopata și-l acoperi în mare grabă cu pietriș și pământ, apoi își potrivi uniformă și se îndreptă spre cărarea ce ducea spre mănăstire. După câțiva pași, nu putu să nu se uite în urmă, la movilița aceea de pământ, care abia acoperea pe evreu și i se păru că se ridică și se lăsa, ca și cum acolo, dedesubt, Zălman respira încă. Înserarea se lăsase de-a binelea și un fir de vânt rece porni ca o răsuflare din adâncul pădurii și atinse ca o mână moale fața domnului șef, care își iuți de îndată pașii.

Selecție realizată de prof. Logojan Gabriela

DEBUT

Mihaela MIHAI

CUMVA

... muriră pe scurt
apoi, sărutările.
se duseră toate subit
într-un unghi imprecis
și-acum dorm indecis
între moarte și gol
cu sufletul orb, descleiat,
prea departe căzute,
prea reci,
și mă fac să mă-ntreb:
fu vis durerea din zbor,
sau doar dor?

JOC

inventează cuvinte
și mai spune-mi de noi!
pe unde-am mai fost?
ce-am văzut? care ploi
ne-au plouat pe creștet
a toamnă
sau pe suflet a rost
de iubire.
inventează cuvinte
și spune-mi povești
despre îngeri ce beau
cot la cot cu pirați,
și apoi se înjură
de nesfinte
sau frați și surori
sau prieteni au ba...
și eu rîd
din balcon
ca un puști turmentat
și afon.
inventează cuvinte,
și-apoi taci
iar un secol
ca și mai-nainte!
numai nu-mi spune

că nu mai iubești...
inventează cuvinte
dar să doară puțin
(sau deloc) și-apoi pleacă-n finalul
nescris de roman
în care eroii
n-o scot la liman
și-omoară și calul
și fata.
și gata.
inventează cuvinte!

MI-E DOR DE MINULESCU

Apropo de nimic
stau în sinea ta
la taifas indecent
cu un zbor de cocor
cu accent
franțuzesc ce-mi recită șoptit
„voila pourquoi j'aime Rosine”
eu plîng sau rîd

Dumnezeu mai știe
ce nație de cuvântătoare
oi mai fi fiind și eu
după atîta potop de iubire.

BLASFEMIE IDIOPATICĂ, DE LUNI - NUȘTIUCÎTDECEMBRIE

Doamne,
dacă-s după chipul și asemănarea ta,
tare trist și-aiurea o fi fiind în rai!
Scrii poezii și tu, Doamne?
Asculți seara Bach?
Și tu mănînci la cină, pufuleți?
Te-mbraci tăcut și repede dimineața
Și fugi la serviciu, cu ochii pe ceas
Să nu care cumva să-ntîrzi vreun minut?
Tușești pe ascuns, Doamne, în spatele măștii,
să nu dai curs întrebării vreunui sfînt mai curios:
- Ce-ai, Doamne?- ai răcit?
Sau nu care cumva e-un covid prea sfînt care
te-ncearcă?
Și tu să răspunzi
lăcrimînd pe dinlăuntru:
- Taci, bre! E de la țigară!
Ai frici din astea, din altă lume?
Te ia cu transpirații reci cînd se uită cineva la
tine
așa, degeaba?
că dacă-ți cere ceva ce nu poți să-i dai....
nu că n-ai vrea,
dar nu poți... că nu poți nici tu tot, am văzut.
Sari, ȋpăind aiurea,
peste umbrele jilave ale celor din jur,
cu gîndul ivit apoi, de nicăieri,
că dacă...dacă, doamneferește,
le tai norocul? Căci tu ești bun,
așa e definiția ta la carte,
cel bun și cel drept, nu?
Și-i vrei norocoși pe toți.
(te-ntrebi apoi, rînjind în barbă,
cît naiba noroc am dat ăstora? nebun ce-am
fost)
Realizezi diminețile în care ești ușor autist,
ușor atins de vreun spectru d-asta,
psihic/ psihotic/ psihedelic,
că parcă prea nu ți se leagă nimic!

Știi, Doamne, oricît te-aș iubi, sau oricît nu,
cinstit vorbind,
Eu cred că nu-ți prea iese nimic.
Bine, n-am decît viața mea
la care să mă raportează cînd spun asta,
Dar cred că e suficient,
eu fiindu-mi propria măsură.
Ce nevoie am de măsurile celorlalți? De
etaloane?
Eu doar mie mi-ajung!
Scrii poezii, Doamne?
Despre ninsori asimptomatice și triste,
despre umbre de oameni
incongruenți cu trecutul apropiat,
sau despre iubiri neîntrupate
întinse peste hibernarea,
dusă pe pustii,
a inimii mucegăite în secunda de-apoi
dintr-un răspoimîine neîntîmplat?
Despre ce scrii, Doamne, tu?
Metaforele tale-s din alte universuri?
Cuprind gîndirea ta, ca ale mele?
Sau poate pictezi? Ori sculptezi de zor
în marmure cenușii și ude?
De la tine ne vin anotimpurile-astea
întortocheate
ca pictura naivă pe sticlă?
Tu, Omule, tu, Doamne,
că nici nu mai știu cum să-ți zic,
tu ne dăluiești în fiecare zi altfel decît ieri?
Și mai urît ca mîine?
(Doamne,
dacă sînt după chipul și asemănarea ta,
tare urît o mai fi fiind în rai!)
Mai lasă-m'-aici o vreme,
unde nu mi-e nici bine,
nici rău nu mi-e!
Om oi fi fiind și tu,
pînă la urmă!
Mai necuprinde-te, mai neiubește-te, mai du-
te-n noroc să te duci,
poate așa, gol de toate astea, pămîntene,
să-ti fie și ție bine,
și-apoi,
întoarcă-ni-se și nouă,
înmiit!

CRÊPE DE CHINE

... venirile mele acasă
 ca niște plecări la gară, cu tine,
 ca niște lespezi
 ca niște cregi cu frunze-ntomnate
 seci, ruginite
 mirosind a vin
 a-mpăcare
 a neuitare
 a apă cu gust de țeavă
 sau, mai nobil,
 a clor,
 a clape de pian, anchilozate,
 a zbor spre pământ, dinspre cerurile
 ce te-au ținut altădată de umeri,
 a cărți și-a oale de lut,
 a deodatăsafăcutiardimineată,
 a tinepecare,
 a minepecare,
 a noiîmpreunăpentrutotdeauna...
 și iată, din nou
 totdeauna se dovedește a fi un concept
 mincinos.
 dar noi știam asta
 numai că ne plăcea prea mult gândul
 noiîmpreunăpentrutotdeauna!
 ce epifanie urbană
 cu noiîmpreună
 la ceas de seară,
 ca hoții.

PICTORUL ȘI UNUL DINTRE TABLOURILE LUI

... era, așa, ca o lacrimă
 privirea lui
 aburită de absintul matinal
 pe care-l lua regulat,
 ca pe un medicament
 menit numai
 să poată privi la trupul urât,
 contorsionat într-o respirație
 puternic şuierătoare,
 dormind răvășit,
 dar cald,
 dar uman,

profund dezgolit,
 profund dezinhibat
 de somnul greu,
 altminteri
 ascuns oricui, oricând,
 conștient de curbările nelumești,
 aproape hidoase.
 și, uite cum,
 nu-și putea opri curgerea lacrimiei,
 și n-o putea înlemni,
 și atunci ea curgea printre riduri,
 se prelingea pe bărbie
 pînă ajungea, aproape topită,
 în locul unde clavicula ei
 descoperea o venă delicat albastră
 sub derma palidă,
 pulsînd încontinuu
 ca o pasăre murindă
 prinsă-n capcană.
 Era tabloul care-l umplea de emoția
 iubirii acelui trup
 inuman de frumos
 în toata urîtenia lui.

O AMINTIRE

Mi-amintesc mereu
 Resemnarea copilului rușinos
 Care abia ridica ochii din pământ
 Cînd trecea pe lîngă un om mare,
 De teamă să nu fie întrebat
 Ce-i place cel mai mult la școală,
 Și să răspundă tremurat, cu ochii la
 Buzele mamei sever strînse-ntr-un rictus de oțel:
 - Matematica, domnule!
 (sau limba română,
 depinde de tonul cu care
 Omul mare mă-ntreba
 Și de strîngerea degetelor mele mici
 În palma mamei, puternică).
 Încă mi-e teamă de orice întrebări
 Și-atunci fug.
 Fuga e o rană
 Care nu mai doare
 Dacă o lași într-una să sîngereze.

Contrast literar

Cuprins

- Editorial - Cristina DELEANU, Valul 6 – Războiul sau Dansul nebun al informațiilor / C2
Poetul invitat - Liviu Ioan STOICIU / P1
Memorii - Eugen CRISTEA, Jurnal (4) / P2
Poezie - Mircea Florin ȘANDRU / P4
Poezie - Luminița AMARIEI / 9
Proză - Bogdan-Alexandru HAGIU, PRIN OCHII ȘARPELUI / 11
Poezie - Paula BÂRSAN / 17
Proză - Cristian Ovidiu DINICĂ, Liber / 19
Poezie - Lenuța GOGA / 21
Poezie - Ionuț PANDE / 23
Eseu - Gabriela BOTICI, Eseu despre viață. Viața - tablou în lumini și umbre / 25
Poezie - Loreta TOADER / 27
Poezie - Alexandru CIOCIOI / 29
Teatru - Daniel NIȚOI, Atac la moralitate! (comedie) / 31
Poezie - Marinela BELU-CAPȘA / 41
Poezie DEBUT - Ana Maria MARIN / 43
Poezie – REMEMBER George ȚĂRNEA / 46
Popas în lume - Cornel PĂUNESCU, Note de călătorie în Italia - 2022 / 50
Poezie - Ioana Rodica DUMITRU / 58
Poezie - Mariana BLÎNDU / 61
Eseu - Gabriela LOGOJAN, Privire generală asupra activității lui Titu Maiorescu, 1872 / 63
Actualitate - Florin GRIGORIU, Cadou de zi de naștere, un set de epigrame, cu comentarii / 66
In memoriam - Prof. Daniel DEJAN - THEODOR ERHAN - un mare condeier de odinioară / 70
In memoriam - Theodor ERHAN, Vremuri de război / 72
Poezie DEBUT - Mihaela MIHAI / 78

Ilustrația copertilor 1 și 4 - Andra DUMINICĂ

Director:
Prof. Univ. Dr. Ing.
CORNEL PĂUNESCU
fondatorul revistei

Senior editor:
Eugen CRISTEA

Redactor-șef:
George TEI

Redactor-șef adjunct:
Andra DUMINICĂ

Texte propuse spre publicare se trimit pe adresa de
e-mail: tei_george@yahoo.com
Responsabilitatea pentru conținutul textelor revine în
exclusivitate autorilor.

ISSN 2784 – 384X

ISSN-L 2784 – 384X

ISSN 2784 – 384X
ISSN-L 2784 – 384X